

s-au realizat reduceri simțitoare față de proiectele similare din 1958 (dispensarul de la Greaca, realizat la 705 lei/m² față de 1 140 lei/m²).

e) La construcții industriale s-au realizat prețuri sub 1000 lei/m² desfășurat. Astfel, la moara Sînpaul 938 lei/m² față de 995 lei/m² din proiectul tip, la fabrica de gheață 930 lei/m². La fabricile de pâine Ocna Mureș și Rodna s-au realizat economii de 5—8% față de proiectele tip, iar la hala de desfacere din Cluj s-a realizat un cost de 710 lei/m² de palier desfășurat.

f) La lucrările edilitare. La lucrări pentru transportul în comun (troleibuze), prin recalcularea minuțioasă și reducerea coeficientului de siguranță conform cu metodele noi de calcul la rețeaua de alimentare a liniei a doua s-au realizat economii de 1 800 000 lei; prin refacerea sarcinii de proiectare inițial întocmită de IPROED-București, proiectând stații mici automate, se vor realiza economii de cca. 8 000 000 lei la întregul complex.

De asemenea, s-au înregistrat însemnate reduceri în consumul unora dintre materialele cheie, față de indicii plafon D.A.U. Astfel:

la oțel-beton, 190 tone;

la ciment, 552 tone.

Cel mai bun indice obținut la consumul de oțel-beton a fost 7,15 kg/m² (blocul de la Aiud).

Cel mai redus indice obținut la consumul de lemn a fost 0,010 m³/m² (blocul din str. Horia nr. 28—30).

Analizând rezultatele obținute în 1959, se constată un progres însemnat. O cotitură în activitatea I.R.P. a fost analiza activității pe primele nouă luni ale anului și planul de măsuri primit din partea Comitetului Executiv al Sfatului Popular Regional. Iată câteva date comparative:

1. Ca urmare a sarcinii primite, am căutat să reducem la minimum proiectarea structurilor de beton armat, ajungând în trimestrul IV la 20%.

2. Ca urmare a elaborării unor instrucțiuni tehnice de proiectare și avizării prealabile a soluțiilor de proiect s-a obținut:

a) majorarea procentului de folosire a fișilor prefabricate pentru planșee de la 35 la 46%, în primele nouă luni;

b) reducerea costurilor la locuințe, cel mai ridicat cost înregistrat în trimestrul IV fiind de 624 lei/m² de palier (blocul din str. 6 Martie la Cîmpia Turzii);

c) reducerea și mai mult a consumurilor de materiale:

— la oțel-beton, economia înregistrată în trimestrul IV este de 65,5 t, reprezentând 35% din economia realizată pe întreg anul. Indicii realizați variază între 8,6 kg/m² (blocul din strada Horia nr. 59—63, cu zidărie portantă) și 19 kg/m² (blocul din str. Horia nr. 77—79, cu schelet de beton);

— la ciment, economia înregistrată în trimestrul IV este de 211 t, reprezentând 38% din economia înregistrată pe întreg anul;

d) folosirea în mai mare măsură a pietrei, material local, la pavarea diferitelor străzi din localitățile din regiune.

Realizările meritorii obținute au fost rezultatele aplicării a o serie de raționalizări și procedee economice, unele deja folosite, altele originale, ca:

— o justă proporție între suprafețele construite și cele locuibile;

— gruparea a cât mai multe apartamente la scară;

— utilizarea ferestrelor cuplate;

— utilizarea betonului de zgură pentru izolări;

— calculul plăcilor de beton armat în stadiu plastic;

— introducerea planșelor dalate la construcții cu multe etaje;

— reducerea grosimii zidurilor portante, inclusiv a celor exterioare;

— executarea zidărilor exterioare de umplutură din două straturi compuse din zid de cărămidă plină sau găurit de 12 cm și plăci de puzderie de cîneșă și rumeguș cu ipsos de 8 cm grosime;

— executarea, la construcțiile industriale, de acoperișuri ușoare din ferme de oțel-beton cu învelitori de azbociment;

— înlocuirea țevilor de metal cu țevi de material plastic sau azbociment;

— proiectarea de centrale termice comune pentru mai multe blocuri;

— introducerea oțelurilor superioare cu profil periodic (la poduri);

— folosirea metodei de calcul de conlucrare a tablăului cu bolta (la poduri);

— cercetări amănunțite pentru descoperirea tuturor posibilităților locale și apropiate de materiale, la lucrările de drumuri, însoțite de atente analize de laborator;

— trasarea și pichetarea amănunțită a drumurilor pentru a pune în valoare zestrea existentă;

— folosirea de materiale locale eficiente economice, ca:

a) piatra din cariere locale, la betoanele de fundații;

b) alicăria de cărămidă rezultată din demolări, în zidurile de umplutură, sub formă de betoane ușoare;

c) rumegușul și puzderia de cîneșă pentru executarea rumbetonului și a plăcilor aglomerate cu ipsos pentru placarea pereților exteriori sau pentru pereți interiori;

d) argila în mortare la lucrări agro-zootehnice;

e) material din cariere locale pentru executare de pereți din beton macroporos.

Dacă, așa cum am arătat, realizările din 1959 au reprezentat un salt calitativ, nu trebuie trecute cu vederea lipsurile avute, ca de exemplu limitele prea largi în care se realizează construcții de același fel, ceea ce arată că, pe de o parte, proiectanții nu folosesc încă în suficientă măsură analiza comparativă aprofundată a lucrărilor similare, iar pe de altă parte, că, organizatoric, nu este pus la punct mecanismul de evidență și de folosire a indicilor tehnico-economici.

Diversitatea problemelor ce se studiază în I.R.P., atât a celor de arhitectură, cât și de construcție, oferă proiectanților un larg câmp de activitate creatoare, de evidențiere a talentului și pregătirii lor profesionale. Hotărîrea Consiliului de Miniștri cu privire la reorganizarea activității de construcții și proiectare și înființarea Direcției Regionale de Sistematizare, Proiectare și Construcții, cum și Hotărîrea Plenarei C.C. al P.M.R. din 3—5 decembrie 1959 constituie un ajutor deosebit în munca noastră de viitor, simțind din ce în ce mai mult marea răspundere și sarcinile ce ne revin.

Învățînd mereu din experiența de pînă acum, eliminînd greutățile și lipsurile, sîntem convinși că vom răspunde și în viitor cu și mai mult elan la realizarea acestor sarcini.

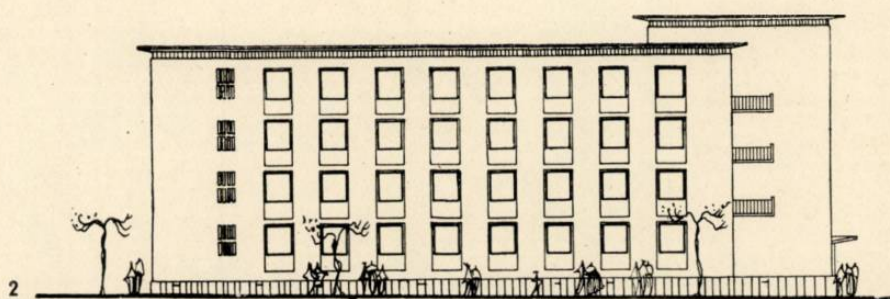
Arh. I. BĂRĂSCU

BLOC DE LOCUINȚE PE STRADA 23 AUGUST Nr. 12 — CLUJ

Autori, arh. I. Paiu, ing. Gh. Munteanu

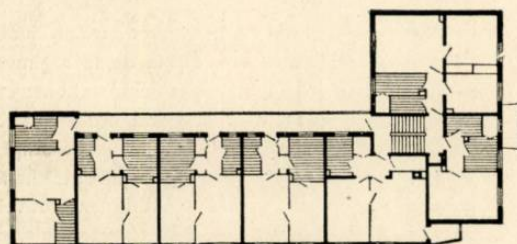

1

2

1. Fațadă
2. Fațadă
3. Plan nivel curent

3

La încrucișarea străzilor Minorităților și 23 August din Cluj, pe un loc viran, se construiește un bloc de locuințe.

Corpul de clădire din str. 23 August are p + 4 etaje, iar cel din str. Minorităților p + 3 etaje, decalat cu jumătate de nivel față de corpul din str. 23 August.

Blocul totalizează 30 de apartamente.

Pentru rezolvarea partiului s-a folosit parțial proiectul tip cu coridor exterior; corpul din str. 23 August s-a rezolvat unicat, nefiind posibilă adaptarea la teren a proiectelor tip.

Apartamentele sînt dotate cu băi, cămări și bucătării, iar ca anexe la subsol, spălătorie, uscătorie, depozit pentru biciclete și cărucioare,

precum și o încăpere pentru arderea gunoierului colectat printr-un tub colector.

Ca sistem constructiv, blocul a fost rezolvat cu fundații continue de beton armat, pereți portanți longitudinali și, parțial, transversali de cărămidă presată și planșee de beton armat monolit.

În ceea ce privește plastica fațadei, ea a trebuit să se înscrie în ansamblul existent compus din monumente de arhitectură, ca palatul Teleky și Toldalagi Karda, aceasta realizîndu-se mai ales prin echilibrarea volumelor, înlăturîndu-se decorațiile, pentru ca arhitectura fațadelor să nu concureze cu ansamblul existent.

Costul unui apartament mediu în suprafață de 29 m² revine la 37 500 lei.

Perspectivă către
blocul punct

SISTEMATIZAREA PIEȚEI MIHAI VITEAZUL DIN CLUJ

Autori, arh. Al. Nemeș, arh. Ioana Popa

Noua piață Mihai Viteazul va constitui un ansamblu foarte important; prin restructurarea situației existente, proiectul de sistematizare prevede ca într-un ansamblu care actualmente cuprinde un număr de 330 de apartamente, în majoritate necorespunzătoare, să se amplaseze 1 300 de apartamente.

Sistematizarea pieței a avut ca principii:

— construirea unui număr important de locuințe în blocuri (1 300 de apartamente), economice și dispunând de tot confortul modern;

— rezolvarea urbanistică a funcțiunilor și circulației, atât în piață, cât și pe străzile înconjurătoare;

— crearea unei legături noi de circulație, de mare trafic, între gară și piața Malinovski, constituind o a doua legătură principală a pieței Gării cu orașul (astăzi singura legătură a pieței Gării cu centrul orașului este calea Horia).

În proiectul de sistematizare s-a prevăzut legarea pieței Malinovski cu piața Mihai Viteazul, prin deschiderea unei noi străzi între Canalul

Morii și podul Traian de peste Someș, debuşând în str. Karl Marx, stradă care va da direct în piața Gării, traversând o porțiune actualmente construită.

În acest fel, str. Horia va lega pentru marele trafic piața Gării cu piața Libertății, piața Păcii cu cartierul Grigorescu și Mănăstur, iar prin str. Karl Marx și piața Mihai Viteazul se va putea ajunge mult mai ușor în părțile de est ale orașului, în cartierul Operei, Someșeni etc.

Din punct de vedere plastic, piața Mihai Viteazul va prezenta o arhitectură unitară, sobră. În punctul de perspectivă se va construi un bloc cu p + 7 etaje și un cinematograf cu o capacitate de 1 200 de locuri; blocul va cuprinde aproximativ 200 de apartamente. Regimul de construcție pentru celelalte blocuri va fi p + 4 etaje.

În fața blocului s-a prevăzut un parc cu plantații joase, o fântână artesiană și parcaje pentru mașini.

Pe părțile laterale ale pieței, unde în momentul de față sînt în construcție blocurile de la nr. 7—8,

33, 34, 35, 37 și 39, anul viitor se vor supraetaja construcțiile existente, pentru a ajunge la o linie de cornișă unitară. În spatele blocului de la nr. 7 și 8 s-a prevăzut a se construi o grădină de vară, cofetărie sau restaurant, cu pergole pentru a masca calcanul existent de la nr. 6.

În locul pieței de păsări se construiește un bloc parter + 6 etaje, care va avea în față un scuar.

Spre Someș, pe lângă blocul care leagă strada nou-proiectată cu blocul în care a fost prevăzut cinematograful de premieră, se vor construi blocuri cu p + 6 etaje, iar în spatele acestora, la o distanță de 15 m, blocuri liniare p + 4.

De-a lungul străzii proiectate, care va avea o lățime de 24 m, se vor construi blocuri cu p + 4 și 5 etaje.

Toate aceste construcții vor fi prevăzute la parter cu magazine; în spatele lor, în mijlocul unei zone verzi, s-a prevăzut a se construi o creșă pentru întreg ansamblul.

Pînă în prezent, piața Mihai Viteazul servea ca punct de vânzare pentru producătorii din întreaga regiune.

Pe viitor, vânzarea produselor se va face în mod organizat în hala de desfacere amplasată în partea de est a pieței.

În jurul hălei s-au prevăzut rampe de descărcare și încărcare și parcaje pentru mașini.

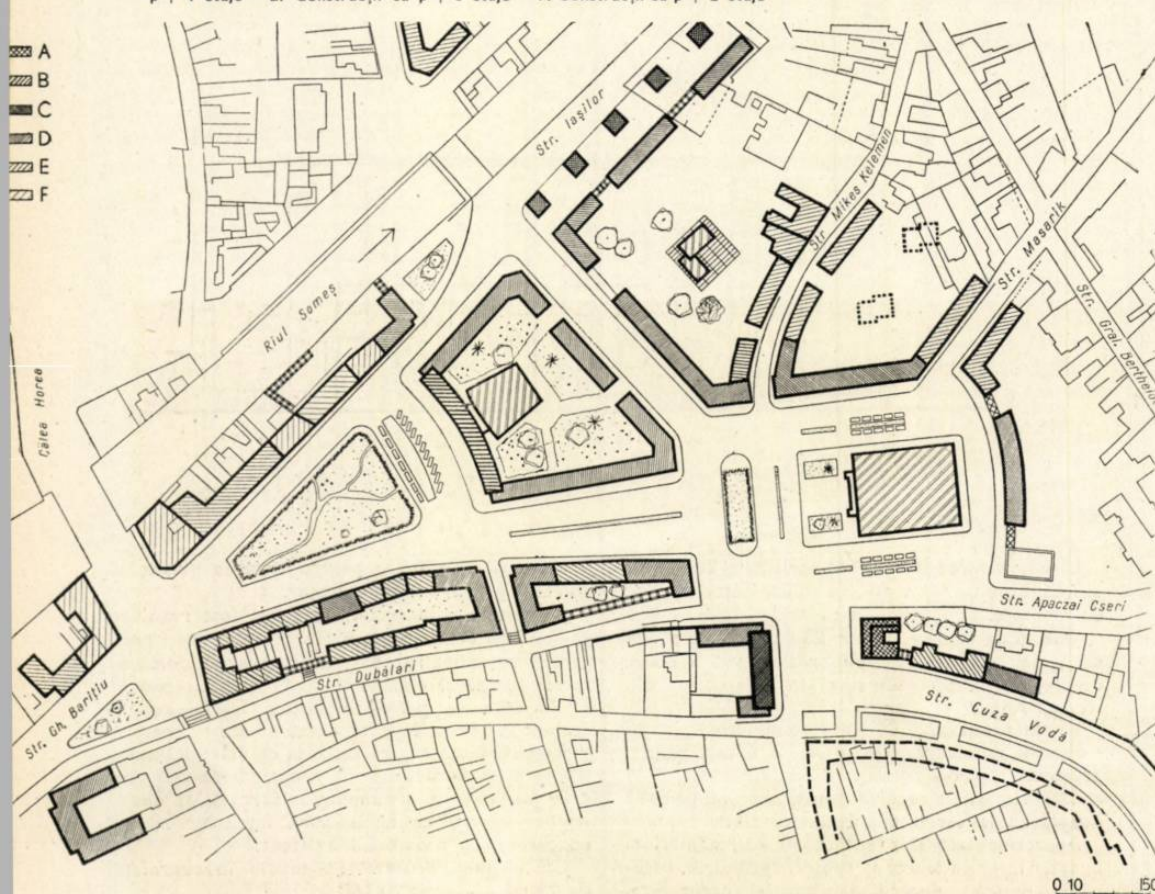
Pentru o cât mai ușoară desfășurare a circulației în piață s-a proiectat atât în fața blocului cu cinematograf, cât și în fața hălei o retragere pentru pietoni, care dirijează totodată și circulația autovehiculelor. Tot pentru un acces cât mai ușor spre hală, canalul existent va fi acoperit pe o porțiune a pieței.

Pentru crearea unor condiții mai bune de locuit, o parte din construcțiile existente îndreptate spre Canalul Morii vor fi demolate, iar altele vor fi supraetajate; în colțul intersecției străzilor Dubăləri cu Berde Mozes s-a început executarea unui bloc de locuințe cu 90 de apartamente; acest bloc cu p + 6 etaje este capul de perspectivă al străzii Cuza Vodă.

În fața acestui bloc, la debuşarea străzii Cuza Vodă în piață, făcînd o excepție de la regimul general adoptat de p + 4 — 6 etaje, se va construi cel mai înalt bloc din Cluj, avînd p + 9 etaje. Blocul, al cărui parter va fi construit pe stîlpi, permite un acces comod al pietonilor la hală și va puncta ca un accent capătul perspectivei pieței și străzii nou-trasate. Prin proporțiile sale zvelte, acest bloc va atenua impresia de masivitate a volumelor din piață și în special a volumului hălei de desfacere.

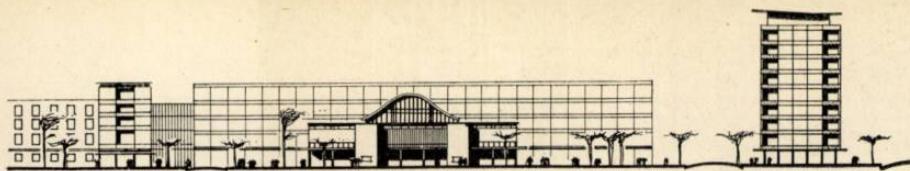
Plan de situație

A. Construcții cu p + 9 etaje — B. Construcții cu p + 7 etaje — C. Construcții cu p + 6 etaje — D. Construcții cu p + 4 etaje — E. Construcții cu p + 3 etaje — F. Construcții cu p + 2 etaje

0 10 150

Arh. AL. NEMEȘ

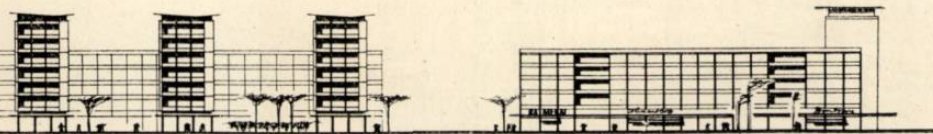

Hala de desfacere a produselor alimentare și blocul punct — Fațade

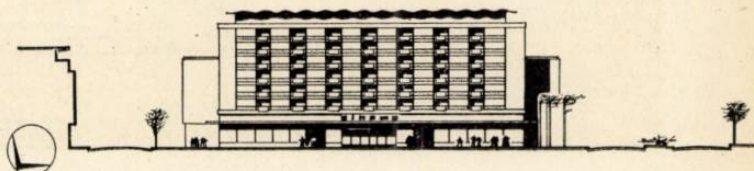

Desfășurare pe strada Dubăilor

Desfășurare pe strada lașilor

Blocul cu p + 7 etaje și sală de cinematograf — Perspectivă

UNELE OBSERVAȚII CRITICE

Pe linia traducerii în viață a directivelor Plenarei C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958 cu privire la proiectarea noilor construcții de locuințe, potrivit cărora acestea trebuie să se înscrie într-o concepție urbanistică generală, realistă, care să ducă la încheierea unor ansambluri armonioase, a fost elaborat proiectul de sistematizare de detaliu pentru piața Mihai Viteazul din orașul Cluj.

Din punct de vedere urbanistic, zona studiată ocupă un loc important în ansamblul orașului, datorită funcțiunilor concentrate aci:

— ca piață centrală de alimente, ea polarizează în jurul său un important flux de oameni și de mărfuri;

— ca piață de circulație, ea constituie punctul de convergență a numeroase direcții de interes principal.

Datorită faptului că în prezent nu există o separație între zona comercială și circulația majoră a orașului, apare o stînjnire reciprocă a celor două funcțiuni.

Pe lângă rezolvarea acestei probleme prin crearea unei piețe de alimente dotate cu o hală de desfacere modernă și realizarea unui sistem de circulație bine dirijat, tema de proiectare prevede și amplasarea unui cinematograf cu o capacitate de 1 200 de locuri în acest ansamblu.

Soluția propusă de colectivul de proiectanți ai D.S.A.P.C. Cluj a reușit să rezolve în bună măsură, în condițiile create de existența unor construcții și unor alinieri care trebuiau să fie menținute, numeroasele probleme legate de funcțiunile sus-menționate.

Separarea și ordonarea funcțiunilor, prin crearea a două piețe legate între ele astfel încît să constituie un ansamblu, apare ca o rezolvare judicioasă. Piața triunghiulară — care apare ca

o breșă în fronturile cu regim închis ale străzilor Gheorghe Doja și Horia — tratată într-o arhitectură sobră, creează cadrul corespunzător elementului dominant, blocul de p + 7 etaje cu cinematograf la parter, care va beneficia de o perspectivă avantajoasă. Cea de-a doua piață, în care locul central este ocupat de hala de desfacere, a fost retrasă, dar numai în parte, din fluxul de circulație majoră.

La o primă examinare a soluției propuse, s-ar părea că din punctul de vedere al compoziției a fost adoptată nejustificat repetarea unor forme similare în tratarea celor două piețe cu funcțiuni diferite. Această rezolvare a fost determinată în parte de necesitatea păstrării frontului de sud al pieței, dar în special de poziția blocului p + 6 etaje amplasat în axa străzii Cuza Vodă, anterior elaborării studiului de ansamblu al pieței, fără a avea la bază un studiu de detaliu.

În ceea ce privește rezolvarea pieței de alimente și a circulației pietoniere și vehiculare la hala de alimente, consider că, pe lângă lipsa degajării corespunzătoare pe latura de est, necesară accesului vehiculelor de deservire în hală, apare și aceea că piața este încadrată pe toate laturile de circulații vehiculare, fără să se fi prevăzut o zonă rezervată exclusiv circulației pietoniere. Suprimarea circulației vehiculare pe str. Apaczai Cseri în dreptul hălei și tratarea acestei străzi ca fundătură sau ca allee pietonieră și de deservire a hălei, cu acces din str. G-ral Berthelot, ar fi permis realizarea unei platforme liniștite rezervate pietonilor. Separarea acesteia de circulația majoră a pieței, printr-un corp de legătură cu 1—2 niveluri între clădirea hălei și blocul punct, cu continuarea spre hală a porticului prevăzut la parterul acestuia ar fi contribuit la o mai bună încadrare a pieței de circulație din fața hălei,

prin închiderea perspectivei nefavorabile asupra Canalului Morii și asupra fundurilor de proprietăți de pe str. Cuza Vodă.

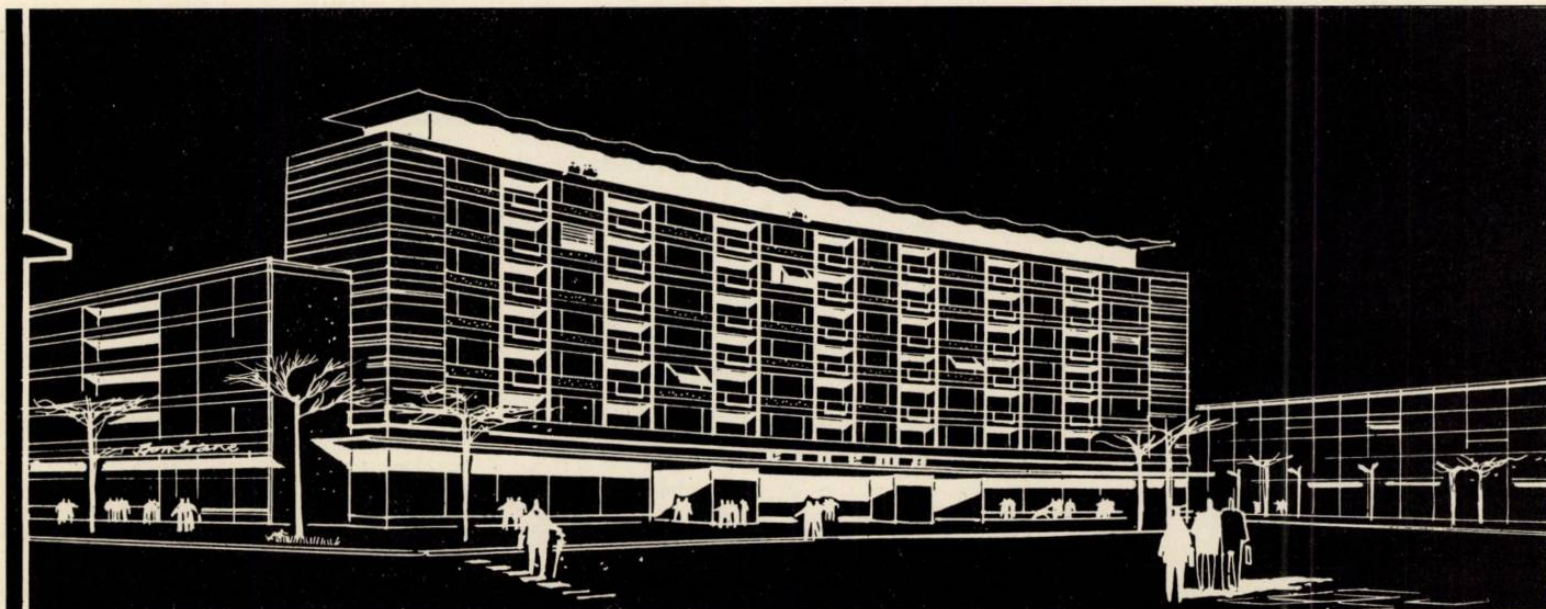
În cele ce urmează mă voi opri mai mult asupra blocului p + 6 etaje din axa străzii Cuza Vodă, deoarece prin amplasarea lui, ași spune pripită, s-au creat condiții dificile, care prejudiciază serios rezolvarea circulației și a cadrului pieței din fața hălei de alimente.

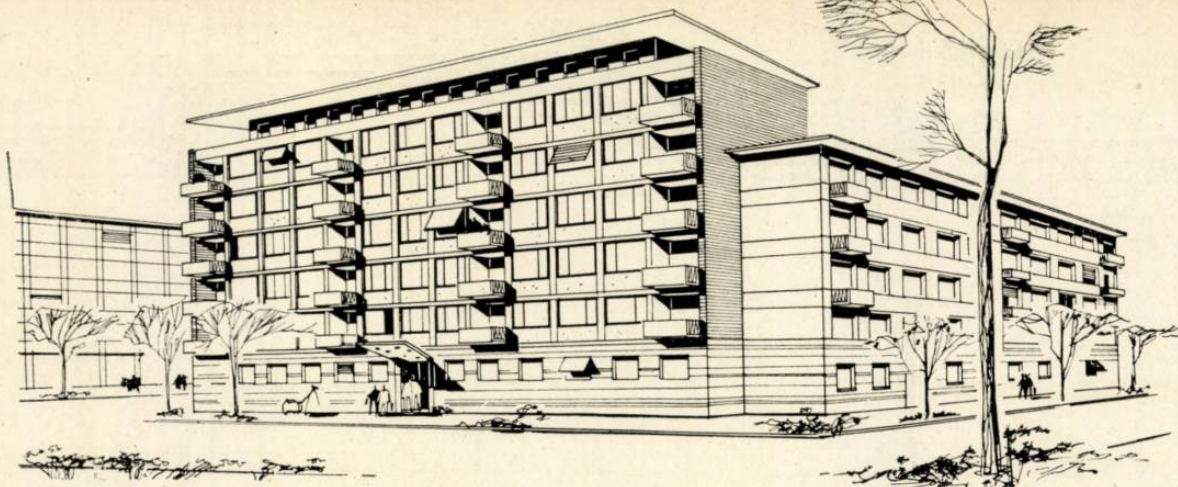
Prin poziția sa, acest bloc, în loc să marcheze deschiderea largă a unei străzi importante de mare trafic, obturează debușarea străzii Cuza Vodă în piață, determinînd chiar un punct critic, o strângere a circulației. Rezolvarea pieței ar fi putut fi mult îmbunătățită, dacă soluția nu ar fi fost condiționată de prezența acestui bloc, în sensul că pătrunderea străzii Cuza Vodă — care stabilește legătura cu piața Malinovski — s-ar fi putut bucura de o tratare mai generoasă, la nivelul tratării întregului ansamblu. Pe de altă parte, s-ar fi putut evita și lipsa, semnalată mai sus, în legătură cu poziția hălei, și anume îngheșuirea laturii de est a acesteia datorită retragerii necesare față de blocul din axa străzii Cuza Vodă. În fine, blocul punct cu 10 niveluri ar fi fost mai bine pus în valoare în cadrul ansamblului, dacă prospectul spre piață nu ar fi fost atît de limitat prin poziția blocului în cauză.

Rezultă de aci că amplasarea unei construcții într-un punct atît de important al orașului Cluj, ca piața Mihai Viteazul, necesită o temeinică examinare prealabilă a tuturor consecințelor în rezolvarea circulațiilor și a cadrului arhitectural printr-un detaliu de sistematizare în care să se trateze ansamblul problemelor, pentru a evita efecte nefavorabile de felul celor create de amplasarea blocului din axa străzii Cuza Vodă.

Arh. ROMEO RĂU

Perspectiva blocului cu p + 7 etaje și sală de cinematograf la parter

Perspectivă

BLOC DE LOCUINȚE PE STR. DUBĂLARI-CLUJ

Autori, arh. Al. Nemeș, ing. A. Sirlican

La intersecția străzilor Dubăləri și Gutemberg cu str. Berde Mozes a fost amplasat un bloc care face parte din complexul de locuințe ce se construiește conform proiectului de sistematizare a pieței Mihai Viteazul.

Blocul a fost proiectat cu un corp central mai înalt (p + 6 etaje) spre str. Berde Mozes; acest corp este capul de perspectivă al străzii Cuza Vodă.

Corpurile laterale au fost prevăzute a se construi cu p + 4 etaje, pentru a închide frontul sudic al pieței Mihai Viteazul, front cu un regim de p + 4 etaje.

Corpul central a fost proiectat pe schelet de beton armat cu zidărie de umplutură; la corpurile laterale s-a adoptat sistemul de zidărie portantă de cărămidă; planșeele sînt de beton armat monolit.

Blocul cuprinde în total 90 de apartamente, din care 66 cu două camere, 8 cu trei camere, 10 cu o cameră și 6 cu o cameră și jumătate.

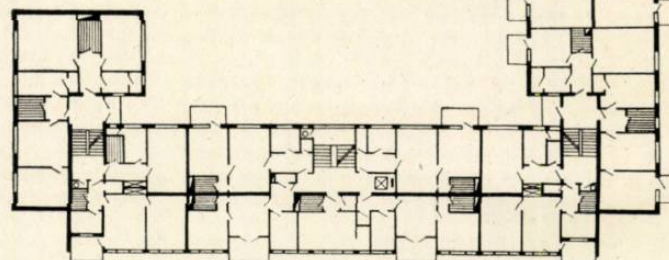
Fiecare apartament a fost prevăzut cu baie, bucătărie, cămară și balcon sau loggii; sistemul de încălzire este central.

La corpul cu p + 6 etaje, care cuprinde și cel mai mare număr de apartamente, a fost prevăzut ascensor.

În afară de uscătorii și spălătorii s-a prevăzut un depozit pentru biciclete și cărucioare și un garaj separat pentru motocicletele.

Costul unui apartament a revenit la 37 000 lei.

Plan nivel curent

101 5

BLOC DE LOCUINȚE ÎN PIAȚA MIHAI VITEAZUL

Autori, arh. L. Balazs, ing. V. Sarlea

Blocul de locuințe proiectat va completa frontul pieței Mihai Viteazul; la amplasarea lui s-a ținut seama de posibilitatea creării ulterioare a unui scuar în lungul Someșului, fapt pentru care construcția a fost retrasă de la riu.

Clădirea are forma de L; aripa lungă, orientată spre piață, are patru etaje, ultimul etaj fiind retras pentru a realiza o legătură cu clădirea vecină existentă, ținînd seama în același timp și de înălțimea necesară viitoarei cornișe a pieței. Parterul acestei aripi este ocupat de un magazin alimentar cu anexe sale; depozitul magazinului ocupă parțial subsolul.

Aripa scurtă este orientată spre Someș și formează cap de perspectivă pentru chei; ea are cinci etaje, iar la parter un dispensar medical.

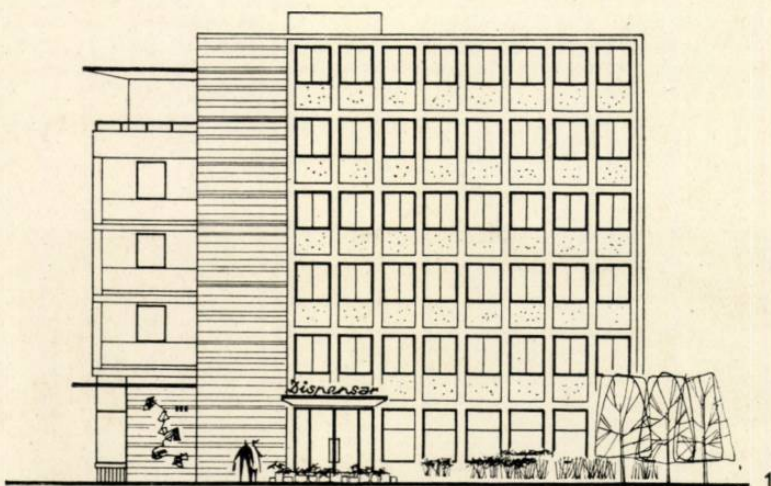
Etajele sînt destinate locuințelor și vor caza 112 persoane în 31 de apartamente. Nivelurile celor două corpuri fiind decalate, o singură scară va deservi cîte șapte apartamente pe nivel (trei apartamente din corpul spre chei și patru spre piața Mihai Viteazul) printr-un coridor exterior scurt.

Încălzirea centrală, liftul, tubul de gunoi asigură locatarilor un confort ridicat.

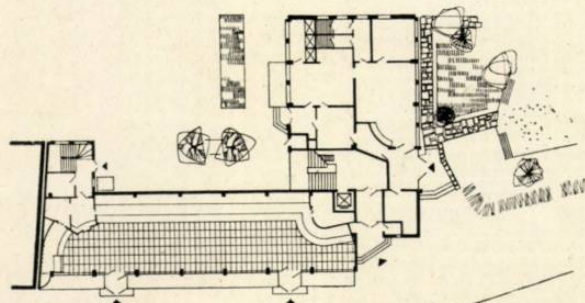
Structura constructivă a clădirii este formată din schelet de beton armat cu zidărie de umplutură. Terenul de fundație fiind la adîncime mare, s-a utilizat sistemul de fundații izolate.

Ca plastică s-a căutat să se creeze o ambianță cu construcțiile vecine, fațada spre piața Mihai Viteazul repetînd ritmarea golurilor clădirilor existente din piață; la corpul dinspre str. Iașilor s-a încercat să se creeze, printr-o structură de cadre aparentă, o fațadă unitară în care apar accente dînd un echilibru compozițional.

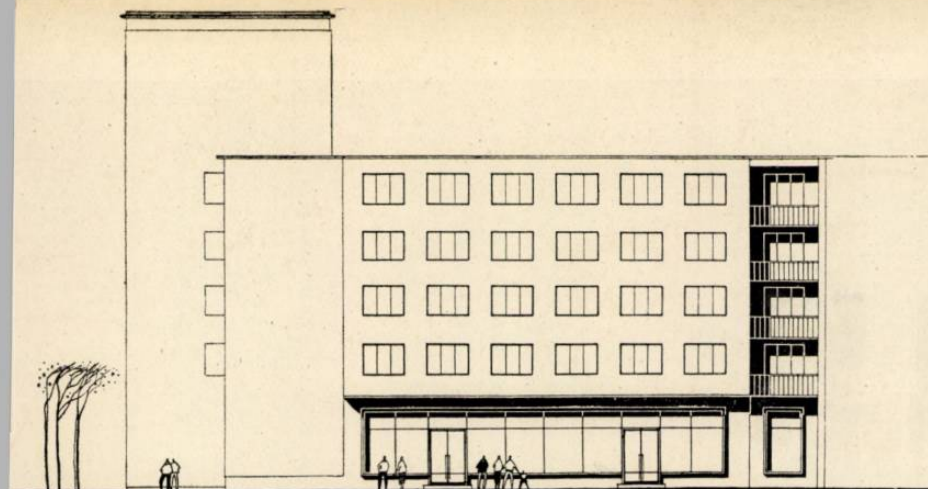
La acest bloc s-a realizat un K_3 de 0,54, prețul de cost pe apartament fiind de 38 200 lei.

1

2

Fațadă laterală

Fațadă principală

Plan nivel curent

BLOC DE LOCUINȚE PE STRADA HORIA Nr. 112 — CLUJ

Colectiv de proiectare: arh. Cr. Iacobi, ing. F. Bizo

În vederea reconstruirii pieței Gării de călători Cluj a fost elaborat în Institutul regional de proiectare Cluj proiectul de sistematizare a pieței, inclusiv zonele marginase. Unul dintre principalele obiective ale sistematizării cu realizare în etapa I, este blocul de pe str. Horia nr. 112, a cărui construcție a început în 1959, bloc de capăt al laturii de est a străzii Horia, cât și al laturii de vest a străzii Munkacsy. Ținând seama de forma specială, de colț, clădirea a fost concepută cu un corp central concav având p + 7 etaje, p + 4 etaje pe str. Horia, iar pe str. Munkacsy demisol + p + 4 etaje. Pe strada Horia, la parter, au fost proiectate magazine, iar în corpul central o cofetărie. Aripa din str. Munkacsy cuprinde la demisol sala cazanelor și o locuință, iar la parter, locuințe, aceste două niveluri echivalând ca înălțime cu parterul aripii Horia.

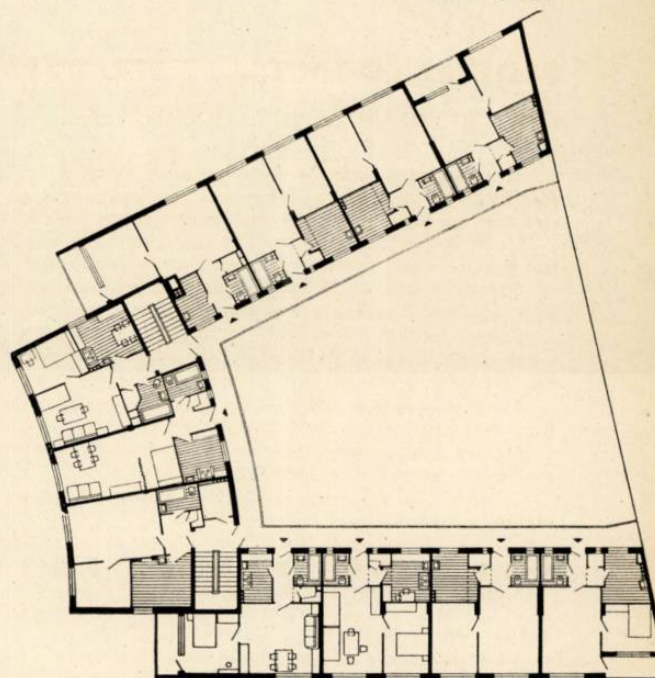
Etajele cuprind locuințe dispuse la un coridor exterior către curtea interioară.

Accesul în curtea interioară se asigură printr-o trecere carosabilă de pe str. Munkacsy.

Întreaga clădire are două scări (una pînă la etajul 7, prevăzută și cu ascensor, iar a doua pînă la etajul 4) legate între ele, pe fiecare nivel, de un coridor exterior.

Blocul cuprinde 57 de apartamente din care 2 de o cameră, 6 de o cameră jumătate, 45 de două camere, 1 de două camere jumătate și 3 de trei camere. Suprafața locuibilă a unui apartament mediu de două camere este de 31,10 m², K₃ este de 0,50, iar costul unui metru pătrat locuibil revine la 1280 lei.

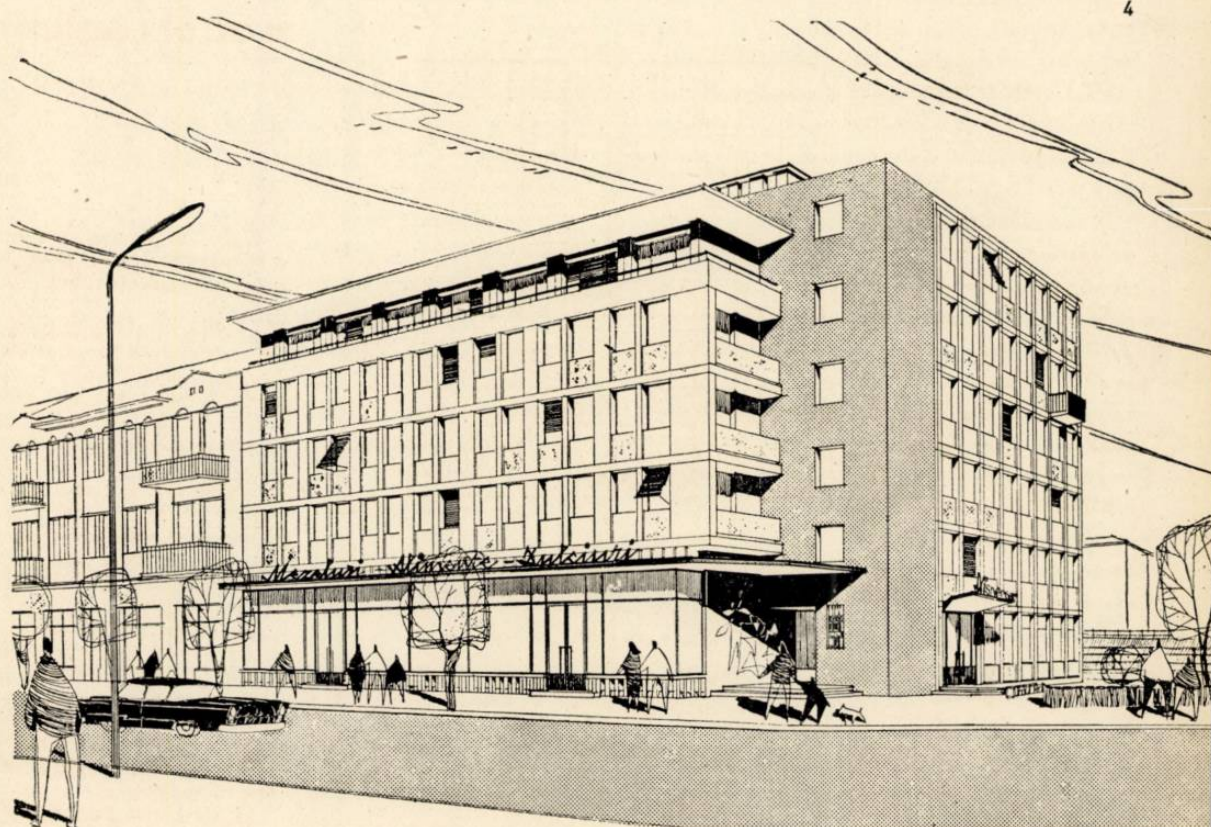
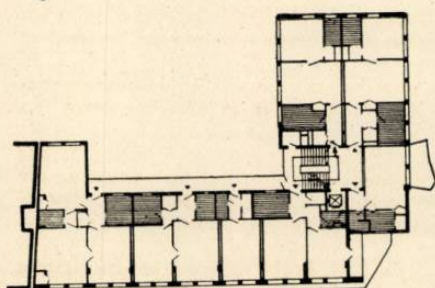
Blocul a fost realizat pe schelet monolit, avînd cadre de beton armat cu deschidere marginală de 10,20 m la corpul central și 7,90 m la aripile laterale.

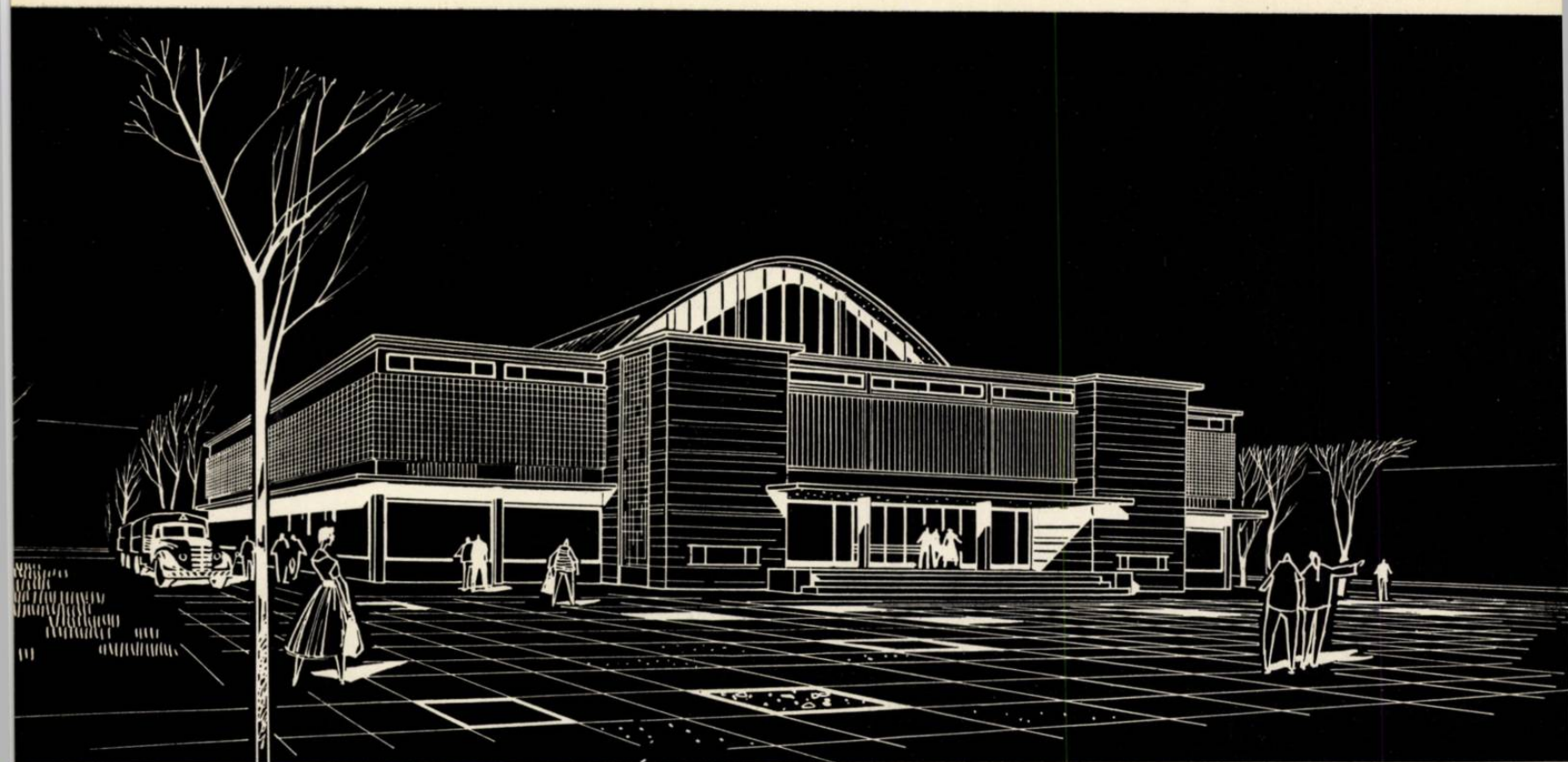

101

Nr. 9 A — CLUJ

- 1 — Fațadă laterală
- 2 — Plan parter
- 3 — Plan nivel curent
- 4 — Perspectivă

Perspectivă

HALĂ DE DESFACERE A PRODUSELOR ALIMENTARE LA CLUJ

Colectiv de proiectare: arhitecții F. Deak, N. Litvin, inginerii Magdalena Toma, Ivantia Crăciun, E. Almășanu, A. Vintilă, L. Morcan, L. Popa, I. Gherman, Ecaterina Rakotzi, I. Stoica.

În apropierea centrului orașului Cluj, în piața Mihai Viteazul, s-a studiat construcția unei hale de cartier care să îmbunătățească situația existentă a desfacerii produselor alimentare. Amplasamentul ales pentru această construcție a realizat o descongestionare a circulației de tranzit de la gară spre Turda, dificilă în prezent.

În compartimentarea planului s-a ținut seama de axa longitudinală în care se găsește intrarea principală a cumpărătorilor, și de distribuirea încăperilor și a spațiilor necesare.

Parterul a fost rezervat pentru desfacerea fructelor și legumelor ce se vor expune pe mese de beton sau în boxe laterale. Tot la parter, pe cele două fațade laterale, cu intrări direct din exterior, se găsesc o serie de magazine în care se vor vinde diferite obiecte și materiale necesare gospodăriilor.

În spatele hălei, spațiul a fost rezervat pentru deservirea prin vehicule, precum și pentru manevrarea mărfurilor.

Etajul cuprinde 175 de locuri pentru vânzare, boxe pentru vânzarea cărnurilor și a lactatelor — fiecare boxă fiind dotată cu un mic depozit frigorific — un bufet la care se vor vinde mâncăruri preparate în altă parte, fiind aci doar încălzite, și un sector cu birouri administrative. La subsol s-au amenajat depozite frigorifice,

un grup social pentru muncitori și o centrală termică.

Aprovizionarea se face prin intermediul ram-pelor de descărcare, transportul materialelor făcându-se cu ajutorul electrocărelor pe rampe, spre subsol, iar la etaj, cu ajutorul celor trei ascensoare de mărfuri.

Construcția este pe schelet de beton armat; partea centrală este acoperită cu pînză de beton armat rezemată pe arce cu tirant cu deschiderea de 28,00 m și 13,35 m săgeată, iar de jur împrejur sînt cadre etajate. Arcul, cu formă parabolică și secțiune constantă, are tirantul înglobat în planșeul de peste subsol. Traveea este de 9,00 m. Prin turnarea independentă și anticipată a arcului față de cadrele anexe se elimină în cea mai mare parte influența reciprocă a celor două sisteme statice.

Cadrele anexe au traveea și deschiderile riglelor de 4,50 m; planșeele s-au calculat ca plăci continue, armate cruciș, capabile să suporte electrocarul la parter, iar la etaj, transportul cu cărucioare. Clădirea este acoperită cu o terasă necirculabilă.

Fundațiile sînt izolate, pentru stâlpi și arc, continue, din beton simplu, pentru pereții laterali, și radieri de beton armat pentru cuva centralei termice.

Încălzirea centrală se face cu corpuri statice în încăperile anexe hălei, iar încălzirea hălei propriu-zise se face cu aer cald furnizat de centrala de ventilație.

Pentru a obține temperaturile scăzute la depozitele frigorifice și în boxe s-a proiectat o centrală frigorifică prin care se asigură menținerea temperaturii la $\pm 0^\circ$, temperatură considerată suficientă pentru conservarea pe timp scurt a diferitelor produse; depozitele de la subsol sînt grupate în bloc, pentru a avea pierderi minime prin transmisie.

Centrala de frig, cu surplusul de frig, poate să fabrice și 1 t de gheață zilnic.

Utilajul frigorific este fabricat de uzinele «Tehnofrig» Cluj. S-au ales agregate frigorifice cu evaporatoare multitubulare, a căror exploatare este mai comodă.

S-a realizat un nivel de iluminare de peste 200 lx deasupra punctelor de desfăcere a mărfurilor și o iluminare de peste 100 lx în spațiile de circulație dintre mesele de desfăcere și din fața boxelor; s-au folosit lămpi fluorescente cu 1, 2 sau 3 tuburi de 40 W.

Suprafața construită este de 2 640 m², iar cea desfășurată de 6 920 m²; volumul este de 29 950 m³.

Valoarea totală a investiției s-a ridicat la 4 904 000 lei.

1 — Fațada principală

2 — Secțiune transversală

3 — Plan subsol

1. Depozite — 2. Sala pompelor — 3. Camere frigorifice — 4. Tampon — 5. Sala cazanelor — 6. Crematoriu — 7. Atelier mecanic — 8. Vestiare, lavabouri și w.c.-uri (femei) — 9. Vestiare, lavabouri și w.c.-uri (bărbați)

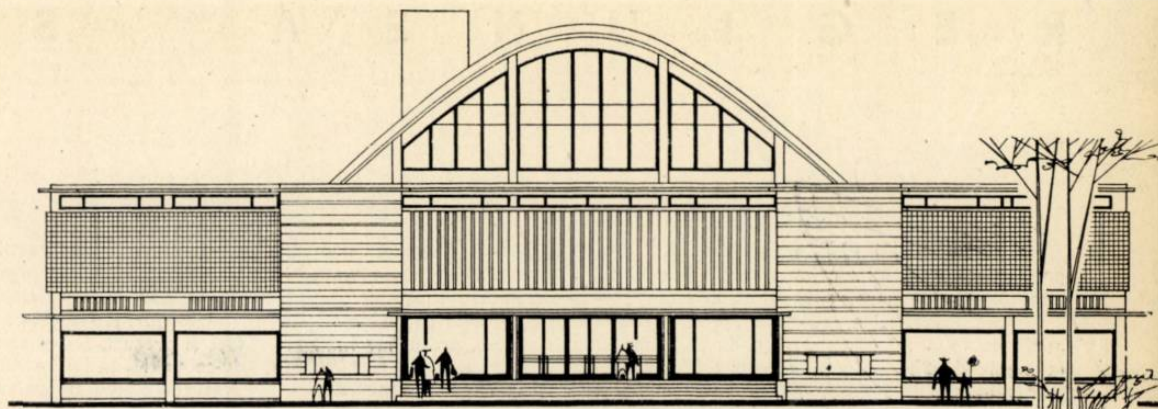
4 — Plan parter

A. Hala de desfacere — B. Magazine

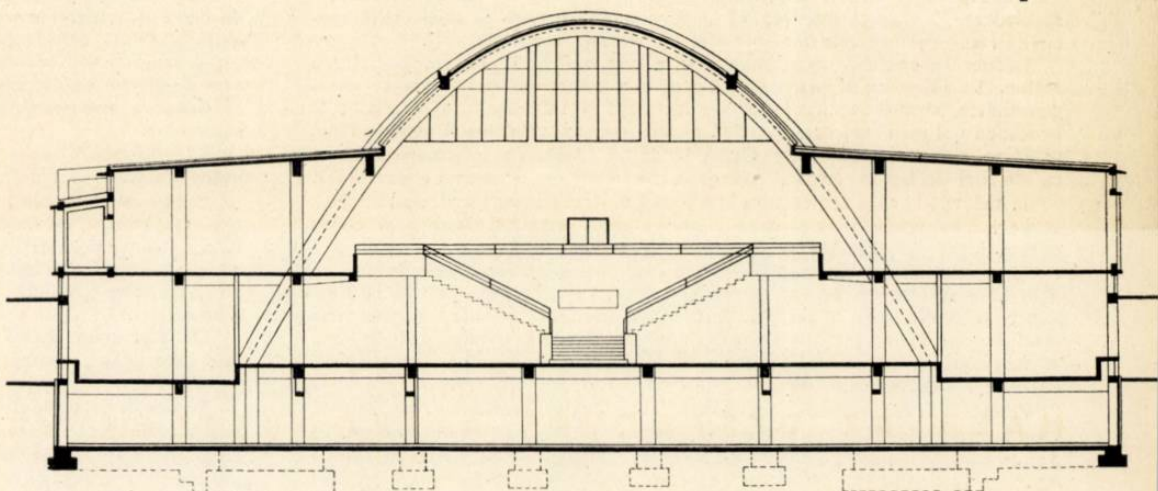
1. Boxe pentru desfacerea legumelor — 2. Depozite — 3. Cameră acumulatori — 4. Cameră frigorifică — 5. Sala de pompe — 6. Fabrică de gheață — 7. Depozit pentru electrocare — 8. Depozit pentru acid — 9. Depozit pentru cîntare — 10. Laborator — 11. Primirea și examinarea cărnii și a laptelui — 12. Sală de așteptare — 13. Paznic — 14. Vestiare, lavabouri și w.c.-uri

5 — Plan etaj

1. Birou — 2. Boxe — 3. Bufet — 4. Spălător de vase — 5. Vestiar — 6. Depozit gunoi — 7. W.C. (femei) — 8. W.C. (bărbați) — 9. Boxe pentru desfacerea cărnii — 10. Camere frigorifice

1

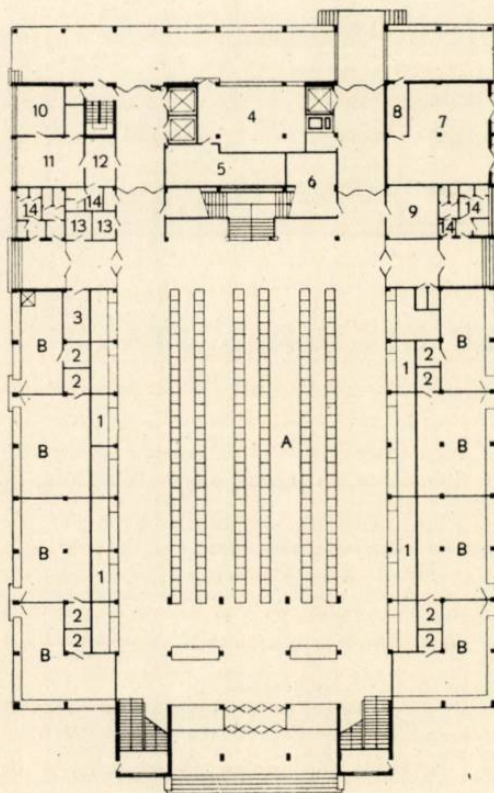
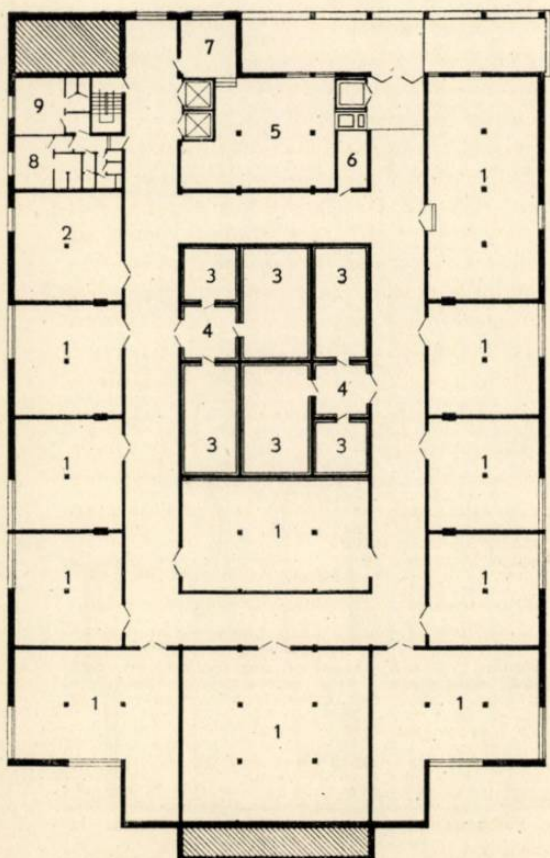
2

0 1 5

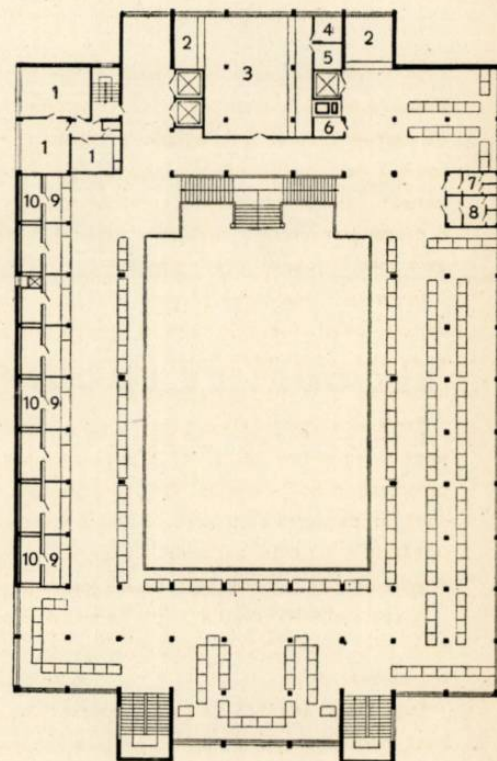
3

4

5

10 1 5

În cursul anului 1959, activitatea I.R.P. Stalin a fost caracterizată prin proiectarea unui număr important de locuințe, pentru traducerea în viață a hotărârilor Plenarei C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958.

Astfel, institutul a proiectat aproape 1500 de apartamente cu suprafețe medii de 16,60 m² (o cameră) și de 29,80 m² (două camere), prețul lor fiind în medie de 22 304 lei și respectiv 37 072 lei.

Un număr de aproape 900 de apartamente au fost prevăzute cu încălzire centrală, iar la 60% din construcții s-au folosit planșee prefabricate din fișii cu goluri rotunde.

Pentru a putea realiza acest volum de lucrări a fost nevoie de un susținut efort, care a antrenat pe toți proiectanții care au conlucrat la întocmirea documentațiilor necesare. Străduindu-se să obțină rezultate cât mai bune, proiectanții au urmărit găsirea unor soluții noi în proiectare, prin aprofundarea tehnicii moderne, precum și raționalizarea soluțiilor clasice printr-o înțelegere cât mai reală a condițiilor materiale existente și printr-o folosire mai bună a acestora.

Căile pentru reducerea prețului de cost au fost studiate de colectivele specializate, arhitecții intervenind în permanență pentru ca și celelalte specialități să prezinte cele mai bune și mai ieftine rezolvări.

Reducerea costului apartamentelor a fost realizată printr-o proiectare rațională a soluțiilor de plan, o justă rezolvare a fundațiilor prin atente studii geotehnice, scurtarea circuitelor de instalații și utilizarea de materiale și procedee noi de construcție. Astfel, pentru construcțiile p + 4 etaje au fost utilizate zidării portante de cărămidă având nivelurile inferioare întărite cu șimburi de beton armat, pentru a se menține o secțiune constantă.

În cazurile în care arhitectura învecinată a permis acest lucru, s-au înlocuit acoperișurile tradiționale — care consumă mult material lemnos și cer o durată mare de execuție — cu terase cu praf hidrofoab.

Gruparea obiectelor sanitare la cât mai puține coloane, prin soluții de plan bine studiate și prin proiectarea judicioasă a racordurilor la cămine, a permis o reducere a costului instalațiilor pe apartament. De asemenea o soluție des utilizată a fost folosirea unui canal median semivizitabil în care au fost concentrate toate instalațiile de încălzire centrală, apă rece și caldă, precum și canalizarea.

Proiectanții au folosit materiale noi, ca praful hidrofoab, rumbetonul, conductorii INTENC etc., precum și unele procedee noi de construcție, ca pereții turnați monolit, cofrajele de inventar, șimburi de beton armat pentru întărirea zidăriei de cărămidă etc., care au corespuns întru totul așteptărilor.

În primul trimestru al anului 1959, când nu apăruseră încă proiectele directive și când se cerea o grabnică întocmire a documentațiilor pentru asigurarea

șantierelor de construcții, arhitecții din I.R.P. au căutat să obțină rezultate economice eficiente prin mărirea coeficientului K₃. Astfel s-a ajuns la un K₃ de 0,55—0,56, micșorându-se astfel prețul pe apartament.

Ulterior, judecându-se mai cu amănunțime corelațiile dintre indici, suprafețe și prețuri, s-a căutat să se îmbunătățească cât mai mult confortul, fixându-se un K₃ la limita de 0,50—0,51 și căutându-se a se înscrie locuințele în prețurile-plafon fixate cu dependențele mărite la maximum posibil. Astfel s-au realizat, la majoritatea apartamentelor proiectate după primul trimestru, suprafețe locuibile de cca. 30 m², cu bucătăria de 6,05 m² și camere de 1,20 m².

Proiectele directive de locuințe, deși sosite cu întârziere, au servit ca etalon pentru dimensionarea și rezolvarea partiurilor folosite.

Au fost obținute rezultate și în reducerea prețului construcțiilor industriale, printr-o proiectare judicioasă și o atență studiere a lor.

În cursul acestui an, I.R.P. a proiectat și unele proiecte de sistematizări mai importante, detalii de sistematizări, precum și un studiu interesant de restaurare a centrului medieval al Orașului Stalin, piața 23 August.

O greutate în proiectare a fost lipsa unui plan ferm de lucru și trimiterea de către beneficiari a unor comenzi și teme incomplete, fără amplasamente avizate și fără avizele necesare.

În majoritatea cazurilor, proiectanții au venit în ajutorul beneficiarilor care nu dispuneau de cadre tehnice competente, ajutând la întocmirea temelor, la alegerea amplasamentului și dând asistență tehnică la executarea construcțiilor.

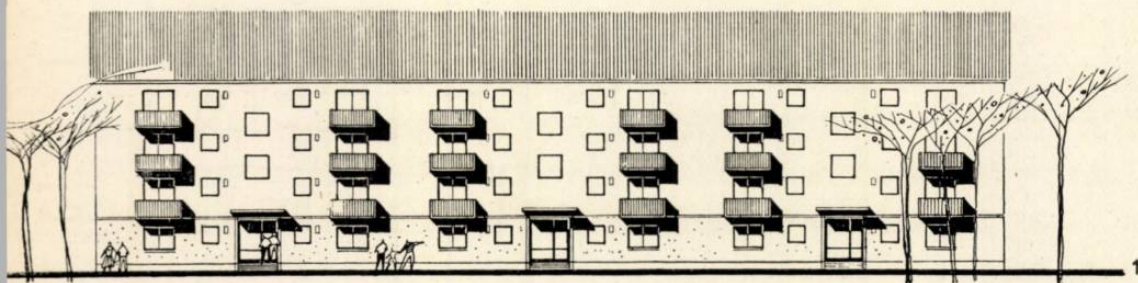
Bilanțul acestui an a fost fructuos pentru I.R.P. Stalin care a reușit să-și îndeplinească și să depășească sarcina de plan anuală până la 15 decembrie 1959.

Pentru anul în curs, I.R.P. Stalin își propune să realizeze în continuare proiecte pentru locuințe bune, frumoase și ieftine, îmbunătățite în urma directivelor Plenarei C.C. al P.M.R. din 3—5 decembrie 1959, astfel ca să poată să asigure un confort ridicat prin suprafețe judicios dimensionate, circulații bine studiate și prin prevederea anexelor necesare unei bune gospodării.

De asemenea, aceste principii vor fi aplicate la toate proiectele civile sau industriale, pentru obținerea unor rezultate optime printr-o bună proiectare.

Sîntem ferm convinși că entuziasmul și elanul tineresc, îmbinate cu experiența acumulată în acești ani, vor da roadele așteptate, elaborându-se proiecte mai mature, mai studiate, arhitecții din I.R.P. situându-se în continuare pe poziția promovării noului, a metodelor avansate și economice și a frumuseții în construcții.

Arh. A. EREȚIAN

BLOCURI DE LOCUINȚE ÎN REGIUNEA STALIN

Autori, arh. S. Moldovan, ing. V. Buta

În cartierul de blocuri construit în anul 1951 într-o localitate din regiune s-au proiectat încă două blocuri pentru completarea acestei zone de locuit.

Documentațiile după care s-au executat construcțiile existente au fost întocmite de I.C.S.O.R., la amplasarea celor două blocuri ținându-se seama de planul de sistematizare aprobat.

În anii precedenți au fost construite numai apartamente cu un număr mai mare de camere; din această cauză, beneficiarul a cerut prevederea unui număr cât mai mare de apartamente mici, de o cameră sau de una și jumătate, pentru rezolvarea necesităților existente.

Blocurile proiectate au în total 96 de apartamente, din care 32 de o cameră și 32 de o cameră și jumătate, restul fiind de două camere.

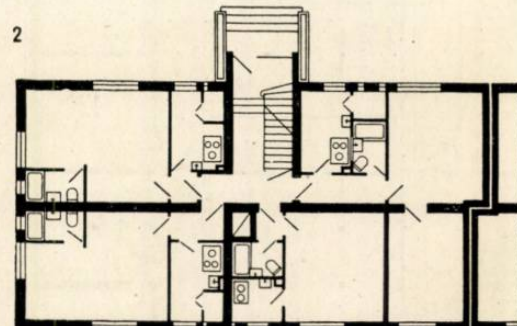
Fiecare apartament are vestibul, baie, bucătărie, cameră sau dulap ventilat.

Deși restul blocurilor nu au încălzire centrală, aceste două blocuri, avînd un număr mai mare de niveluri, au fost prevăzute, conform normativului, cu încălzire centrală, care asigură un confort mai ridicat și o economie în consumul de combustibil.

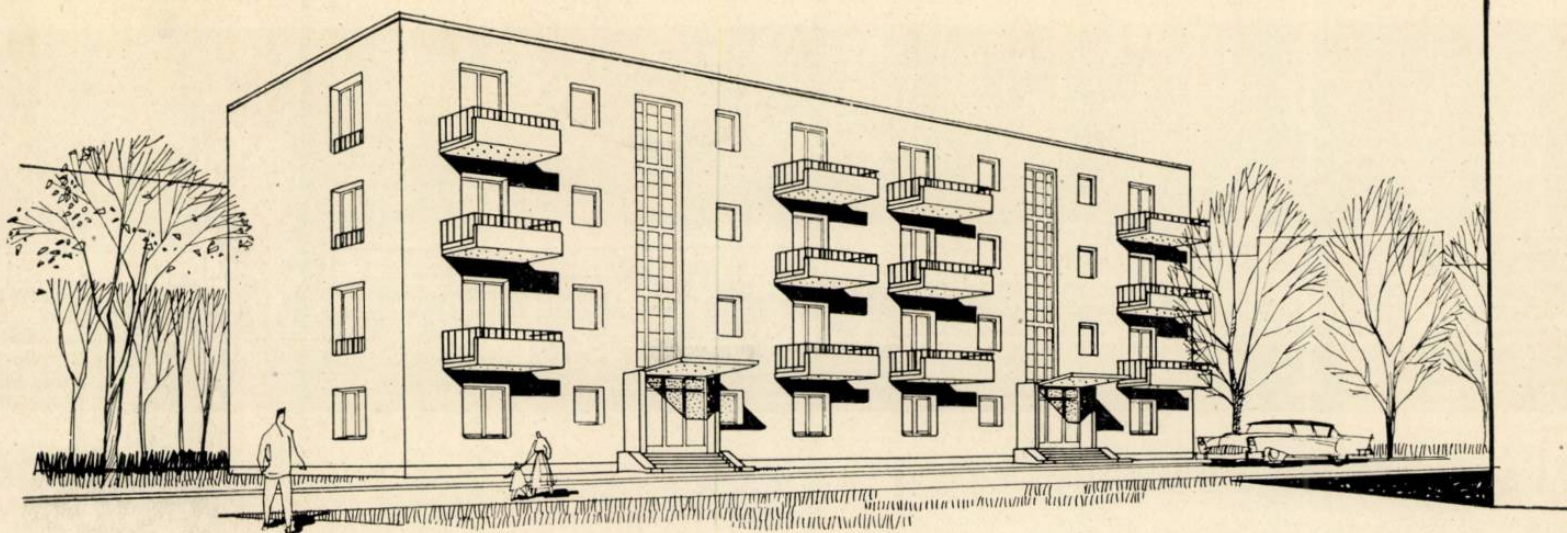
Cele două blocuri noi reușesc să mențină dimensiunile exterioare asemănătoare cu cele vecine, păstrînd acoperișul cu două pante și frontoanele de la capete.

La suprafețele locuibile de 17,81—22,56—30,23 m², pentru apartamentele de una, una și jumătate și două camere, costul unui apartament este de 24 224, 30 397 și 37 685 lei, metrul pătrat locuibil revenind la 1 307 lei.

1 — Fațadă
2 — Tronson — Plan parter

0 1 2 3 4

Perspectivă

BLOC DE LOCUINȚE PE STRADA LAZĂR CERNESCU — ORAȘUL STALIN

Autori: arh. A. Ferentzi, ing. M. Lăzărescu

Institutul a început proiectarea a 48 de apartamente la începutul lunii septembrie 1959, ținând seama de viitoarea sistematizare a orașului, astfel ca strada care va trece pe lângă aceste construcții să aibă un front încheiat.

Terenul este retras față de străzile principale cu circulații intense, aflându-se în interiorul unei grădini existente cu pomi fructiferi. Pomi fructiferi au fost păstrați în proporție de 80%.

Pentru cele 48 de apartamente s-au ales tronsoane cu trei apartamente de câte două camere la scară.

Fiecare apartament de două camere, bucatărie, baie, cămară și vestibul are o suprafață locuibilă de 29,96 m²; bucatăria, baia și cămara sînt ventilate direct.

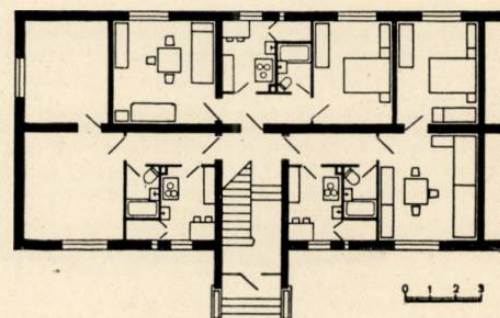
Fiecare bloc se compune din două tronsoane, blocul avînd o lungime totală de 36,50 m și o lățime de 9,30 m. Într-unul din blocuri s-a prevăzut și subsol parțial pentru cazanele instalației de încălzire centrală.

Sistemul constructiv este de zidărie de cărămidă portantă, planșee prefabricate din fișii cu goluri rotunde, acoperiș în terasă cu praf hidrofoab, cu scurgerea interjoară a apelor.

Finisajele exterioare sînt prevăzute a se executa din tencuieli colorate, care vor aduce o notă veselă și plăcută acestor construcții.

Prețul apartamentului de două camere se ridică la 38 300 lei.

Tronson — Plan parter

BLOC DE LOCUINȚE PE STRADA DIMITROV Nr. 5—SIBIU

Autori, arh. Grațiana Halmagiu, ing. I. Zernoveanu, ing. Aneliese Liebhardt

Amplasamentul ales pentru acest bloc a prezentat o serie de dificultăți de fundare, datorită stratificațiilor diferite ale solului.

Pentru a se putea utiliza în întregime terenul, s-au folosit asamblări de secții refozite de I.R.P.

Orientarea străzii a obligat fațade NE și SV, pentru a menține alinierea cu celelalte construcții.

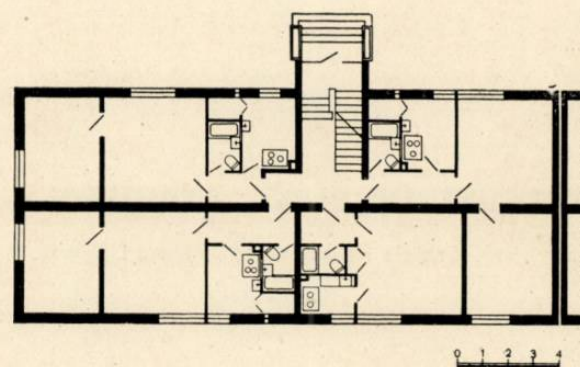
În spațiul rămas disponibil la stradă s-a propus amenajarea unei zone cu plantații joase în fața ferestrelor parterului, spațiul din spatele construcției fiind rezervat pentru curtea de joc a copiilor.

Blocul este proiectat cu parter, trei etaje și subsol parțial (cu spălătorie + uscătorie și centrală termică) totalizînd 48 de apartamente din care 16 cu o cameră.

Ca sistem constructiv s-au adoptat ziduri portante și planșee prefabricate din fișii cu goluri rotunde; terasa este cu praf hidrofoab.

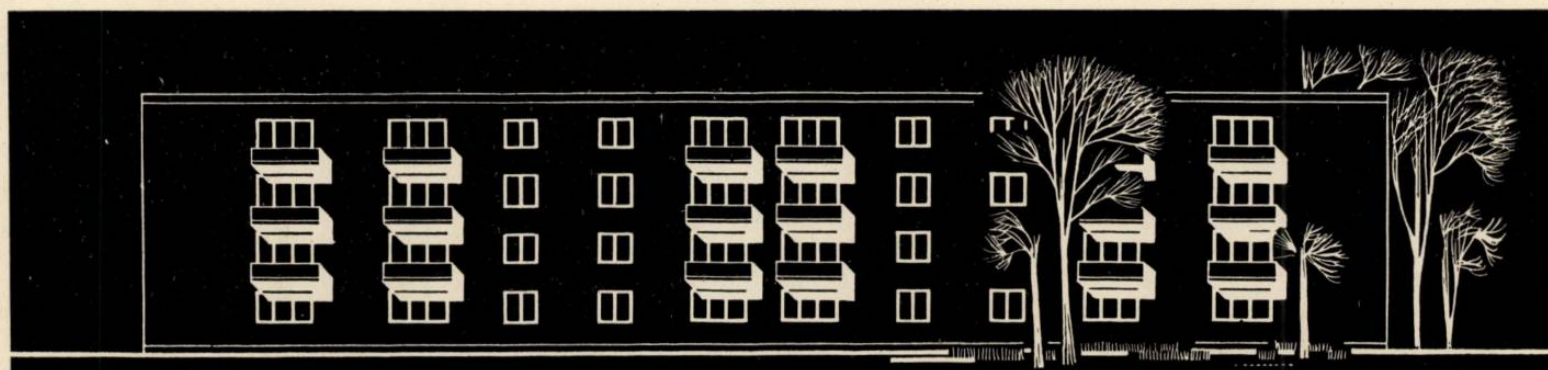
Ca finisaje speciale, s-au prevăzut tencuieli colorate cu terasit, balcoane cu balustrade din beton tencuit și sticlă armată.

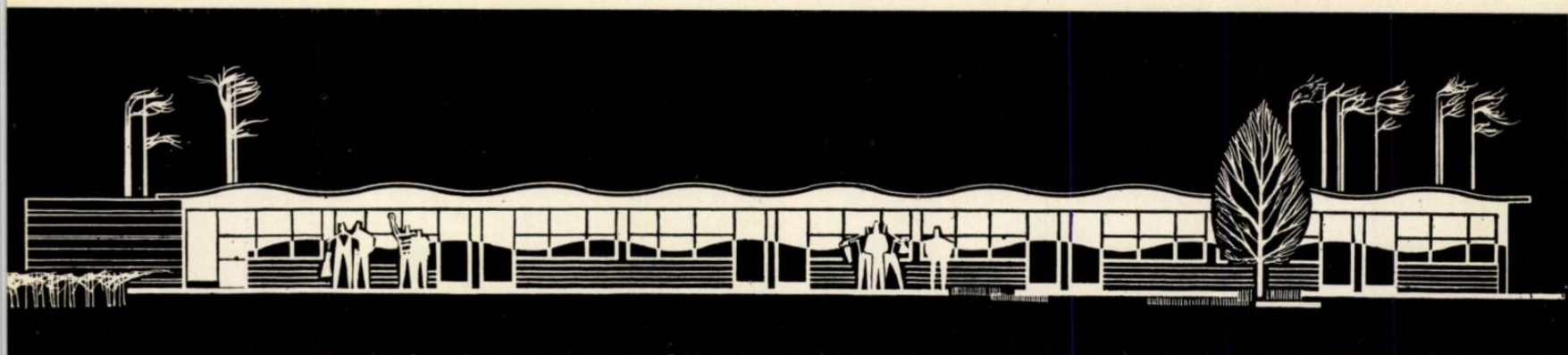
Costul apartamentului de două camere revine la 38 370 lei (suprafață locuibilă de 29,50 m²), iar al apartamentului de o cameră 23 758 lei (suprafață locuibilă 17,26 m²).

Tronson — Plan parter

Fațadă

PIAȚĂ DE LEGUME LA SIGHIȘOARA

Autori, arh. Mariana Georgescu, ing. Hella Falschessel

Proiectul pentru piața de legume din Sighișoara prevede: încăperi pentru desfacerea produselor și pentru depozitare, un portic pentru vânzare cu mese acoperite, o platformă pentru vânzarea din căruțe, un W.C. public, o împrejurire a pieței înspre str. Tîrnavei, spații verzi etc.

Cu acces direct dinspre str. Tîrnavei au fost amplasate un magazin alimentar, unul pentru piine, cornuri etc. și un debit.

Magazinul alimentar este prevăzut cu un depozit și cu o legătură directă la grupul frigorific; același grup frigorific va deservi și măcelăria aflată la capătul șirului de boxe destinate vânzării produselor lactate, brînzeturilor, produselor G.A.C. și Gostat și care constituie aripa A a pieței.

Fiecare boxă este dotată cu un depozit și un vestibul cu lavabou.

În spatele aripii A, terenul liber este amenajat în așa fel ca aprovizionarea din camioane să se poată face cu ușurință; tot de aici se accede și la depozitul acoperit care deservește piața.

Aripa B a pieței este formată din încăperi cu destinații diferite: bufet de preparare, confecții industriale, punct sanitar, cîntar și administrație.

Cele două aripi, A și B, precum și porticul, mărginesc platforma pentru mesele descoperite.

Accesul căruțelor în spațiul destinat vânzării din căruțe se face printr-o stradă nouă. Magazinul alimentar are o înălțime mai mare și este prevăzut cu vitrine pentru expunerea către exterior. Celelalte încăperi au o înălțime mai mică, adecvată destinației.

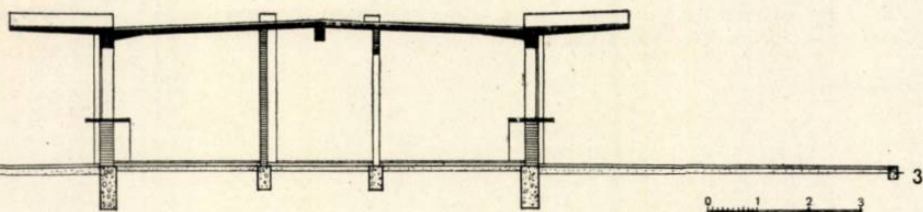
Mesele de vânzare au fost proiectate din beton, mozaicate.

2

0 10 20 30 40

- 1 — Fațadă
- 2 — Plan de situație
- A. Piață de carne — B. Piață de alimente
- 1. Boxe proiectate — 2. Pergole, teighele acoperite
- 3. Boxe, extindere viitoare — 4. Boxe existente
- 5. W.C.
- 3 — Secțiune transversală

BLOCURI ÎN PIAȚA STRUNGUL — ORAȘUL STALIN

Autori, arh. Grațiana Halmagiu, ing. Aneliese Liebhardt

Prin sistematizarea pieței Strungul s-a propus construirea unui bloc punct cu p + 10 etaje care va cuprinde un hotel și trei blocuri de locuințe, blocuri care fac obiectul proiectului de față.

Intersecția b-dului Lenin cu str. K. Marx făcîndu-se în unghi ascuțit, necesită o racordare dificilă a celor două laturi ale terenului; aceasta a dus la o formă concavă a blocului, formă care permite racordarea în unghi drept. Raza fiind mare, concavitatea nu este exagerată și camerele nu se deformează.

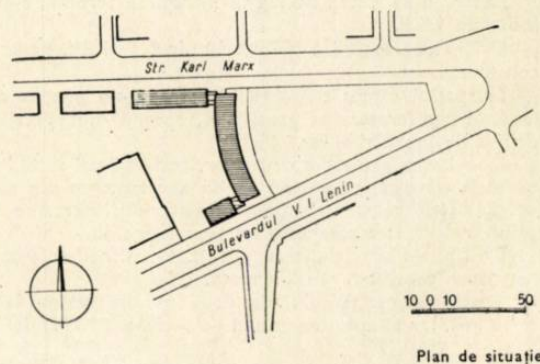
Tronsonul adoptat are trei apartamente la scară (două cu două camere de comandate și unul de o cameră), cu suprafețe locuibile de 30,12 și respectiv 16,72 m²; blocurile liniare au parterul ocupat de magazine.

Blocul curb are p + 4 + subsol parțial, iar blocurile laterale liniare p (parter comercial) + 3 + subsol parțial pentru centrală termică și spălătorie-uscătorie; blocurile sînt legate între ele cu loggii.

Sistemul constructiv diferă: blocul curb are ziduri portante cu sîmburi de beton la parter și la primul etaj și planșee monolite, iar celelalte două blocuri, planșee prefabricate cu ziduri portante fără sîmburi de beton; terasele sînt executate cu praf hidrofoab.

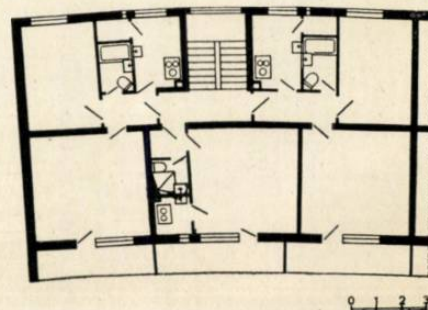
Ca finisaj s-au prevăzut tencuieli cu terasit colorat.

Costul apartamentului de două camere revine la 38 518 lei, iar cel al apartamentului de o cameră la 21 203 lei (exclusiv fundațiile speciale).

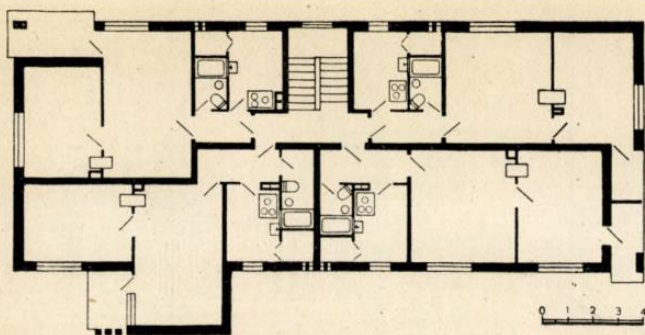

Plan de situație

Plan nivel curent

0 1 2 3

Plan parter

BLOC DE LOCUINȚE PE STRADA PICTOR POP Nr. 10 — ORAȘUL STALIN

Autori, arh. A. Tomescu, ing. Aneliese Liebhardt

Fiind amplasat pe o parcelă cu dimensiunile de cca. 45×21 m, cu latura mică pe strada Pictor Pop, așezarea tronsonului în adâncime era obligată, așa încît prima preocupare a fost de a mări latura mică a blocului, pentru a avea o fațadă la stradă care să poată susține frontul clădirilor existente în jur. Cartierul în care este situată construcția fiind format din clădiri în majoritate construite între anii 1938 și 1942 cu specificul vilelor de munte, o a doua problemă a fost de a găsi o arhitectură care să nu contrasteze cu a clădirilor învecinate.

Din cauza diferenței mari de nivel a terenului, s-a ajuns la concluzia că soluția cea mai economică este cu un demisol parțial, care la nivelul fațadei spre stradă devine parter.

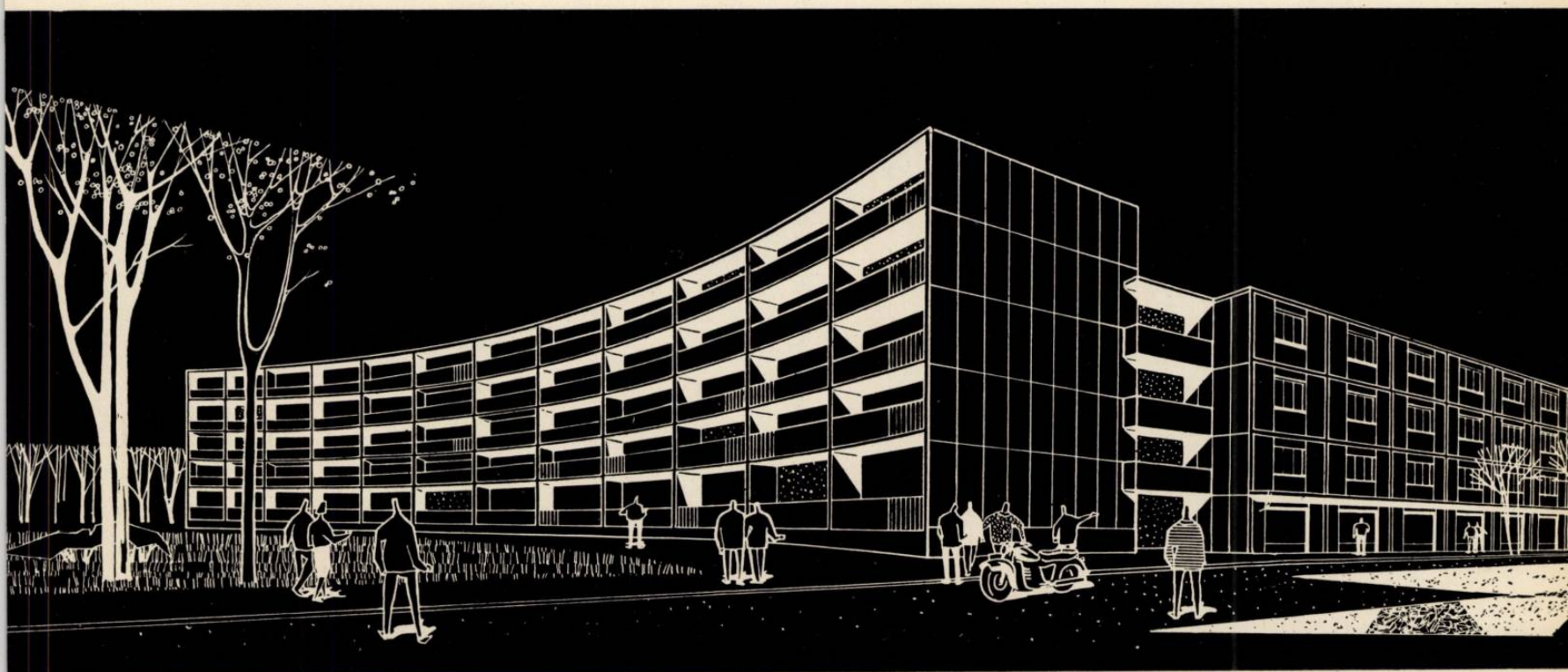
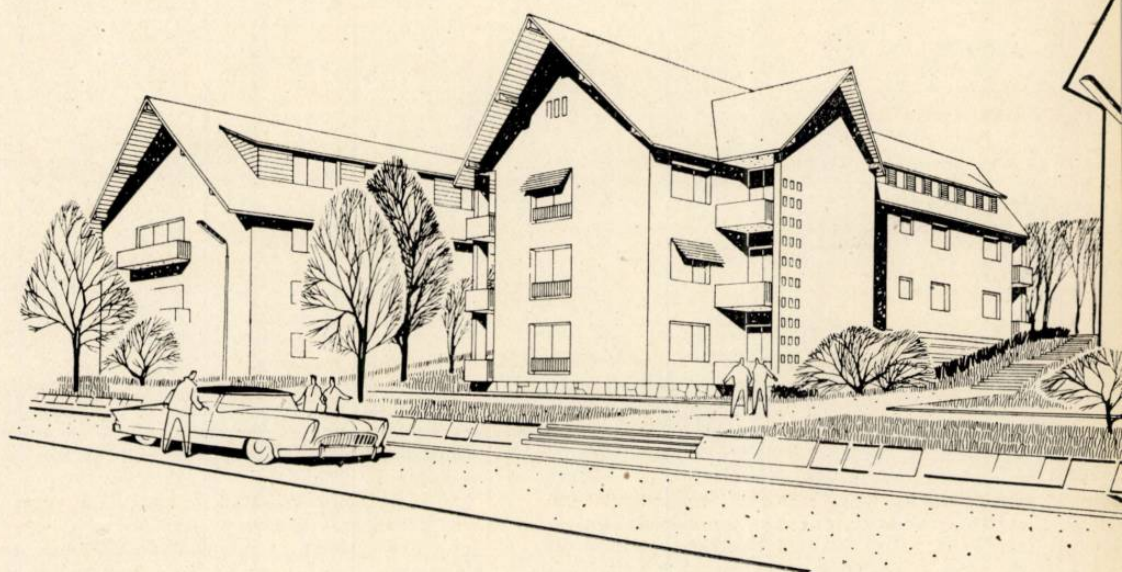
Demisolul este alcătuit din două apartamente de cîte două camere tratate identic cu nivelul curent.

Ca dispoziție de plan s-a adaptat soluția cu patru apartamente la scară, fiecare de cîte două camere, avînd suprafața totală de cca. 31 m^2 .

Indicele $K_3 = 0,50$, iar costul unui apartament de două camere este de 37964 lei.

Ca sistem constructiv, blocul din str. Pictor Pop folosește zidăria portantă de cărămidă, cu planșee monolite de beton armat și șarpante de lemn.

Perspectivă

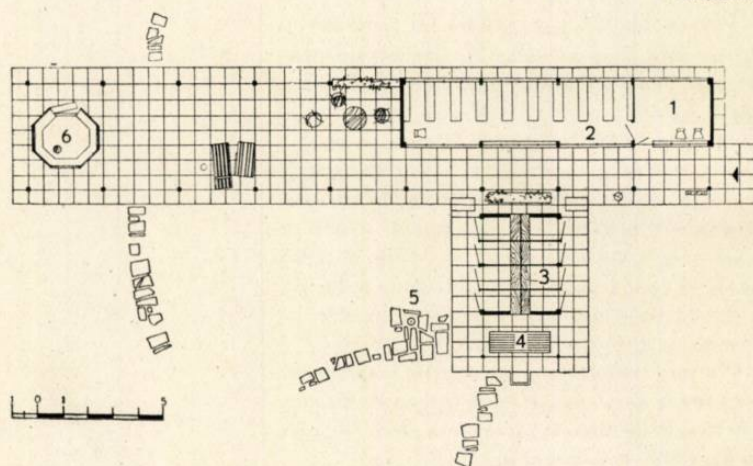

Perspectivă

ȘTRAND LA POIANA STALIN

Autor, arh. A. Erețian

Plan
1. Case de bilete — 2. Garderobă — 3. Vestiare
4. Dușuri — 5. Buvetă — 6. Bufet.

Poiana Stalin urmează a se dezvolta, devenind un centru internațional turistic și de odihnă. Beneficiind de o poziție excepțională, amplasată la poalele masivului Postăvarul, cu accese ușoare din Orașul Stalin, cu posibilități de excursii turistice, cu teleferic, hoteluri, cabane, case de odihnă și unități de deservire, Poiana Stalin atrage din ce în ce mai mulți excursioniști din țară și străinătate. În cadrul amenajărilor executate în cursul anului 1959 s-au refăcut drumurile de acces, s-a studiat un acces ușor prin zona Stejăriș-Varte, s-a întocmit proiectul de alimentare cu apă, de canalizare și de amenajare a lacului existent, pentru a da posibilități oamenilor muncii

veniți la odihnă să beneficieze de toate avantajele unei stațiuni moderne.

Amenajarea lacului, pentru a crea un ștrand și posibilități de a practica canotajul, s-a efectuat într-un timp rapid de cca. o lună, o mare parte din lucrări efectuându-se prin muncă patriotică.

În cadrul acestor lucrări s-a efectuat în primul rând canalizarea tuturor vilelor din zona înconjurătoare, pentru a elimina posibilitatea de scurgere a apelor uzate în lac. Suprafața lacului s-a triplat, pe de o parte prin supraînălțarea barajului existent cu 2,00 m, iar pe de alta, prin săpăturile efectuate în colțul lui nord-estic.

Într-o pajiște care beneficiază de o poziție excepțională ca priveliște și însorire, s-a amenajat un ștrand, completat cu un debarcader, care sînt deservite în comun. Accesul este asigurat printr-o alee ce pornește din dreptul cabanei «Capra Neagră» pentru cei ce sosesc de la hotelul «Poiana» sau prin podul suspendat pentru cei ce sosesc dinspre masivul Postăvarul sau cu telefericul.

Construcțiile executate cuprind un grup de vestiare, garderobă, pergolă, chioșc alimentar, groapă de nisip, bazine pentru copii, debarcader și un grup sanitar.

Grupul de construcții, tratat sub forma unei clădiri joase ce se profilează pe verticalele brațelor, este format din două aripi inegale, așezate perpendicular și decalate ca înălțime, înscrindu-se astfel în panta terenului. Clădirea, așezată paralel cu malul, este realizată sub forma unui portic cu stâlpi de lemn sub care sînt amplasate cabina pentru bilete, garderoba și un chioșc de formă exagonală, pentru răcoritoare și dulciuri. Spațiul dintre chioșc și garderobă servește ca pergolă, umbrar pentru mese și loc de odihnă.

Stîlpii sînt vopsiți în culoare roșie, paza lată în culoare albă, iar șipcile, verde deschis; pereții, din scînduri bătute vertical, sînt tratați cu carbolineum de nuanță cafenie-roșcată.

Corpul perpendicular, decalat prin trei trepte pentru a urmări panta generală a terenului, are un acoperiș în V, susținut de 8 stâlpi prinși de fundații prin intermediul unor papuci metalici sudați de un fier-beton. Șase dintre acești stâlpi sînt înconjurați cu panouri de scînduri bătute vertical, care creează un grup de 8 cabine de dezbrăcare. În ultima travee sînt prevăzute dușurile, prinse direct de plafon.

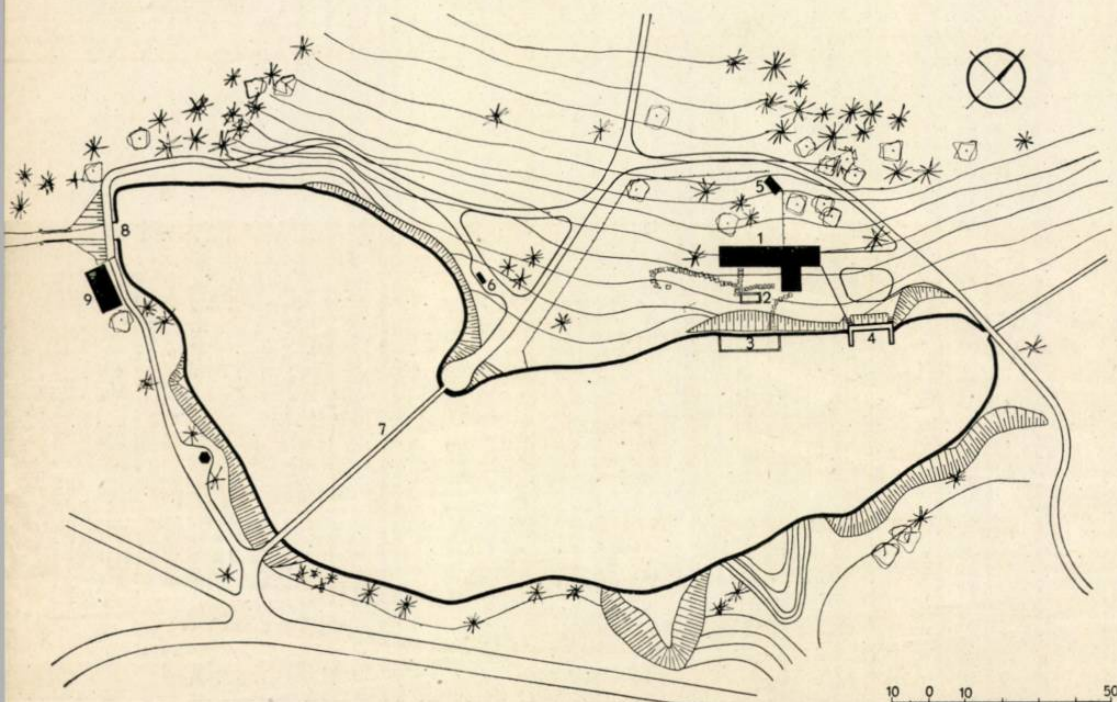
Pereții sînt tratați cu carbolineum, stîlpii și paza vopsite în roșu, iar plafonul în verde deschis.

Toate pardoselile sînt din dale de beton. Ansamblul este agrementat de spaliere pentru flori, dale de piatră ce străbat zona gazonată pînă la marginea lacului, plantații etc.

Ansamblul este prevăzut numai cu apă curentă, nefiind nevoie de energie electrică din cauza folosirii lui numai în timpul zilei.

Prin amenajările realizate s-a organizat spațiul central al Poienii, creîndu-se un punct de atracție în plus, care, pe lîngă interesul sportiv pe care îl prezintă, agrementează această zonă.

Plan de situație
1. Vestiar și bufet — 2. Groapă cu nisip — 3. Bazin pentru copii — 4. Debarcader — 5. W.C. — 6. Bănci acoperite
7. Punte suspendată — 8. Baraj — 9. Decantor existent

10 0 10 50

PIAȚĂ ALIMENTARĂ LA TÎRNĂVENI

Autori, arh. Mariana Georgescu, ing. Hella Falschessel

Pentru desfacerea produselor gospodăriilor agricole de stat, gospodăriilor agricole colective și individuale s-a proiectat la Tîrnăveni un grup de boxe.

Piața fiind împărțită în două de o stradă, s-a considerat că pentru o mai bună organizare, o parte a ei să fie folosită ca piață de alimente, iar cealaltă ca piață de cereale. Boxele, amplasate spre strada Gh. Dimitrov, închid pe o latură piața de cereale; ele au fiecare câte un mic depozit, sînt încălzite cu sobe de fontă, au câte un lavabou și sifon de pardoseală.

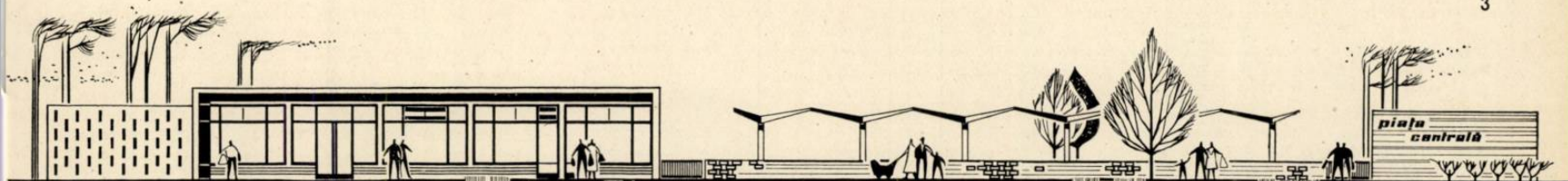
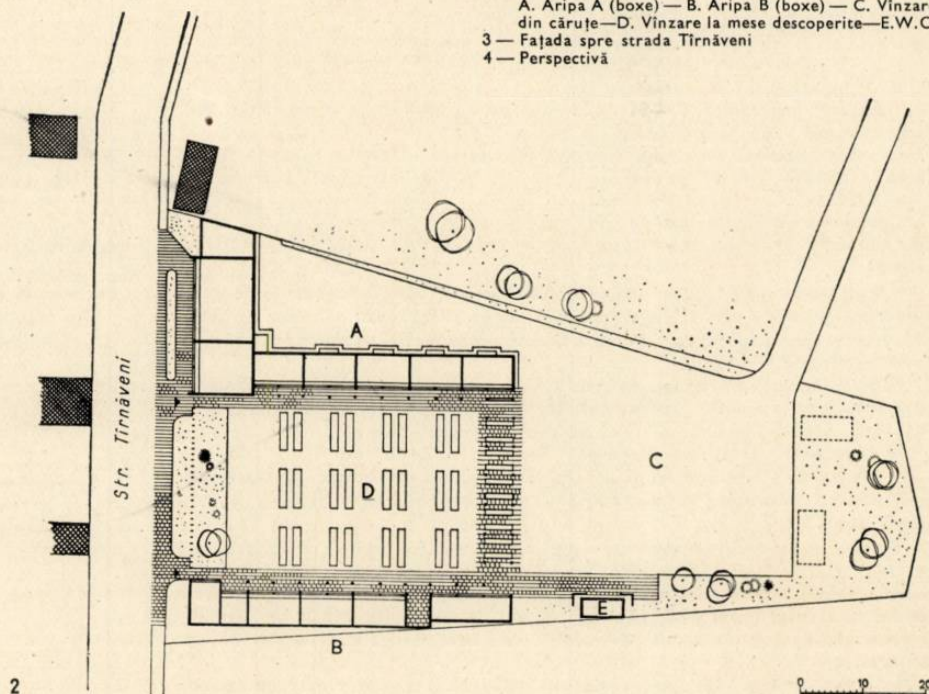
În jurul boxelor s-a prevăzut un trotuar lat de 7 m și s-a lăsat posibilitatea extinderii boxelor.

Grupul de boxe a fost completat cu un grup frigorific compus dintr-un vestibul, camera agregatului și două camere frigorifice.

Sistemul constructiv este din zidărie de cărămidă portantă, iar acoperișul este realizat dintr-o placă în două pante și grinzi turnate din beton armat.

În fața boxelor, la ambele fațade, este prevăzută o copertină formată din unde de beton armat.

- 1 — Fațada aripii A
- 2 — Plan de situație
- A. Aripa A (boxe) — B. Aripa B (boxe) — C. Vinzare din căruțe — D. Vinzare la mese descoperite — E.W.C.
- 3 — Fațada spre strada Tîrnăveni
- 4 — Perspectivă

Arh. C. Lăzărescu

PROBLEME ȘI MATERIALE ACTUALE ÎN FINISAREA CONSTRUCȚIILOR DE LOCUINȚE (II)

V. Timplăria

Timplăria reprezintă 10—11% din devizul lucrărilor de construcție, din care manopera de șantier este de numai 0,5—1%.

În urma creșterii volumului construcțiilor în anul 1960, se prevede fabricarea a 550 000 m² uși și ferestre, față de 180 000 m² cit s-a fabricat în anul 1959.

Creșterea volumului producției trebuie să fie însoțită în același timp de reducerea prețului de cost al acestor produse, cit și de îmbunătățirea calității.

Caracteristic pentru producția actuală de uși și ferestre de lemn este numărul variat de tipuri, care se ridică, după standarde, la cifra de 352. Din această cauză, producția de uși și ferestre din R.P.R. poate fi considerată ca o producție de serie.

Pentru reducerea prețului de cost al ușilor și ferestrelor de lemn trebuie să se treacă de la actuala producție de serie la producția de masă. În vederea realizării acestui deziderat sînt necesare următoarele:

- reducerea numărului de tipuri de uși și ferestre;
- creșterea productivității muncii, prin reducerea consumului de materiale și manoperă, înlocuirea unor materiale cheie, îmbunătățirea calității produselor etc.

Trebuie menționat de asemenea faptul că slaba calitate a unor elemente de timplărie de lemn se datorează în mare parte și calității necorespunzătoare a unora dintre accesoriile metalice necesare. Actualul număr de sortimente de accesorii metalice pentru timplăria de lemn este destul de restrîns și necorespunzător din punct de vedere calitativ pentru noile tipuri de uși și ferestre.

În urma unei analize amănunțite a situației accesoriilor metalice pentru timplăria de lemn s-a trecut, în cadrul unui colectiv din M.E.F., la îmbunătățirea și lărgirea sortimentelor pe baza perspectivei de dezvoltare în acest domeniu.

Rezultatul activității acestui colectiv a fost stabilirea unui nomenclator pentru 41 de tipuri de accesorii metalice pentru timplăria de lemn, necesare echipării noilor tipuri de ferestre și uși.

Tipuri noi de ferestre și uși

a) Ferestre

Reducerea consumului de material lemnos se realizează prin extinderea treptată a folosirii ferestrelor cuplate în locul celor cu deschidere interioară. Acolo unde această soluție nu este posibilă din motive obiective, se va căuta să se extindă folosirea ferestrelor cu deschidere interioară cu secțiuni reduse.

Prin extinderea folosirii ferestrelor cuplate se pot realiza la consumul de cherestea de rășinoase economii care pot ajunge pînă la 38%, iar la prețul de cost de cca. 20%, față de ferestrele cu deschidere interioară, care se execută după STAS 465—55.

La ferestrele cu deschidere interioară se propune să se extindă tipurile experimentate în cadrul IPROCIL și anume a celor la care se poate folosi cherestea de fag pentru executarea cercevelor interioare și a părții interioare a tocului.

b) Uși

Se propune extinderea utilizării ușilor celulare avînd tăblia cu miez din melci sau din plăci aglomerate din așchii lemnoase tip OKAL. Extinderea acestor tipuri de uși se va face treptat, ajungîndu-se, în funcție și de prețul de cost, să se înlocuiască ușile cu rame (frizuri) și tăblia din cherestea de rășinoase.

Ușile cu tăblia din plăci OKAL, deși în prezent revin la un preț de cost mai ridicat cu aproximativ 10% decît cele cu ramă și tăblia din cherestea de rășinoase, rezolvă totuși problema reducerii consumului de cherestea de rășinoase, care poate fi totală în cazul executării ramelor din cherestea de fag și a căptușelilor din plăci aglomerate din așchii lemnoase.

Ușile cu tăblia din plăci celulare au un preț de cost mai redus cu cel puțin 20% față de ușile STAS 466—55.

Față de cele de mai sus, se constată că în vederea reducerii consumului de cherestea de rășinoase la ușile interioare este posibilă folosirea cherestei de fag la executarea ramelor (frizurilor) în care se prind tăbliile, precum și la executarea tocurilor; de asemenea, la executarea tăbliilor și căptușelilor, se pot folosi plăcile aglomerate din așchii lemnoase.

Se menționează faptul că la executarea căptușelilor, indiferent de lățime, se indică în primul rînd folosirea plăcilor aglomerate din așchii lemnoase; placajul devine mai economic numai pentru executarea căptușelilor la ziduri de o cărămidă lățime (25 cm) sau mai late.

— Prin folosirea sistemelor indicate mai sus este posibilă reducerea totală a consumului de cherestea de rășinoase la executarea ușilor.

Tipurile de uși experimentale de acest sistem, a căror extindere se propune, sînt următoarele:

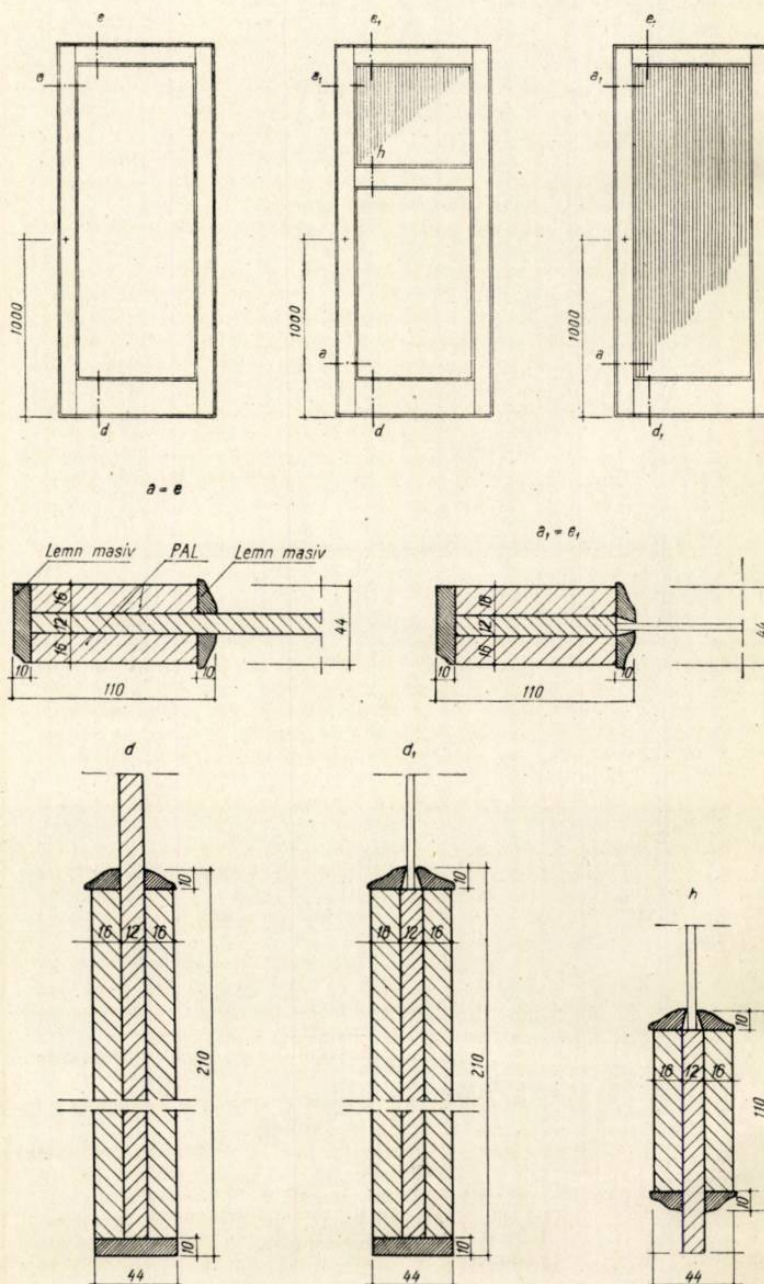
— uși alcătuite din rame de cherestea de fag, cu tăblia din placaj de 6 mm grosime, sau plăci aglomerate din așchii lemnoase pe toc din cherestea de fag, sau căptușeli din plăci aglomerate din așchii lemnoase;

— uși alcătuite din tăblia de plăci aglomerate de așchii lemnoase OKAL cu rame din lemn de fag pe toc din cherestea de fag sau căptușeli din plăci aglomerate de așchii lemnoase.

Ca preț de cost, aceste două tipuri de uși revin mai scumpe cu 1—10% decît ușile din rame și tăblia din cherestea de rășinoase STAS 466—55.

În cazul cînd aceste două tipuri de uși sînt alcătuite din rame de cherestea de rășinoase și tăblia din placaj de 6 mm grosime sau din plăci aglomerate

Detalii de uși executate din PAL

de aşchii lemnoase, pe toc cu căptuşeli din cherestea de răşinoase, preţul este mai redus cu 10—18%, iar consumul de cherestea de răşinoase este mai mic cu 28—38% decât la uşile excutate din rame şi tăblii din cherestea de răşinoase STAS 466—55.

Se constată deci că uşile confecţionate din cherestea de fag, placaj şi plăci aglomerate din aşchii lemnoase prezintă avantajul că elimină total cherestea de răşinoase; în consecinţă, se propune extinderea acestor tipuri, deşi revin la un preţ de cost mai ridicat, aşa cum s-a arătat mai înainte.

Reducerea numărului existent de tipuri de uşi şi ferestre

Această problemă a făcut obiectul unui studiu elaborat de I.S.C.A.S. Concluziile acestui studiu au arătat că pentru uşi este necesar să se păstreze patru formate de goluri, în loc de nouă cit prevede STAS 4670—56; lăţimile ar fi de 750, 900, 1000 şi 1400 mm şi înălţimea de 2100 mm.

Pentru ferestre s-a făcut propunerea de reducere a numărului de formate de la 18 la 6, şi anume: 600 × 600 mm, 800 × 800 mm, 800 × 1500 mm, 1200 × 1500 mm, 1500 × 1500 mm şi 1800 × 1500 mm.

Pentru uşi-ferestre (uşi de balcon), I.S.C.A.S. a făcut propunerea reducerii numărului de formate de la 10, cit prevede actualul standard, la 4.

Cercetările efectuate de I.P.C.M.C. — sectorul Cercetări în construcţii — şi prezentate într-un studiu de specialitate, arată clar necesitatea fabricării unui sortiment mai variat de accesorii metalice pentru tâmplăria de lemn, precum şi eliminarea din producţia actuală a tipurilor necorespunzătoare.

În urma cercetărilor efectuate de IPROCIL a rezultat că, în cazul când se vor extinde ferestrele cu grosimea cercevelei de 36 mm, este necesar să se modifice anumite sortimente de accesorii metalice (ex. forăbire, foarfeci etc.).

Materialele tradiţionale pentru confecţionarea accesorilor metalice pentru tâmplăria de lemn (tabla neagră, banda de oţel laminată la rece etc.) se înlocuiesc treptat cu materiale mai uşoare, cu aspect mai plăcut şi preţ de cost mai scăzut, ca de exemplu: mase plastice, metale nichelate, metale acoperite (finisate) cu pelicule de mase plastice. Se poate aprecia că faţă de produsele tradiţionale, noile accesorii confecţionate din mase plastice, cu dimensiuni reduse şi consumuri specifice mici, permit o reducere a preţului de cost de 20—30%.

Vopsitorii

Pe şantierele experimentale din ţară s-a încercat eliminarea vopselelor tradiţionale cu ulei de in. Vopselele de alchid livrate de fabrică «13 Septembrie» — Bucureşti sînt vopsele pe bază de răşini sintetice obţinute prin reacţia dintre acidul ftalic sau maleic, cu un glicol sau polioli. Răşinile alchidice, modificate în cursul procesului de condensare cu uleiuri vegetale sintetice, dau produşi cu proprietăţi de elasticitate şi rezistenţă la acţiunea agenţilor atmosferici.

În 1958 şi 1959 s-au experimentat aceste vopsitorii pe şantierele de la Oraşul Stalin, cu bune rezultate; de asemenea, pe şantierul de la Oneşti, unde s-au realizat pe bază de acetat de polivinil sau de romalhid.

Aceste vopsitorii pe tâmplărie sau pe glet de ipsos sînt mai ieftine decât cele cu ulei şi au o calitate superioară, atât ca aspect, cit şi ca rezistenţă; ele sînt desigur soluţia de viitor în acest domeniu.

Pe şantierul de la Oneşti s-a utilizat şi la zugrăveli o emulsie de vopsea pe bază de acetat de polivinil sau de romalhid.

Materialele au fost livrate de laboratorul central de lacuri şi cerneluri M.I.P.C. Aceste zugrăveli au fost încercate atât la interior, cit şi pe faţade; ele nu pot fi comparate cu zugrăvelile obişnuite, fiind lavabile, cu caracter de peliculă impermeabilă, mai apropiate de vopsitoriile de ulei pe pereţi. Costul lor cu actualele preţuri ale vopselei de acetat de polivinil este însă foarte ridicat (5,60 lei/m²) faţă de zugrăvelile obişnuite (0,9 lei/m²).

Vopsitoriile din mase plastice (alchidice, acetat de polivinil) pe tencuiele, tâmplărie şi metal au calităţi fizico-mecanice şi estetice superioare, durabilitate mai mare şi permit un ritm mai rapid de execuţie (durata de uscare între straturile de vopsea este de cca. 6 ori mai mică decât în cazul vopsitoriilor pe bază de ulei de in).

Din cele de mai sus rezultă necesitatea accelerării ritmului de introducere a tehnicii noi la lucrările de finisaj, ca o condiţie esenţială a ieftinirii şi îmbunătăţirii locuinţelor din ţara noastră.

Prin folosirea tehnicii noi la lucrările de finisaj se obţin următoarele avantaje tehnico-economice principale:

1. Reducerea duratei de execuţie a clădirilor şi accelerarea ritmului de execuţie. Astfel, clădirile experimentale din panouri mari de beton uşor din granulat din şos. Giurgiului, avînd 40 de apartamente, s-au executat în 70 de zile, din care 40 de zile pentru lucrările de instalaţii şi finisaj, în comparaţie cu cca. 200 de zile necesare pentru aceleaşi lucrări la o clădire din zidărie.

2. Reducerea consumului de manoperă necesar pentru executarea lucrărilor de finisaj.

3. Reducerea preţului de cost al locuinţelor, atât prin reducerea preţurilor unitare pentru lucrările de finisaj, cit şi prin reducerea cheltuielilor de regie de pe şantier în urma micşorării duratei de execuţie a lucrărilor. Se menţionează că reducerea cu o lună a duratei de execuţie contribuie la reducerea preţului de cost cu 1—1,5%.

4. Reducerea consumului de materiale cheie (lemn, ulei de in) şi folosirea de materii prime existente în ţara noastră. În cazul folosirii PFL şi PAL se obţine o utilizare raţională şi economică a masei lemnoase (randament de utilizare sporit cu 500% la PFL faţă de cherestea obişnuită).

Introducerea tehnicii noi la lucrările de finisaj este legată de crearea unor condiţii noi, şi anume:

- însuşirea metodelor ştiinţifice de analiză a eficienţei economice, a tehnicii noi, mai ales în prima perioadă de introducere;

- crearea unei noi concepţii a beneficiarilor în ceea ce priveşte condiţiile de confort şi educarea atât a beneficiarilor, cit şi a constructorilor pentru folosirea şi întreţinerea specială a noilor lucrări de finisaj;

- crearea unei unităţi de experimentări semiindustriale ale lucrărilor de finisaj, care să contribuie la formarea specialiştirilor — ingineri, tehnicieni şi muncitori — pentru introducerea în masă a tehnicii noi la lucrările de finisaj.

DIN ACTIVITATEA UNIUNII ARHITECŢILOR

INFORMARE ASUPRA CONFERINŢEI DE LA VARŞOVIA «DEZVOLTAREA ORAŞULUI CONTEMPORAN ŞI PROBLEMELE CENTRELOR SALE ISTORICE»

În ziua de 22 martie, a avut loc la Casa Arhitectului o informare asupra lucrărilor conferinţei de la Varşovia «Dezvoltarea oraşului contemporan şi problemele centrelor sale istorice».

Au vorbit arhitecţii V. Bilciurescu şi R. Rău, care între 8 şi 17 octombrie 1959 au participat la conferinţa de la Varşovia.

REDUCEREA COSTULUI CONSTRUCŢIILOR INDUSTRIALE

Secţia de construcţii şi ansambluri de construcţii industriale a organizat o discuţie în problema reducerii costului construcţiilor industriale, în zilele de 29 şi 31 martie, la care au luat parte arhitecţi şi ingineri din instituturile de proiectare industrială.

Cercurile de arhitecţi de la I.S.P.E., IPROMET, IPROCIL, IPROCIM şi I.P.I.B.C. au prezentat referate însoţite de un numeros material documentar, planuri, schiţe, fotografii, care au ilustrat căile prin care aceste instituturi au obţinut economii în proiectele elaborate. Vorbitoarii care au luat cuvîntul la discuţii au arătat prin exemple pozitive sau negative din activitatea lor de proiectare, căile concrete de reducere a costului acestor construcţii. Au fost relevate printre altele asemenea căi: soluţii economice în cadrul planului general, scoaterea în aer liber a unor instalaţii şi agregate industriale, comasarea secţiilor industriale în hale monobloc, sistematizarea verticală şi scurtarea căilor de comunicaţie, tipizarea şi unificarea gabaritelor etc.

DISCUŢIE ASUPRA EXPOZIŢIEI DE PERDELE ŞI STOFE DE MOBILĂ

În ziua de 5 aprilie, Secţia de arhitectură de interior, mobilier, decoraţii şi expoziţii a organizat la Casa Arhitectului o discuţie în legătură cu «Expoziţia de perdele şi stofe de mobilă» organizată de Ministerul Industriei Bunurilor de Consum.

În cadrul acestei şedinţe, tovarăşii I. Popescu şi V. Popa, directori în Departamentul Industriei Uşoare a M.I.B.C., au citit referatul M.I.B.C. în care au fost expuse, în mod succint, sortimentele, materialele, sistemul de fabricare, precum şi caracteristicile diferitelor produse ale fabricilor de perdele, covoare şi tapiserie din ţară.

În continuare, arh. A. Dimboianu a citit referatul Secţiei de arhitectură de interior, mobilier, decoraţii şi expoziţii din cadrul U.A.

Vorbitorul a relevat importanţa care trebuie acordată finisării locuinţelor prin mobilarea şi decorarea lor, crearea unui cadru plăcut vieţii omului, caracterizat prin simplitate raţională şi utilitate maximă; în continuare a criticat unele exponate care reproduc forme învechite şi de un gust îndoielnic.

În încheierea referatului s-a menţionat importanţa colaborării dintre arhitecţi şi creatorii de modele de ţesături şi imprimeuri pentru a rezolva cit mai armonios arhitectura de interior, precum şi necesitatea de a ridica nivelul artistic al creatorilor de modele, a căror muncă joacă un rol social-educativ în cadrul societăţii socialiste de astăzi.

În cadrul discuţiilor au luat cuvîntul arhitecţi şi oameni de specialitate care au criticat unele exponate şi au făcut completări şi sugestii menite să ajute munca de creaţie în acest domeniu.

SISTEME NOI ÎN CONSTRUCŢIA DE LOCUINŢE

În ziua de 12 aprilie, Secţia de locuinţe şi ansambluri de locuinţe din cadrul U.A. a organizat o discuţie de creaţie cu tema «Sisteme noi în construcţia de locuinţe».

Referatele prezentate de ing. N. Laszlo, ing. N. Ardare şi arh. Gh. Popescu-Negreanu au înfăţişat sisteme noi de construcţie şi metode moderne de execuţie experimentate la unele clădiri de locuit, în ultimul timp, în ţara noastră.

În continuare au luat cuvîntul arhitecţi şi ingineri care au pus în discuţie o serie de soluţii de structuri întrebunţate mai curent în construcţiile cu puţine etaje, ca de exemplu: planşee monolit sau prefabricate cu diafragme din loc în loc pentru rigidizare, sistemul «fagure» şi celular; vorbitorii au analizat aceste sisteme în funcţie de extinderea lor la clădirile cu mai multe etaje, de durată necesară execuţiei şi de factorul economic.

Discuţiile purtate au fost foarte animate şi au reprezentat un schimb de experienţă folositor proiectării, precum şi o informare asupra ultimelor realizări.

DEPLASĂRI DOCUMENTARE

În zilele de 19 şi 20 martie, Uniunea Arhitecţilor a organizat o deplasare documentară la Hunedoara, Calan şi Deva, la care au participat 26 de arhitecţi.

Au fost vizitate: uzinele «Victoria-Calan», combinatul siderurgic «Gh. Gheorghiu-Dej» de la Hunedoara precum şi noul teatru, stadionul, oraşul şi cetatea din Hunedoara, iar la Deva noile locuinţe şi cetatea.

În zilele de 26, 27 şi 28 martie Uniunea Arhitecţilor a organizat o deplasare documentară la Bicaz, Săvineşti, Roznov, Oneşti, Borzeşti, Bacău şi Piatra Neamţ, la care au participat 50 de arhitecţi.

În cadrul acestei deplasări au fost vizitate: barajul «V. I. Lenin» şi fabrica de ciment şi azbociment de la Bicaz, hidrocentrala de la Stejaru, uzinele de fibre sintetice de la Săvineşti, fabrica de îngrăşăminte azotoase şi termocentrala de la Roznov, fabrica de cauciuc sintetic de la Oneşti, fabrica de sodă, rafinăria şi termocentrala de la Borzeşti, noile locuinţe de la Bicaz, Piatra Neamţ şi Bacău, precum şi noile colonii muncitoreşti de la Roznov şi Oneşti.

muzee

cașeraj • legătorie • rame

machete

**expoziții
tirguri**

magazine, mobilier

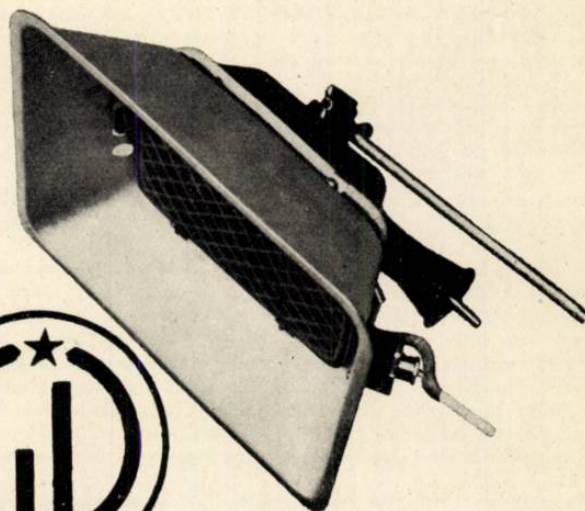
**instalații
mecanice
de scenă**

**• tapiterie
• țimplărie
• mecanică**

panouri publicitare • grafică

**costume de teatru
și artă populară**

RADIANTUL DE INFRAROȘII CU GAZE

o sursă economică și eficientă de căldură

produsă cu ajutorul oricărui gaz combustibil
(gaz natural, gaz petrolier lichefiat etc.)
Aplicațiile în industria construcțiilor și în uzul casnic sînt multiple.

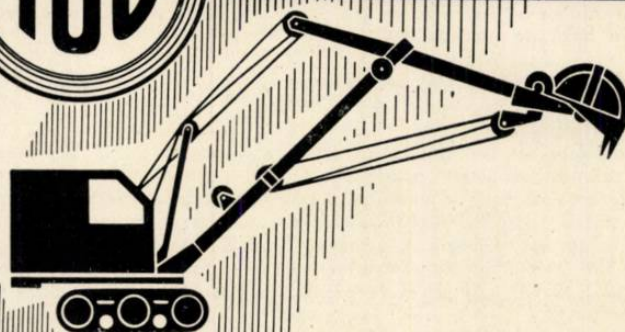
Prospecte și relații tehnice se pot lua de la

UNITATEA DE EXPERIMENTĂRI

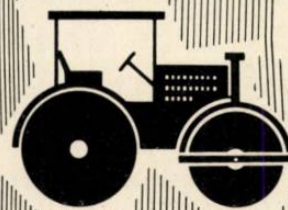
București, str. Major Cîmpeanu nr. 9 — tel. 18.27.86

TRUSTUL DE UTILAJ GREU

execută reparații de utilaje grele de
construcții și închiriază:

- excavatoare
- macarale pe șenile
- screpere
- gredere
- buldozere
- tractoare grele
- cilindri compresori
- macarale turn
- vagoane c.f.
- locomotive cu aburi
- locomotive Diesel

BUCUREȘTI, ȘOS. GIURGIULUI 164, RAIONUL N. BĂLCESCU, TEL. 16.60.60

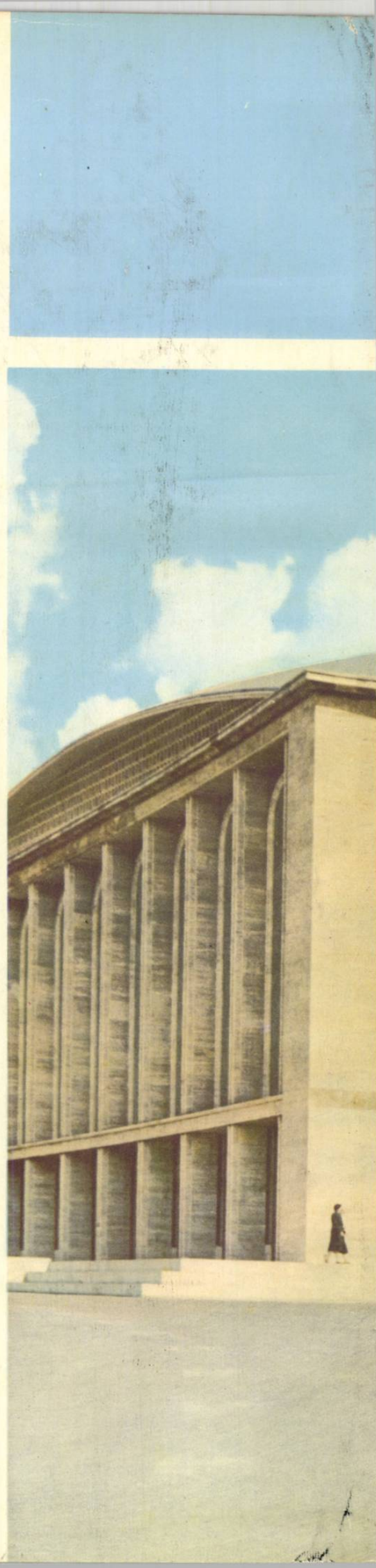
ARHITECTURA R P R

ORGAN AL UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R.

REDACȚIA : BUCUREȘTI, STRADA EPISCOPIEI Nr. 9 — TEL. 13.98.80
ABONAMENTELE SE POT FACE NUMAI LA :
— UNIUNEA ARHITECȚILOR DIN R.P.R. — ADMINISTRAȚIA REVISTEI
BUCUREȘTI, STRADA EPISCOPIEI Nr. 9 — TEL. 14.76.02.

Lei 15

I. P. 4. București

E 1689

ARHITECTURA R.P.R.

ANUL VIII • Nr. 4 (65) • IULIE - AUGUST • 1960

ARHITECTURA R.P.R.

4 1960

ORGAN AL UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R. ȘI AL COMITETULUI
DE STAT PENTRU CONSTRUCȚII, ARHITECTURĂ ȘI SISTEMATIZARE

Colegiul de redacție:

Conf. arh. M. Alifanti, arh. M. Bercovici, arh. M. Caffé, prof. arh. M. Locar,
ing. A. Lupescu, arh. M. Melicson, arh. C. Moșinski, arh. Gh. Pavlu, conf. arh. G. Petrașcu

Redacția: București — Raionul I. V. Stalin — str. Episcopiei nr. 9 — Tel. 13.98.80
ANUL VIII — Nr. 4 (65) IULIE — AUGUST 1960

CONGRESUL AL III-lea AL PARTIDULUI
MUNCITORESC ROMÂN

- 2 Extrase din raportul C.C. al P.M.R. prezentat de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej
la cel de al III-lea Congres al P.M.R.
- 3 Extrase din cuvântarea tovarășului Petre Borilă la cel de al III-lea Congres al P.M.R.

URBANISM

ACTIVITATEA DE SISTEMATIZARE ÎN
REGIUNILE ȚĂRII

- 4 Prof. arh. M. Locar
Pentru dezvoltarea urbanismului socialist.
- 8 Arh. M. Dima
Noul ansamblu de locuințe din piața Palatului R.P.R.
- 16 Arh. Cr. Iacobi — Arh. R. Rău
Sistemizarea pieței Gării din Cluj
- 18 Arh. I. Paiu — Arh. R. Rău
Sistemizarea pieței Păcii din Cluj
- 20 Arh. R. Berindei
Activitatea de sistematizare în regiunea Pitești
- 22 Arh. P. Pădurețu
Sistemizarea centrului orașului Pitești
- 24 Arh. T. Evolceanu
Sistemizarea zonei centrale a orașului Râmnicul Vilcea
- 26 Arh. M. Stancu — Arh. P. H. Ionescu
Cvartalul « 23 August » din Oradea
- 28 Arh. M. Lupu — Arh. T. Evolceanu
Sistemizarea străzii Dr. C. I. Parhon — Iași
- 30 Arh. Cl. Stănescu — Arh. T. Evolceanu
Sistemizarea centrului orașului Bacău
- 34 Arh. C. Voiciulescu — Arh. A. Ghinescu
Sistemizarea zonei « Calea Bucureștilor » — Orașul Stalin
- 37 Arh. C. Lăzărescu
Ansamblu de case de odihnă cu 10 000 de locuri la Mamaia

★

CONFERINȚA UNIONALĂ DE URBA-
NISM — MOSCOVA 1960

- 41 V. A. Kucerenko
Despre situația și măsurile pentru îmbunătățirea construcției de orașe în U.R.S.S.

ACTIVITATEA DE PROIECTARE ÎN REGIUNILE ȚĂRII

REGIUNEA IAȘI

- 46 Teatru în aer liber la Iași
- 48 Bloc de locuințe pe str. Ștefan cel Mare nr. 3 — Iași
- 48 Bloc de locuințe pe b-dul Karl Marx nr. 7 — Birlad
- 49 Bloc de locuințe cu 24 de apartamente la Vaslui
- 49 Pasajul superior Socola — Bucium din Iași

REGIUNEA CRAIOVA

- 50 Bloc de locuințe pe str. I. P. Pavlov — Craiova
- 50 Blocuri de locuințe cu 108 apartamente pe str. A. I. Cuza — Craiova
- 51 Bloc de locuințe cu 115 apartamente pe str. A. I. Cuza — Craiova

CRONICA

- 52 Din activitatea Uniunii Arhitecților

EXTRASE DIN RAPORTUL C.C. AL P.M.R. PREZENTAT DE TOVARĂȘUL GHEORGHE GHEORGHIEU-DEJ
LA CEL DE AL III-LEA CONGRES AL P.M.R.

O preocupare permanentă a partidului nostru este **creșterea continuă a eficienței economice a investițiilor**, îndreptarea fondurilor către obiective de mare importanță pentru dezvoltarea economiei. Gospodărirea cât mai judicioasă a fondurilor de investiții, folosirea suprafețelor construite și a capacităților existente, fundamentarea temeinică și justificarea economică a fiecărei investiții, reducerea continuă a costurilor și scurtarea termenului de punere în funcțiune a construcțiilor constituie sarcini de căpetenie ale tuturor ministerelor și sfaturilor populare, ale organizațiilor de proiectare și execuție.

Eficiența investițiilor industriale depinde în mare măsură de alegerea amplasamentului și stabilirea capacității optime de producție a întreprinderilor, de adoptarea unor procese tehnologice și soluții constructive moderne. Prevederea unor utilaje cu caracteristici tehnice ridicate, reducerea construcțiilor în volumul total de investiții, montarea utilajelor în aer liber ori de câte ori este posibil, precum și limitarea lucrărilor auxiliare la strictul necesar vor asigura micșorarea apreciabilă a investițiilor pe unitate de capacitate.

La mărirea eficacității economice a investițiilor va contribui în mare măsură reducerea substanțială a duratei de execuție a construcțiilor. Pe baza experienței câștigate de constructori și proiectanți, în perioada 1960—1965 se prevăd — față de trecut — termene de dare în funcțiune mult mai scurte. Astfel, primul grup al termocentralei de la Ploiești va intra în funcțiune după un an și jumătate de la începerea lucrării, în timp ce la centralele Doicești, Singeorgiu și Paroseni, primul grup a intrat în funcțiune după 2 ani și jumătate; fabrica de zahăr de la Livezi a fost construită în 4 ani, pe când cele de la Luduș și Bucecea — de capacitate mai mare — vor fi construite într-un an și jumătate.

În realizarea planului de 6 ani va trebui urmărit cu perseverență ca termenul de punere în funcțiune a primelor capacități la cele mai mari întreprinderi să nu depășească de regulă 24 de luni de la începerea construcției.

Este locul să subliniem lipsurile serioase care există încă la unele ministere și sfaturi populare în folosirea judicioasă și chibzuită a fondurilor de investiții. Sînt încă destul de numeroase lucrările începute fără un studiu aprofundat, din care să rezulte justificarea economică în ceea ce privește alegerea amplasării, a soluțiilor tehnologice, aprovizionarea cu materii prime, posibilitățile de desfacere a producției. Insuficiența coordonare și colaborare între unități industriale și între departamente pentru folosirea în comun a unor instalații și construcții duce la risipirea unor importante fonduri materiale și bănești. Este încă destul de răspîndită practica schimbării destinației fondurilor alocate, cheltuirea nejustificată la sfîrșitul anului a unor sume provenite din nerealizarea lucrărilor planificate, ca și începerea unor lucrări fără obținerea prealabilă a aprobării legale.

Trebuie combătută cu toată hotărîrea atitudinea de ușurință de care mai dau dovadă conducătorii unor organe economice centrale și locale în folosirea fondurilor de investiții, acumulate prin eforturile întregului popor.

Organele și organizațiile de partid trebuie să exercite un control permanent asupra utilizării judicioase și eficiente a fiecărui ban alocat pentru investiții, îndrumînd organele beneficiare, pe proiectanți și constructori spre găsirea unor soluții optime cu minimum de cheltuieli și cu efecte cît mai rapide asupra dezvoltării producției și îmbunătățirii condițiilor de muncă și de trai ale oamenilor muncii.

Constructorii noștri au dovedit că pot să realizeze lucrări mari în termene scurte, printr-o rațională organizare a șantierelor și prin asigurarea ritmică a acestora cu materiale de construcție.

În domeniul lucrărilor de construcții-montaj, al căror volum va crește în 1965 de circa 2 ori față de 1959, se va trece la extinderea metodelor industriale de execuție prin dezvoltarea mecanizării lucrărilor, folosirea pe scară largă a prefabricatelor și a metodelor de lucru rapide. Ținînd seama de volumul important și în continuă creștere al construcțiilor din țara noastră, munca pe șantiere trebuie să se transforme din ce în ce mai mult în procese de montaj al elementelor confecționate pe cale industrială în fabrici dotate cu utilaje perfecționate. Volumul de investiții prevăzut pentru industria construcțiilor va fi aproape de 1,9 ori mai mare decît în perioada de 6 ani precedentă, din care circa 95 la sută va fi destinat dotării cu utilaje.

Pentru mărirea eficacității economice a metodelor industriale trebuie să se extindă tipizarea construcțiilor și elementelor de construcții și să se treacă la o producție industrială, de mare serie, a acestora. Metodele de execuție industrială vor fi aplicate cu precădere la locuințe, astfel ca durata de execuție a unui bloc mediu să se reducă la 4—5 luni.

Creșterea gradului de mecanizare, sporirea importantă a producției de prefabricate și de materiale ușoare de zidărie, introducerea în construcții a maselor plastice creează condițiile pentru accelerarea ritmului de execuție, reducerea consumului la principalele materiale, îmbunătățirea calității și scăderea continuă a costului lucrărilor.

O premisă importantă pentru realizarea acestor sarcini o constituie elaborarea completă și la un nivel tehnic ridicat a proiectelor înainte de deschiderea șantierelor, astfel încît să se cunoască și să se asigure din timp mijloacele de lucru și măsurile organizatorice necesare pentru cea mai rațională execuție a lucrărilor.

Comitetul de Stat pentru Arhitectură și Construcții are datoria să îndrume instituturile de proiectare spre folosirea materialelor cu întreaga lor eficiență, extinderea largă a prefabricatelor și oțelurilor speciale; aceste măsuri, precum și gospodărirea rațională a materialelor pe șantiere și lichidarea hotărîită a risipei trebuie să ducă în 1965 la o reducere a consumului de oțel-beton cu 20 la sută și de cherestea cu 40 la sută.

Ministerelor și sfaturilor populare regionale și orașenești le revine o răspundere deosebită pentru întărirea organizațiilor de construcții și proiectare, în vederea realizării sarcinilor importante care stau în fața acestora.

Corespunzător volumului de construcții, producția **materialelor de construcție** va crește de 2 ori față de 1959. Producția de ciment va ajunge la 6,5 milioane tone; producția prefabricatelor de beton armat se va mări de peste 8 ori.

În viitorii 2 ani va trebui asigurată satisfacerea pe deplin a nevoilor de materiale pentru instalații și finisaj, care au un rol hotărîtor în îmbunătățirea calității și aspectului construcțiilor și îndeosebi a locuințelor. În 1961—1962 vor fi puse în funcțiune linii moderne pentru producția de radiatoare, armături, articole de lăcătușerie, instalații sanitare și altele, ieftine, frumoase și în sortimente variate.

Una din preocupările de seamă ale partidului nostru este ridicarea economică și social-culturală a regiunilor rămase în urmă și îmbunătățirea continuă a repartizării teritoriale a forțelor de producție.

Principalele criterii după care ne vom orienta în amplasarea noilor obiective industriale sînt:

- obținerea eficienței economice maxime, prin folosirea condițiilor economice și naturale favorabile ale fiecărei regiuni;
- ridicarea economică a regiunilor mai puțin dezvoltate;
- crearea unei baze industriale în orașele lipsite de industrie sau slab industrializate;
- folosirea cît mai judicioasă a forței de muncă în toate regiunile țării.

În determinarea pe localități a amplasării noilor construcții va trebui să se țină seama și de folosirea unor spații existente, care în prezent sînt neutilizate, de gruparea întreprinderilor pentru folosirea în comun a unor instalații, construcții administrative și social-culturale; noile întreprinderi industriale mari consumatoare de energie termică și electrică vor trebui să fie construite în apropierea centrelor de termoficare. În acest fel se vor realiza importante economii de investiții, precum și reducerea cheltuielilor de producție.

Pentru o mai judicioasă amplasare a industriei în cadrul orașelor, trebuie să se stabilească zona industrială a fiecărui oraș, în cadrul schișelor sau planurilor de sistematizare. Așezarea industriei în zone industriale dinainte stabilite permite sistematizarea lucrărilor edilitare, desfășurarea rațională a lucrărilor de construcții, rezolvarea unitară a problemelor comune mai multor întreprinderi și orașului, economii de teren agricol.

Amplasarea concretă a noilor obiective industriale ce urmează a fi construite în perioada 1960—1965 se va stabili pentru fiecare caz în parte pe bază de studii tehnico-economice aprofundate, care să justifice eficiența economică, precum și încadrarea în profilul economic al regiunii.

... Una din problemele cele mai importante pe care le avem de rezolvat este **PROBLEMA LOCUINTELOR LA ORAȘE.**

Populația noastră orășenească a crescut între 1948—1959 de la 3,7 milioane locuitori la aproape 6 milioane și va continua să crească atât prin sporul natural, cât și prin atragerea a noi forțe de muncă din mediul sătesc. Ritmul construcțiilor de locuințe a rămas în urma creșterii populației urbane, ceea ce impune sporirea continuă a eforturilor pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit. **Asigurarea oamenilor muncii cu locuințe corespunzătoare va constitui și pe viitor o preocupare permanentă de cea mai mare importanță a partidului și guvernului nostru.**

Proiectul de Directive prevede pentru 1960—1965 construirea de locuințe noi din fondurile statului, cu o suprafață totală de peste 9 milioane metri pătrați — echivalent cu circa 300 mii apartamente, de peste 3 ori mai mult decât s-a realizat în cei 6 ani precedenți — de o calitate mai bună și cu un grad mai înalt de confort.

Statul alocă circa 13 miliarde lei pentru realizarea acestui program de construcții. Înfăptuirea unui volum atât de mare de lucrări pune în fața organelor de partid și de stat, a ministerelor și sfaturilor populare, a tuturor celor care au răspundere în acest sector — de la proiectant pînă la executant — sarcina de a lua toate măsurile tehnice și organizatorice pentru **a construi cât mai mult, mai repede, mai bine și mai ieftin**, introducînd sisteme și metode avansate de construcții, materiale noi și economice.

Înfăptuind cu perseverență principiul conducerii de către partid a activității ideologice și culturale, trebuie să veghem și pe viitor ca această activitate să fie pătrunsă de partinitate, de intransigență față de ideologia burgheză, să combatem neobosit manifestările de liberalism, obiectivismul burghez, naționalismul și șovinismul. **În prezent, activitatea ideologică, munca de lichidare a înfruririlor educației burgheze din conștiința oamenilor este tărîmul principal al luptei de clasă, al luptei între vechi și nou.** De aici rezultă necesitatea consecvenței și fermității în combaterea concepțiilor ideologice străine, unele — moștenire a trecutului, altele — reflectare a influențelor lumii capitaliste.

EXTRASE DIN CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI PETRE BORILĂ LA CEL DE AL III-LEA CONGRES AL P.M.R.

... **Tovarăși,**

Analizînd sarcinile ce revin tuturor ramurilor economiei naționale, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej subliniază în raport rolul deosebit al construcțiilor în dezvoltarea forțelor de producție și în ridicarea continuă a nivelului de trai al oamenilor muncii.

Ritmul intens al construcțiilor este concludent ilustrat de faptul că în anul acesta volumul producției ramurii construcțiilor este de 12,5 ori mai mare, iar în anul 1965 va fi de 23—24 ori mai mare față de anul 1948; în ultimii 10 ani, aportul construcțiilor la formarea venitului național a crescut de 4,5 ori, fiind de 11 ori mai mare decât în 1938; ponderea ce revine construcțiilor în formarea venitului național a crescut de la 4,8 la sută în 1950, la circa 9 la sută în 1960.

Îndeplinirea sarcinilor de dezvoltare a economiei naționale cere construirea unor obiective de mult mai mare amploare decât cele realizate pînă acum.

În anii ce urmează se vor construi puternice termo- și hidrocentrale, complexe moderne de rafinare a țigăiiului, furnale, baterii de cocs, cuptoare Martin, laminare, marele combinat de la Galați.

În industria chimică se vor construi uzine moderne pentru producția de îngrășăminte chimice, cauciuc sintetic, numeroase produse de sinteză și polimerizare, o fabrică de anvelope, întreprinderi de celuloză și hîrtie. Se vor realiza o serie de complexe industriale pentru prelucrarea superioară a lemnului, fabrici de ciment, de carton asfaltat, de geamuri.

Însemnate construcții sînt prevăzute în industria bunurilor de consum, în transporturi, telecomunicații, precum și în agricultură. Vor fi clădite în anii următori sute de mii de locuințe, mii de săli de clasă, noi institute științifice

... Partidul nostru a desfășurat o largă și bogată activitate în rîndurile oamenilor de cultură, obținînd rezultate valoroase atât în clarificarea ideologică a intelectualității vechi, în apropierea ei de ideile socialismului, cât și în formarea noii intelectualități, ieșite din rîndurile poporului.

La învățămîntul ideologic participă în prezent toate cadrele didactice din învățămîntul superior, mediu și elementar, precum și numeroși alți oameni de știință și cultură. Mulți dintre cei mai de seamă reprezentanți ai intelectualității noastre au devenit ei înșiși propagandiști ai ideilor marxism-leninismului, participă activ la lupta dusă împotriva idealismului, împotriva concepțiilor retrograde, reacționare în știință, literatură și artă. Covîrșitoarea majoritate a intelectualității își manifestă adeziunea deplină față de politica partidului și guvernului, aduce o contribuție de preț la dezvoltarea economiei naționale, a științei și artei, la răspîndirea culturii în popor.

... **O problemă de însemnătate capitală pentru economie și cultură, care se află în permanență în atenția partidului și statului nostru, este pregătirea de cadre calificate de toate gradele.** Astăzi numărul inginerilor în economia noastră este de 59 mii față de 9 mii cîți se numărau în 1938, iar numărul cadrelor de specialiști cu pregătire medie de peste 220 000. Aproape trei pătrimi din muncitorii noștri sînt calificați. Cadrele noastre de specialiști, în marea lor majoritate, lucrează cu devotament și simț de răspundere la locurile lor de muncă, se preocupă de lărgirea cunoștințelor lor profesionale, de însușirea tehnicii moderne și au adus o mare contribuție la obținerea realizărilor noastre în toate ramurile economiei naționale.

Corespunzător necesităților crescînde, economia noastră națională va primi în anii 1960—1965 peste 100 000 noi cadre tehnice medii. Învățămîntul superior va pregăti circa 54 mii de absolvenți. O deosebită atenție se va acorda învățămîntului tehnic superior; numărul total al inginerilor pe întreaga economie va ajunge la circa 80 mii. Va trebui continuată profilarea institutelor de învățămînt superior — îndeosebi prin dezvoltarea ramurilor legate de extinderea tehnicii moderne, — îmbunătățită pregătirea practică a studenților în anii de studiu, dezvoltat și perfecționat în continuare învățămîntul superior fără frecvență...

și de învățămînt superior, grupuri sociale studentești, săli de spectacole, hoteluri; în domeniul ocrotirii sănătății vor fi construite spitale, zeci de policlinici.

Pentru dublarea volumului de construcții în următorii șase ani, va fi asigurată creșterea corespunzătoare a producției materialelor de construcții, care va ajunge în anul 1965 de 20 ori mai mare decât în 1938.

Pentru reducerea costului construcțiilor, sarcină de mare importanță prevăzută în raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, un loc tot mai însemnat trebuie să-l ocupe producerea de noi materiale de construcții, ușoare ca greutate, cu rezistențe mari, cu eficacitate economică ridicată. Pentru reducerea consumului de metal și ușurarea greutății construcțiilor, siderurgia trebuie să furnizeze cantități tot mai mari de oțeluri speciale și de calitate superioară pentru betonul armat și precomprimat.

Crearea unei baze puternice pentru producerea de mase plastice trebuie să ducă la creșterea cantităților și sortimentelor de materiale pentru finisaje, pardoseli, tapete, obiecte și piese pentru instalații.

Sarcinile ce ne stau în față în domeniul construcțiilor fac necesară îmbunătățirea muncii în proiectare, în execuție, cât și în producția materialelor de construcții, înlăturarea unor deficiențe care mai persistă.

Calitatea multor proiecte prezentate de ministere și sfaturi populare spre aprobare este încă nesatisfăcătoare; se mai propun soluții neeconomice, învechite, exagerări de spații la clădiri industriale, construcții de locuințe cu aspect neestetic. Din păcate, asemenea proiecte sînt uneori avizate favorabil de către C.S.C.A.S. sau C.S.P.

O altă lipsă constă în subaprecierea proiectelor tip; așa cum s-a arătat în raport, C.S.C.A.S. și ministerele trebuie să extindă alcătuirea și folosirea

acestor proiecte care scurtează timpul de proiectare, asigură soluții economice de construcție, constituie un factor de primă însemnătate pentru producția de serie a prefabricatelor și pentru industrializarea construcțiilor.

În raportul Comitetului Central se acordă o mare atenție creșterii continue a eficienței economice a investițiilor. Pentru realizarea acestei sarcini este necesar ca organizațiile de proiectare, fiecare proiectant, să soluționeze just toate problemele ce determină realizarea unor investiții eficiente, introducerea celor mai raționale și moderne metode de construcții, să asigure soluții la nivelul tehnicii moderne. Sarcina proiectantului nu se termină o dată cu predarea proiectului; el are datoria să urmărească aplicarea lui în execuție, calitatea lucrărilor și, la nevoie, să-l îmbunătățească pe parcurs.

Singura cale justă pentru asigurarea volumului mare de construcții o constituie extinderea cu hotărâre a industrializării construcțiilor, care contribuie la scurtarea termenelor de execuție, îmbunătățirea calității lucrărilor și reducerea costului acestora.

Industrializarea lucrărilor de construcții trebuie să fie o preocupare principală a proiectanților și a șantierelor de construcții care vor deveni în măsură tot mai accentuată șantiere de montaj, dotate cu utilaj corespunzător, pe care industria constructoare de mașini îl va furniza în cantități mereu mai mari și cu nivel tehnic ridicat.

Calitatea lucrărilor, mai ales cele de finisaj, prezintă de multe ori deficiențe serioase, care sînt tolerate în mod inadmisibil de proiectanți, executanți și beneficiari.

La această situație contribuie slaba preocupare pentru obținerea unor materiale de construcții de calitate superioară din partea întreprinderilor producătoare și insuficienta grijă a ministerelor și comitetelor executive ale sfaturilor populare pentru formarea și ridicarea de cadre calificate îndeosebi pentru lucrările de finisaj.

Fără îndoială că pentru a mări contribuția la ridicarea eficacității investițiilor, la sporirea acumulărilor socialiste, la îndeplinirea sarcinilor de dezvoltare multilaterală a economiei și culturii, muncitorii, tehnicienii, inginerii și arhitecții din institutele de proiectare, de pe șantiere și din fabricile de materiale de construcții, ministerele și comitetele executive ale sfaturilor populare, mobilizați de organizațiile de partid, nu-și vor precupeți eforturile pentru a duce la îndeplinire sarcinile prevăzute în raportul tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, asigurînd darea la timp în folosință a tuturor obiectivelor, îmbunătățirea calității lucrărilor și reducerea costului acestora.

Tovarăși,

Crearea celui mai înalt nivel de trai din lume constituie o sarcină nobilă pe care numai țările socialiste și-o pot asuma.

În atingerea acestui scop, așa cum se arată în raport, s-au creat condiții ca în următorii 15 ani să fie rezolvată una din cele mai complexe probleme care ne stă în față: lichidarea situației grele în problema locuințelor.

Politica de industrializare socialistă a creat treptat resursele pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit, realizările obținute în dezvoltarea economiei dînd posibilitatea să se treacă la măsuri cu caracter mult mai larg în acest domeniu, măsuri hotărîte de către plenarele C.C. al P.M.R. din noiembrie 1958 și iulie 1959.

Acțiunea energetică, întreprinsă în ultimii ani de către partid pentru reducerea costului locuințelor a dus la scăderea costului acestora cu 30 la sută în ultimii doi ani, ceea ce a permis să se construiască cu 16 000 apartamente mai mult decît s-a prevăzut în Directivele Congresului al II-lea al Partidului Muncitoresc Român.

Pentru o cît mai bună folosire a fondurilor destinate construcțiilor de locuințe, s-au elaborat norme obligatorii privind confortul și înzestrarea locuințelor, prețuri plafon ale acestora, ceea ce a dus la îmbunătățirea condițiilor de locuit și la creșterea numărului de apartamente date în folosință. Normele vor fi treptat îmbunătățite, urmărindu-se ridicarea în continuare a gradului de confort.

În ceea ce privește condițiile de locuit din mediul rural, pînă și economiștii burghezi au fost nevoiți să le recunoască drept dezastruoase. Astfel în Enciclopedia Romîniei din 1943 se arată că «din 3 078 820 locuințe rurale, un milion sînt case de pămînt, iar 100 000 bordeie (adică îngropate în pămînt). Din cele trei milioane locuințe, 600 000 au simple bucăți de geam fixate în pereți, iar 800 000 sînt acoperite cu trestie sau paie și în fine, două milioane nu au podea» (volumul III, pag. 2224).

Schimbările radicale intervenite în viața satului, analizate sub toate aspectele în raportul prezentat de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, s-au reflectat puternic și în domeniul situației locuințelor prin construirea în perioada 1951—1959 a peste 530 mii locuințe.

Pentru a asigura volumul de construcții necesar rezolvării problemei locuințelor la orașe, ritmul de creștere al acestuia va urma o linie ascendentă, ajungînd ca în anul 1965 să construim 65—70 000 apartamente, atît cît s-a construit în întreaga perioadă 1954—1959. Pînă în 1970 vom ajunge la un volum de construcții anual de 100 000—120 000 apartamente, adică echivalent a trei orașe de mărimea Clujului.

O dată cu locuințele, se va construi o vastă rețea de magazine și unități de alimentație publică, de clădiri social-culturale, vor fi amenajate parcuri și grădini; se vor realiza importante lucrări edilitare, de transport, iluminat public, într-un cuvînt ceea ce este necesar pentru un ridicat nivel de trai.

La acest volum al construcțiilor, în fapt, apare și se dezvoltă la noi în țară o ramură nouă, cu caracter mult mai complex din toate punctele de vedere, construcția de orașe.

Ca parte integrantă a planului economiei naționale, construcția de orașe, potrivit indicațiilor conducerii partidului, trebuie să se desfășoare pe baza planului general de dezvoltare a fiecărui oraș, care să cuprindă toate aspectele economice, social-culturale, îmbinate astfel încît să se asigure locuitorilor condiții optime de muncă, de odihnă, de circulație, de viață socială complexă.

Cu toate realizările de pînă acum, mersul lucrărilor de sistematizare nu este încă la nivelul cerut de ritmul în care se vor desfășura construcțiile în anii viitori. Planul de șase ani și programul de dezvoltare a economiei naționale dau posibilitatea stabilirii profilurilor economice ale regiunilor, raioanelor și orașelor care să constituie temeiul lucrărilor de sistematizare.

Indicațiile date de conducerea partidului nostru pentru întocmirea planurilor de sistematizare a unor orașe au o deosebită însemnătate principală, ele urmînd să constituie și în viitor o călăuză în rezolvarea problemelor complexe ale construcției de orașe.

Planurile și schițele de sistematizare vor delimita zona construită a orașului folosind condițiile naturale ale acestuia, conducîndu-se după principiul economisirii atît a teritoriului urban, cît și a terenurilor agricole: zona preorășenească ca parte integrantă a orașului va fi inclusă în sistematizare, în vederea folosirii ei ca zonă de vegetație necesară împropătării aerului, pentru odihnă și recreație. Delimitarea zonelor orășenești industriale, de locuit, centrul administrativ, cultural, arterele de circulație, zonele verzi și altele — va asigura fiecărei zone cele mai bune condiții de funcționare și totodată cele mai lesnicioase legături pentru obținerea ansamblului unitar de viață complexă a orașului.

Amplasarea clădirilor industriale, a blocurilor de locuințe și clădirilor social-culturale și, în genere, acele lucrări care prin caracterul lor afectează sistematizarea și urbanismul necesită studii aprofundate din care să rezulte cele mai bune soluții. De aceea conducerea partidului a stabilit ca aceste probleme să fie discutate de colective de specialiști, de către comitele executive ale sfaturilor populare, de către comitele locale de partid, să fie supuse avizării organelor centrale de stat, iar cele mai importante, aprobării conducerii de partid și de stat.

Trăsăturile fundamentale ale orașului socialist se reflectă tot mai mult în concepția nouă a ansamblului urban, în ridicarea nivelului lui de dotare și deservire, redînd în mod viu scopul principal urmărit în activitatea de sistematizare: satisfacerea crescîndă a necesităților de trai material și cultural ale poporului.

Ridicarea confortului locuințelor cere o mai mare atenție față de calitatea și aspectul tapetelor, pardoselilor, tîmplăriei, obiectelor sanitare, mobilierului, stofelor decorative, perdelelor, a lămpilor, aparatului electric, a feroneriei.

Fabricile de mobilă vor produce în cantități mereu mai mari mobilierul corespunzător, practic, estetic și de bună calitate, necesar înzestrării noilor locuințe, folosind larg noile materiale ale industriei: plăci aglomerate, fibrolemnoase, mase plastice, aluminiu.

Pentru îndeplinirea sarcinilor puse de partid în domeniul construcției de locuințe este necesar ca C.S.C.A.S. să înlăture lipsurile din activitatea sa, să adopte un stil de muncă mai operativ, să fie mai energic în exercitarea atribuțiilor ce le are în domeniul îndrumării și controlului activității de proiectare, execuție, pregătirea cadrelor și să-și îmbunătățească activitatea în domeniul avizării proiectelor.

O condiție hotărîtoare pentru rezolvarea problemelor de proiectare, sistematizare și execuție o constituie pregătirea corespunzătoare și mărirea numărului de cadre de muncitori, constructori, de ingineri și arhitecți.

Organizarea de expoziții, cu proiecte de construcții și sistematizare, cu machete de apartamente în mărime naturală, mobilate, avînd dotările corespunzătoare, a dat rezultate pozitive. Antrenarea unor mase tot mai largi de cetățeni la discutarea proiectelor de locuințe, de cartiere și orașe, are un însemnat efect educativ, contribuind ca fiecare cetățean să devină un participant activ la opera de reconstrucție și înfrumusețare a orașului său.

Tovarăși,

Sîntem deplin convinși că, însuflețiți de sarcinile puse de Congres, de perspectivele mărețe ale dezvoltării viitoare a țării, muncitorii constructori, inginerii, proiectanții, arhitecții, sub conducerea organizațiilor de partid, vor ridica realizările lor la un astfel de nivel încît să cîștige atît buna apreciere a celor care azi construiesc socialismul, cît și admirația generațiilor de mîine.

Prin munca entuziastă a poporului, orașele patriei vor deveni, în cursul anilor desăvîrșirii construcției socialismului, modele de urbanism în care vor fi asigurate cele mai bune condiții de muncă și trai celor ce muncesc, creatorii și stăpînii bogățiilor țării, a tot ce face viața mai bogată, mai frumoasă.

Prof. arh. M. Locar

PENTRU DEZVOLTAREA URBANISMULUI SOCIALIST

Cel de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român, eveniment de o deosebită însemnătate în viața partidului și poporului nostru, a făcut bilanțul marilor realizări înfăptuite de poporul nostru muncitor și a adoptat planul de dezvoltare economică și culturală a țării pe perioada următoare.

Raportul Comitetului Central, prezentat la Congres de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, planul de șase ani de dezvoltare a economiei naționale și programul economic de perspectivă pe 15 ani, exprimă încrederea în viitor, în forța constructivă a poporului, care, deplin stăpîn pe destinele sale, construiește, sub conducerea partidului, socialismul și comunismul. În fața noastră se deschid perspectivele luminoase ale dezvoltării construcției socialiste și ale trecerii treptate la construirea comunismului.

În cadrul efortului creator cerut de dezvoltarea bazei tehnice-materiale a socialismului, sectorului de construcții, arhitectură și sistematizare îi revin însemnate sarcini.

Amploarea acestor sarcini rezultă din următoarele prevederi:

— Creșterea în perioada 1960—1965 a volumului de investiții de două ori față de cincinalul anterior; dublarea volumului de construcții în 1965 față de 1959.

— Realizarea a cca. 300 000 de apartamente, adică de trei ori mai mult decît în perioada precedentă.

— Creșterea producției materialelor de construcții de 2 ori în 1965 față de 1959.

Reducerea costului în construcții-montaj în 1965 cu 11% față de cel din 1959, iar a costului de deviz al construcțiilor industriale cu 20—25%; sporirea productivității muncii cu 40—45% în industria materialelor de construcții și cu 50% în construcții-montaj pe aceeași perioadă.

Realizarea unor mari complexe industriale, a numeroase construcții în transporturi, telecomunicații și agricultură, mărirea substanțială a volumului de construcții de locuințe și clădiri social-culturale, precum și a lucrărilor de echipare tehnico-edilitară, în condițiile creșterii continue a eficienței economice a investițiilor, reducerii costului construcțiilor, scurtării termenelor de execuție și îmbunătățirii calității lucrărilor cer un mare efort creator din partea tuturor celor ce lucrează în acest sector.

Raportul C.C. al P.M.R. prezentat de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej și dezbaterile congresului au arătat căile de urmat pentru aducerea la îndeplinire a acestor sarcini. Acestea sînt extinderea cu hotărîre a industrializării construcțiilor prin dezvoltarea mecanizării lucrărilor, folosirea pe scară largă a prefabricatelor și a metodelor de lucru rapide, astfel ca șantierele de construcții să se transforme din ce în ce mai mult în șantiere de montaj, tipizarea construcțiilor și a elementelor de construcții. De asemenea producerea de noi materiale de construcții ușoare și cu eficacitate economică sporită, introducerea materialelor din mase plastice în special pentru finisaje, ridicarea calității proiectelor și extinderea aplicării proiectelor tip, judicioasă alegere a amplasamentelor sînt linii diriguitoare care trebuie urmate pentru îmbunătățirea muncii în proiectare, în execuție, cit și în producția materialelor de construcții.

Politica partidului de dezvoltare a economiei naționale, de ridicare a nivelului de trai al maselor exprimată în prevederile planului de șase ani și ale programului de perspectivă, precum și dezvoltarea rapidă a construcțiilor orașenești, pun astăzi probleme deosebite în domeniul urbanismului. Populația orașenească din țara noastră a crescut între 1948—1959 de la 3,7 milioane locuitori la aproape 6 milioane și va continua să crească ca urmare a industrializării țării. Un exemplu concludent al consecințelor pe care le are avîntul economic al țării noastre pentru dezvoltarea orașelor îl constituie prevederea construcțiilor centrului siderurgic de la Galați — obiectiv principal pe viitorii

10 ani și programului de perspectivă — ce se realizează cu sprijinul și ajutorul multilateral acordat de marea țară prietenă, Uniunea Sovietică. Construcția acestei grandioase lucrări, de cea mai mare importanță în desăvîrșirea construcției socialismului în țara noastră, va aduce o dublare a populației actuale a orașului Galați. Alte orașe ca Hunedoara, Suceava, Craiova, Piatra Neamț, Onești ș.a. pășesc pe drumul unei dezvoltări rapide datorită marilor complexe industriale din apropierea lor.

Prevederea construirii în perioada 1960—1965 a cca. 300 000 de apartamente, înseamnă construirea din nou a 10 orașe de mărimea actuală a orașului Ploiești. Dacă la aceasta mai adăugăm construirea a 15 mii de săli de clasă, a noi spații de școlarizare pentru învățămîntul superior, a unor cămine studențești însumînd peste 15 000 de locuri, ridicarea de noi așezăminte de cultură și artă, de spitale cu o capacitate de 18 000 de paturi, a cca. 100 de policlinici orașenești și raionale, a unor construcții și amenajări în stațiunile balneo-climatice, avem imaginea vastului efort constructiv care va schimba înfățișarea orașelor noastre.

Sarcina realizării acestor construcții pînă în 1965 trebuie privită însă și în lumina prevederilor programului de perspectivă. Rezolvarea practică a problemei locuințelor pînă în 1975 trebuie de pe acum să intre în preocupările noastre, la elaborarea planurilor de sistematizare.

Pentru rezolvarea unor probleme de asemenea amploare, puse pentru prima oară în țara noastră, este nevoie de altă măsură și de alte metode decît cele folosite pînă acum.

Analiza situației proiectării de sistematizare în țara noastră arată o rămînere în urmă în acest domeniu. Majoritatea orașelor noastre n-au încă schițe sau planuri de sistematizare imputernicite cu bază legală pentru aplicare. În lipsa unor date de perspectivă a dezvoltării orașelor, în anii trecuți s-au elaborat un număr destul de mare de studii preliminare — cca. 180 — care au astăzi o valoare practică redusă. Chiar în cazurile cînd s-au elaborat schițe de sistematizare, incertitudinea în precizarea profilurilor social-economice ale unor orașe a condus la refacerea lor repetată. În această situație s-a aflat schița de sistematizare a orașului Iași, refăcută de două ori, cea a orașului Roman, refăcută în trei rînduri și a orașului Hunedoara, refăcută de două ori. În lipsa unor planuri de sistematizare, sarcinile realizării unor investiții au fost soluționate prin detalii de sistematizare. Dacă pentru un volum mic de construcții această metodă a dat în general rezultate mulțumitoare, o dată cu creșterea volumului de investiții ea s-a dovedit necorespunzătoare, deoarece problemele multiple și variate puse de realizarea marilor complexe de locuințe nu se pot rezolva decît în cadrul unui plan de sistematizare general elaborat multilateral.

Numai în acest cadru se rezolvă problemele complexe ale construcției orașenești, ca stabilirea limitei construite a orașului și a structurii lui, în vederea obținerii celor mai bune rezultate funcționale, economice și de înfățișare. Printre problemele cele mai importante ce trebuie rezolvate prin planul de sistematizare se numără: zonificarea rațională luînd în considerare condițiile igienice și climatice, rețelele de transport, așezarea ansamblurilor de locuințe în unități organice, cu o bună rezolvare spațială menită să ușureze viața și să creeze cele mai favorabile condiții de trai, rezolvarea unitară a rețelilor de deservire sociale, culturale, comerciale, precum și a centrelor publice, soluționarea dotărilor tehnico-edilitare, de transport, a spațiilor verzi, organizarea zonei preorașenești ș. a.

Astăzi, valorificînd experiența cîștigată în proiectarea de urbanism din țara noastră și din țările prietene, avînd date certe pentru stabilirea profilurilor economice, concretizate în prevederile programului economic de perspectivă pe 15 ani, într-un cadru organizatoric și legislativ creat în ultimii

ani prin hotăriri ale Consiliului de Miniștri, avem toate premisele pentru a lichida într-un termen scurt rămânerea în urmă în acest domeniu, astfel ca orașele să fie dotate cu planuri generale de sistematizare, instrumente eficace în îndeplinirea sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al P.M.R., de a construi cât mai mult, mai repede, mai bine și mai ieftin.

*

În elaborarea planurilor de sistematizare trebuie folosite temeinic marile avantaje ale orânduirii noastre, planificarea, baza previziunilor economice de dezvoltare a orașelor noastre. Ce înseamnă acest avantaj s-a văzut din dezbaterile problemei urbanismului mondial la al V-lea Congres al Uniunii Internaționale a Arhitecților ținut la Moscova în iulie 1958. Pe cînd în țările socialiste, planurile de sistematizare devin programe concrete de realizare mijloacele fiind prevăzute prin planuri de stat, în țările capitaliste planurile de sistematizare sînt simple deziderate, contrazise de realitățile unei societăți bazate pe exploatare și sfîșiate de adînci contradicții. Superioritatea orînduirii socialiste se dovedește și pe acest tărîm. Pe cînd în 1959 în S.U.A., cea mai puternică țară capitalistă, s-au construit 7,9 apartamente la mia de locuitori, în Uniunea Sovietică s-au construit 14,5 apartamente, ea ocupînd astăzi primul loc în lume în ceea ce privește numărul apartamentelor construite pentru fiecare mie de locuitori. Pentru prima oară în istorie, Uniunea Sovietică și-a pus drept sarcină de a rezolva într-un termen istoric scurt — 10—12 ani — problema locuințelor. După exemplul Uniunii Sovietice și celelalte țări ale lagărului socialist își pun, pe baza succeselor lor economice, astfel de sarcini. Avînd asemenea posibilități în construcția clădirilor de masă, care constituie fondul de bază al orașelor, avînd și celelalte avantaje ale orînduirii socialiste — în care scopul principal este ridicarea continuă a nivelului de trai al maselor largi, satisfacerea crescîndă a nevoilor lor materiale și spirituale — urbanismul trece în societatea socialistă spre o nouă etapă, cea mai înaltă atinsă pînă acum în dezvoltarea societății omenești.

La Consfătuirea onională pentru construcția orașelor, ținută la Moscova în iunie 1960, a reieșit clar conținutul nou, multilateral al urbanismului socialist, «unul din cele mai importante capitole ale economiei naționale». Înțelegerii strîmte de pînă acum a urbanismului, ca o activitate din domeniul proiectării, urbanismul socialist, exemplificat în modul cel mai strălucit de cel sovietic, îi opune o concepție largă a unei activități concrete multilaterale care cuprinde întreaga activitate de construcție a așezărilor omenești, de la datele planificate ale temei de proiectare și elaborarea proiectelor de ansamblu și de detaliu, pînă la soluționarea în detaliu a unității de locuit, de folos obștesc, a înverzirii și la controlul aplicării planurilor de sistematizare.

În condițiile creșterii continue a volumului construcțiilor de locuințe și social-culturale, ale industrializării construcțiilor și aplicării largi a proiectelor tip, accentul precumpănitor se deplasează spre proiectarea de ansamblu. Pentru a crea bazele acestei proiectări este necesară intensificarea și ridicarea la un nivel corespunzător a activității de sistematizare. Organele care au răspunderea sau care pot aduce un aport în acest domeniu — sfaturile populare, C.S.C.A.S., Uniunea Arhitecților, institutele de proiectare centrale și locale — trebuie să ia măsuri pentru desfășurarea unei activități planificate, astfel ca în timpul cel mai scurt posibil orașele patriei noastre să aibă planuri de sistematizare temeinic fundamentate și aprobate.

Un număr redus de orașe au pînă acum schițe de sistematizare, care însă nu sînt definitive. Dezvoltarea activității de construcții, noile directive privind economicitatea construcțiilor și metodele noi, mai economice și raționale de sistematizare a orașelor, cer o revizuire a celor mai multe dintre aceste schițe. Cazul tipic este cel al capitalei, al cărei plan general se bazează pe anumite premise, care impun revederea și punerea sa de acord cu perspectivele actuale de dezvoltare și cu practica acumulată în ultimii ani.

Pînă în ultimul timp, planurile de sistematizare se elaborau numai în institutele centrale. Ruperea proiectării de sistematizare de locul executării construcțiilor, nefolosirea posibilităților locale și neantrenarea organelor locale cu întreaga lor răspundere în rezolvarea propriilor lor probleme de sistematizare, au fost unele din cauzele rămîinerii în urmă în acest domeniu. Analiza acestor aspecte necorespunzătoare a dus la concluzia ca proiectele de sistematizare să fie elaborate de către organizațiile locale de proiectare; H.C.M. 1678/1959 a creat cadrul și mijloacele dezvoltării acestor activități în cadrul sfaturilor populare regionale, prin înființarea direcțiilor de sistematizare, arhitectură și proiectarea construcțiilor, în cadrul cărora s-au creat colective pentru proiectarea de sistematizare subordonate direct arhitectului șef.

Primul plan pe anul 1960 al proiectării de sistematizare al acestor unități regionale, stabilit cu acordul sfaturilor populare regionale, prevede elaborarea a 56 de schițe de sistematizare pentru orașe, centre raionale și alte localități. Din analiza felului cum se desfășoară pînă acum această activitate se poate constata că îndeplinirea planului nu este asigurată, iar lucrările realizate nu corespund în mare măsură nivelului ce trebuie să-l aibă astfel de lucrări. Cauzele deficiențelor primului an de activitate al D.S.A.P.C.-urilor în acest domeniu se datoresc în primul rînd slăbului interes pe care-l manifestă încă sfaturile populare pentru lucrările de sistematizare, precum și lipsei cadrelor de specialitate și cu experiență.

În general, se poate afirma că față de amploarea problemelor urbanistice care se pun astăzi există o lipsă de arhitecți, ingineri și economiști de specialitate în acest domeniu. Planul singurului institut de arhitectură din țară a fost redus în anii trecuți aproape la jumătate, iar în profilul Institutului de construcții nu intră încă pregătirea unor specialiști în construcția de orașe.

Pentru întărirea cu cadre de specialitate a institutelor centrale și locale pentru pregătirea cadrelor capabile să rezolve problemele complexe ale planurilor de sistematizare a orașelor, forurile interesate trebuie să ia de urgență măsuri pentru ca institutele tehnice superioare să pregătească cadrele necesare.

Pînă la formarea noilor cadre trebuie urmărită o justă repartizare a cadrelor existente, atragerea și specializarea cadrelor existente pentru proiectarea de sistematizare prin organizarea unor cursuri de ridicare a cunoștințelor de specialitate, precum și formarea în termen scurt a unor cadre medii. Trebuie continuată cu perseverență descentralizarea proiectării, întărirea organizațiilor regionale de proiectare astfel ca să asigurăm condițiile pentru elaborarea proiectelor de sistematizare la fața locului, în scopul cunoașterii condițiilor concrete și confruntării soluțiilor propuse cu realitatea vie.

*

Elaborarea planurilor de sistematizare trebuie să pornească de la trăsăturile fundamentale ale noului oraș socialist, al cărui scop principal este satisfacerea crescîndă a necesităților de trai materiale și culturale ale poporului.

Dezvoltarea armonioasă a orașelor în scopul creării unor condiții de viață sănătoase și comode impune o justă zonificare a teritoriului și folosirea cât mai economică a mijloacelor. Propunerile pentru restructurarea orașelor existente, în vederea lichidării grelei moșteniri a regimurilor trecute, trebuie făcute cu mare chibzuială, ținîndu-se seama în cea mai mare măsură de factorul economic. Unele prevederi ale planurilor de sistematizare care reclamă defaectări masive de construcții existente și de unități industriale în plină producție apar de la început utopice, datorită marilor investiții pe care le reclamă, disproporționate cu scopul urmărit. Astfel, în primele versiuni ale schiței de sistematizare a orașului Iași s-a propus abandonarea întregii zone a luncii Bahluiului, o treime din oraș, pentru Bîrlad și Tîrnăveni s-au propus soluții asemănătoare, iar pentru alte orașe, ca Sibiu și Orașul Stalin, s-a prevăzut defaectarea unor industrii importante în plină producție.

În aceste cazuri este recomandabil a se găsi alte căi pentru eliminarea unor factori negativi existenți în orașe, ca, de exemplu, procedee tehnice moderne pentru eliminarea nocivităților, zone de protecție, lucrări hidro-tehnice, asanări ș.a.

La delimitarea zonelor construite ale orașelor trebuie avută în vedere economisirea teritoriului urban. Dezvoltarea haotică a orașelor noastre în trecut a dus la irosirea unor mari suprafețe de teren și la o densitate redusă, care face imposibilă echiparea tehnico-edilitară a orașului și duce la soluții oneroase în ceea ce privește costul construcției și întreținerii lui.

În îndeplinirea sarcinii trasate prin H.C.M. 1678/1959 de fixare a limitei construite a orașului trebuie urmărită restrîngerea suprafeței orașelor, în vederea obținerii unor densități raționale. Trebuie analizate cu multă grijă terenurile mari rezervate de diferite departamente și azi nefolosite, precum și terenurile excedentare care depășesc necesitățile rezultate din sistematizările unor zone industriale. De asemenea se simte nevoia lichidării dezvoltării haotice a construcțiilor individuale, creîndu-se condiții pentru îndrumarea inițiativei particulare spre cooperare, în scopul restrîngerii construcțiilor individuale și al creării unor ansambluri încheiate de construcții de locuit, în blocuri, construcții înșiruite, duplex etc.

Valorificarea rațională a teritoriului urban trebuie să ducă la o mai bună organizare a zonificării orașului, la o economică și rațională organizare a transportului, la o bună repartizare a spațiilor verzi, să creeze condiții mai bune de muncă, trai și odihnă.

Pentru realizarea unor mai bune condiții de viață și odihnă pentru populația muncitoare a orașului, zona preorășenească trebuie să fie considerată ca parte integrantă a orașului, ca parte componentă a planului de sistematizare. Zona preorășenească masiv plantată, legată de oraș prin pene de verdeață, organizată și protejată prin grija comitetului executiv orășenească, trebuie să constituie un factor activ în îmbunătățirea microclimatului și să fie pusă în valoare pentru necesitățile de odihnă, sport și turism ale populației orășenești. Zonele preorășenești ale orașelor noastre prezintă multe valori pitorești, prin pădurile, lacurile și frumusețile naturale deosebite. Valorificarea lor prin măsuri de protecție, amenajări ușoare și prin crearea unor mijloace de transport în comun lesnicioase, va lărgi peisajul urban și va deschide perspective noi pentru recrearea populației.

O trăsătură caracteristică a orașului socialist este caracterul colectiv al unor funcțiuni ale vieții zilnice. Necesitățile personale multilaterale ale locuitorilor orașului, împletite cu cerințele funcționale ale colectivității, sînt satisfăcute de o rețea de diferite clădiri sociale legate nemijlocit de complexele de locuințe.

În aceste condiții, concepția clădirii de locuit se lărgeste, aceasta fiind completată cu instituții pentru copii, creșe și grădinițe, școli, cantine, cluburi, magazine etc., menite a satisface necesitățile de viață zilnică ale familiei și colectivității.

Organizarea spațială urbanistică și arhitecturală a zonelor de locuințe trebuie să corespundă acestor noi cerințe în cadrul unității sociale a organismului urban, a orașului. Rezultă necesitatea organizării microrationale, unitate structurală care permite rezolvarea optimă funcțională și economică a ansamblurilor de locuințe, a rețelilor edilitare și a dotărilor social-culturale.

Microraioul este în esență un ansamblu de locuințe conceput organic, astfel ca să constituie o unitate a cărei populație să fie legată prin instituțiile social-culturale de deservire zilnică. Microraioul este delimitat prin străzi

cu circulație intensă sau prin alte elemente, ca cursuri de apă, căi ferate etc. Potrivit experienței de până acum, ținând seamă de raza optimă de deservire a populației cu dotări social-culturale, de densități etc., populația unui microraiou nu poate depăși 10 000—12 000 de locuitori, numărul populației unui microraiou fiind și în funcție de mărimea orașului, de situația existentă etc. Terenul microraioului nu trebuie să fie traversat de străzi importante, iar distanța maximă a oricărei locuințe până la stația transportului în comun nu trebuie să depășească 500 m. Este indicată separarea circulației pietoniere de cea a vehiculelor și reducerea punctelor de intersecții ale acestor circulații în cadrul microraioului.

Pentru crearea celor mai bune condiții de locuit și pentru economicitatea soluțiilor constructive se recomandă realizarea construcțiilor pentru dotări social-culturale, comerciale sau de deservire în construcții separate, grupate într-un centru social și de deservire, în afară de creșe, grădinițe, școli, ce trebuie așezate în apropierea spațiului mare plantat, grădina de folosință publică a microraioului.

Microraioul apare astfel ca o unitate structurală de bază a orașului. În funcție de mărimea orașului, acesta poate fi împărțit în câteva microraiioane — ca în cazul orașelor mici și în cartiere de locuit, la rândul lor împărțite în microraiioane — în cazul orașelor mijlocii; în orașele mari, care au o organizare administrativă raională, raioanele au la rândul lor o organizare similară cu a orașelor mijlocii.

În afara dotărilor social-culturale microraiionale mai există și o rețea de dotări de cartier, cluburi, biblioteci, cinematografe, policlinici, mari magazine, amenajări sportive, după cum este necesar să se prevadă și unele dotări orășenești, ca teatre, mari complexe sportive, spitale etc.

Organizarea microraiională cere o bună repartizare a zonelor verzi, concepute ca un sistem unitar legat de plantațiile raionale și orășenești. Spațiile verzi microraiionale pot fi de folosință limitată — ca plantațiile din cadrul unităților de locuințe, plantațiile în folosința școlilor, creșelor și grădinițelor — precum și zone verzi de folosință publică, grădina microraioului, care primește și amenajările sportive și de joc și care poate fi străbătută de circulația pietonieră.

De aplicarea justă a acestor principii generale în condițiile concrete date depinde crearea unui cadru corespunzător pentru traiul zilnic al locuitorilor, obținerea unui confort ridicat, a unei eficiențe maxime a investiției și a exploatarea construcțiilor. Bazele teoretice și practice ale microraioului sînt încă la începutul concretizării lor; ele se îmbogățesc zi de zi prin rezultatele practicii noastre. Aplicarea formală a acestei noi concepții structurale a orașului, simpla împărțire a orașului în unități numite microraiioane, fără a urmări prin structura compozițională obținerea confortului locuitorilor în înțelesul lui larg și nou, înseamnă a ne îndepărta de la realizarea trăsăturilor esențiale ale orașului socialist.

*

Un plan de sistematizare nu poate avea eficacitate în aplicare dacă nu are prevederi de etapizare. Etapele construcției sau reconstrucției unui oraș trebuie să aibă la bază investițiile ce urmează a se realiza în conformitate cu prevederile Planului de stat. Etapele planului de sistematizare trebuie, prin individualizarea amplasamentelor, să dea posibilitatea realizării unui decalaj între proiectarea și realizarea investițiilor, fără de care nu se pot lua din timp măsuri de organizare optimă a lucrărilor, de aplicare a celor mai bune soluții tehnice și de amenajare prealabilă a teritoriului în vederea obținerii eficienței maxime a investițiilor.

Problema amplasamentelor este una dintre cele mai importante în procesul complex al construcțiilor orășenești. Experiența noastră arată că un amplasament necorespunzător poate influența în mod hotărît valoarea investiției. Astfel realizarea în anii trecuți a unor ansambluri de locuințe pe terenuri periferice, fără lucrări edilitare, a necesitat cheltuieli edilitare apreciabile. Reconstrucția zonelor centrale, dotate cu lucrări edilitare, pune pe de altă parte problema procentului mare de demolare a unor construcții existente necorespunzătoare. De asemenea, construcția perimetrală a arterelor centrale și ocuparea tuturor terenurilor centrale cu construcții de locuințe fără un studiu aprofundat de organizare microraiională, poate avea consecințe nedorite în utilizarea rațională a terenurilor. În special, nerezervarea unor terenuri pentru dotări social-culturale, pe care viața le va cere, poate influența în mod negativ organizarea viitoare a ansamblului orășenesc.

De aceea este necesar ca urmînd indicațiile date de conducerea de partid și de stat, amplasamentele să fie stabilite pe baza unor studii de detaliu care să dezvolte prevederile de etapizare ale planului de sistematizare pe o temeinică fundamentare tehnico-economică.

Data fiind creșterea continuă a volumului de construcții și aplicarea metodelor industriale, singura cale pentru asigurarea realizării în timp scurt, în condiții de calitate ridicată și de eficiență economică sporită a acestui volum de construcții, este rațională concentrarea investițiilor pe un număr redus de șantieri mari, care să permită desfășurarea metodelor rapide, industriale, de construcție.

În calculul procentului de dărîmări cerute de restructurarea unor zone construite existente ar trebui stabilite criterii obiective, bazate pe o apreciere justă a unui fond existent, de multe ori depășit ca posibilitate de folosire normală și a cărui restructurare se impune din motive sanitare și de rezistență.

Este necesar ca detaliile de sistematizare a ansamblurilor de locuințe să țină seama de dotarea lor complexă, să prevadă amenajările necesare pentru

crearea condițiilor optime de viață și amplasamente chiar pentru acele construcții care nu se realizează în prima etapă. Rezolvarea corespunzătoare a unor amenajări ca depozite de biciclete, cărucioare, depozitarea și îndepărtarea gunoaielor, iluminatul public trebuie să concure la realizarea unor ansambluri confortabile, plăcute și să elimine improvizațiile care creează aspecte necorespunzătoare.

De cea mai mare importanță pentru bunul trai al locuitorilor ansamblurilor orășenești este organizarea și amenajarea spațiilor libere și a celor plantate. Pe lîngă rolul lor activ în crearea unor bune condiții microclimatice, plantațiile reprezintă elementul menit să dea viață și să agrementeze cadrul, într-o măsură oarecare arid, creat prin construcții masive de beton și zidărie. Pe lîngă aceasta, plantațiile, în special cele joase, servesc și la demarcarea clară a elementelor de organizare a suprafeței solului prin peluze și altele. Lipsa de cadre tehnice, arhitecți peisagiști, ingineri horticultori de specialitate etc., au făcut ca aceste multiple avantaje pe care le prezintă plantațiile să nu fie folosite în întregime la noi, cu toate că avem condiții de climă și sol excepțional de favorabile dezvoltării vegetației.

Plantarea orașelor nu a constituit pînă în prezent o suficientă preocupare a sfaturilor populare. Din această cauză, plantările noi în orașe s-au făcut cu materialul săditor existent în acel moment în pepiniere, de toate vîrstele și speciile. Au apărut astfel în multe cazuri plantații prea tinere, expuse la degradări, smulgeri și la o viață scurtă, plantări de alinamente din diferite specii amestecate, avînd culori, forme și perioade de dezvoltare diferite și ducînd la aspecte cu totul necorespunzătoare.

Problema plantațiilor în orașe trebuie să-și capete cît mai curînd o rezolvare completă prin crearea de pepiniere, în care să fie crescute pentru plantare speciile cele mai potrivite climatului local, precum și prin antrenarea maselor largi pentru realizarea și păstrarea plantațiilor.

*

Proiectele de sistematizare, oricît de profund și multilateral elaborate, și măsurile legislative, oricît de cuprinzătoare, nu pot conduce la o construcție ordonată a orașelor, cu efecte pozitive în ceea ce privește confortul, economicitatea și frumusețea lor, fără introducerea unei serioase discipline urbanistice.

Conducerea de partid a dat în repetate rînduri îndrumări prețioase în acest domeniu, iar ultimele acte normative se bazează pe aceste indicații principale. Din ce în ce mai mult sfaturile populare militează pentru ideea sistematizării și analizează cu competență problemele complexe ale construcției orășenești. Totuși mai sînt cazuri de nerespectare a ordinii și legalității în construcție și se mai amplasează construcții fără a avea la bază un detaliu de sistematizare. Astfel sînt blocurile de locuințe din piața Strungul — Orașul Stalin, blocul din piața Mihai Viteazul din Cluj, două blocuri de locuințe în piața Victoriei din Baia-Mare ș.a.

Aceste amplasamente arbitrare creează dificultăți serioase în elaborarea studiilor ulterioare de sistematizare, devenind puncte obligate, care împiedică rezolvarea optimă de ansamblu.

Aceste fenomene mai sînt posibile pentru că nu întotdeauna arhitecții șefi — acolo unde există — răspund rolului și menirii lor. Arhitecții șefi trebuie să fie sfătuitoarii cei mai competenți ai organelor locale, să aibă un înalt simț al răspunderii, să-și pună toată pasiunea lor creatoare în rezolvarea lucrărilor de sistematizare și construcție a orașelor și regiunilor.

Sînt încă numeroase orașe în care posturile de arhitecți șefi nu sînt ocupate sau sînt îndeplinite de tehnicieni cu calificare sau experiență insuficientă. Din cele 16 regiuni, numai 12 au arhitecți șefi, iar din cele 170 de orașe ale țării, un procent redus au arhitecți șefi. Înființarea serviciilor de sistematizare și arhitectură se face într-un ritm foarte lent. Această situație necorespunzătoare este datorită în primul rînd faptului că nu toate sfaturile populare au creat condiții pentru dezvoltarea acestor instituții cărora le revine un rol atît de important în sistematizarea orașelor.

Trebuie create arhitectului șef condiții care să contribuie la ridicarea prestigiului său, astfel ca arhitecții valoroși și cu experiență să fie atrași spre aceste funcții de cînst și de mare răspundere.

Pentru rezolvarea cu succes a problemelor de sistematizare și construcție mai este necesară antrenarea maselor largi ale populației la cauza orașului lor. Fiecare cetățean trebuie să înțeleagă scopurile sistematizării orașelor, să devină un militant activ pentru frumusețea orașului său. Organizarea de expoziții de proiecte, punerea în discuție largă a proiectelor și construcțiilor realizate vor contribui la înțelegerea țelurilor proiectelor de sistematizare și a necesității disciplinei urbanistice, vor antrena poziția activă a cetățenilor la cauza sistematizării orașelor noastre.

Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român deschide perspective strălucite dezvoltării orașelor noastre. Pentru îndeplinirea acestor mărețe sarcini este nevoie de o înțelegere adîncă, multilaterală a acestor complexe probleme, de entuziasm creator și de înțelepciune cumpănită. Mijloace noi compoziționale izvorîte din noul conținut al vieții orașelor noastre socialiste, noile metode de construcție, care au mari posibilități de reducere a prețului construcțiilor, de ridicare a confortului și de expresivitate plastică, aplicate în condițiile specifice ale țării noastre, trebuie să stea la baza lucrărilor de sistematizare. Valorificînd experiența pozitivă de pînă acum, promovînd tot ce este nou și înaintat în acest domeniu, arhitecții și ceilalți specialiști în lucrările de sistematizare, prin munca lor de cercetare și proiectare, vor răspunde sarcinii de a crea orașe noi socialiste, în scopul satisfacerii crescînde a necesităților de trai material și cultural al poporului.

Vedere din piață

NOUL ANSAMBLU DE LOCUINȚE DIN PIAȚA PALATULUI R. P. R.

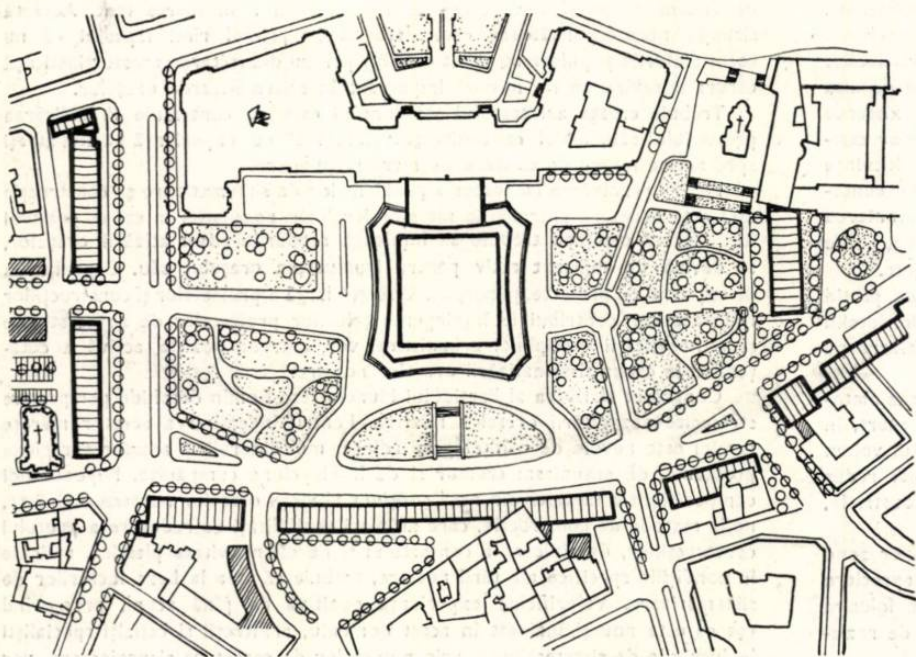
Autori: arhitecții L. Garcia, T. Niga; ing. A. Boverman
Coautori: arhitecții G. Filipeanu, S. Harutunian; inginerii Fr. Lissai, Z. Măduță, F. Tulpan, M. Drimer, M. Lupu, A. Trelea
Colaboratori: arhitecții M. Enescu, Clarice Lazăr, E. Arvanitache, Rodica Vrancu, E. Walter, A. Mureșanu, H. Hudiță, I. Cantuniari, Adriana Ciortan, Rodica Grozea, A. Streja.

Rezistență: inginerii E. Baiculescu, A. Pop, Ioana Mutafole, P. Petre, M. Cristescu
Instalații termice: inginerii Antoaneta Dabija, Gh. Zaharia
Instalații sanitare: inginerii A. Simonetti, M. Oniga
Instalații electrice: inginerii M. Eustațiu, B. Placiov
Organizarea șantierului: ing. M. Anastasiu
Economist: ing. P. Cireșanu

Șef proiect complex (aprilie-septembrie 1959): arh. A. Moiescu

Consultați: arh. Gh. Trifu, arh. I. Silvan; ing. I. Vernescu, ing. C. Șandor

Plan de situație

10 0 10 50

Nu de mult, cetățenii capitalei au trăit bucuroși un eveniment: deschiderea pieței din fața noii săli a Palatului R.P.R.

Încă o dată, alături de alte forme manifeste ale progresului nostru material și cultural, arhitectura vine să-și aducă aportul în marele proces de transformare a vieții noastre. Trăim un sentiment plin de justificată mândrie, construind într-o capitală ce astăzi ne aparține în întregime.

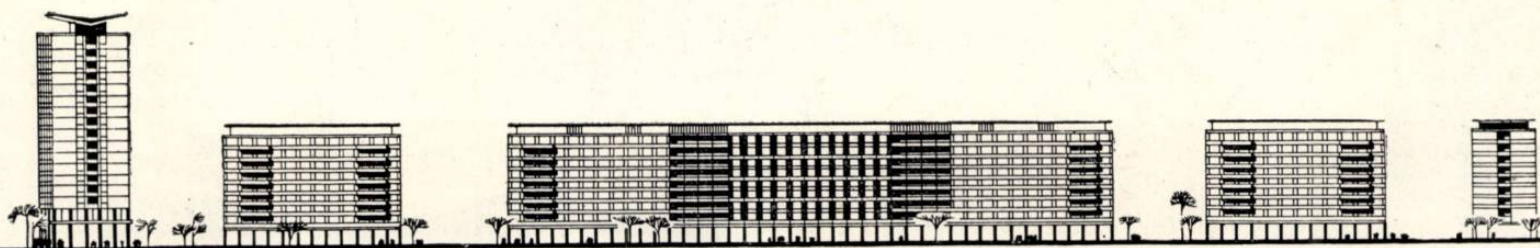
Traducând în viață politica partidului și guvernului îndreptată spre ridicarea continuă a nivelului de trai al poporului, constructorii au dat jos schelele de pe încă o importantă realizare, ce se înscrie în planul de reconstrucție a capitalei precum și în programul de realizare a cât mai multe locuințe pentru oamenii muncii.

Imaginea trecută a mizeriei orășenești din spatele fostului palat regal, mizerie materială și morală de care monarhul se izolase la adăpostul unui zid, este înlocuită acum de incinta luminoasă în care un ansamblu de blocuri cu apartamente și magazine face front noii săli a Palatului Republicii.

Clădirile pieței, realizate simultan, aduc în acest ansamblu o imagine de unitate, satisfăcătoare prin ordinea ce o creează în acest spațiu al orașului și prin tratarea arhitecturală contemporană. Exprimarea sinceră în fațade a conținutului sporește această unitate, atât de necesară în arhitectură.

Sistematizarea pieței s-a străduit să echilibreze numeroasele elemente existente, și prin mijloace cât mai raționale să creeze un ansamblu urban de calitate. Realizarea este merituosă și, pe lângă satisfacția ce ne dăruiește, este totodată un bun prilej de analize cu învățăminte creatoare pentru etapele noastre de dezvoltare.

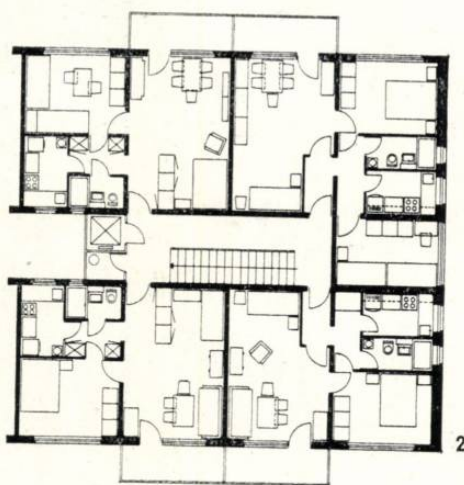
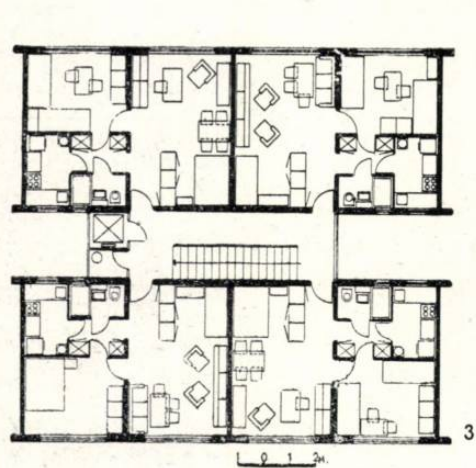
Atenția principală în studiul unor noi amplasări se răsfringe de la început asupra sistematizării. În condițiile construcției de masă, ideea de bază a studiului urbanistic este în măsură să hotărască de la început drumul spre reușită.

Desfășurarea laturii de vest a pieței

Vederea ansamblului pieței dinspre str. Știrbei Vodă

- 1 — Vedere dinspre Ateneul R.P.R.
- 2 — Plan tronson curent
- 3 — Plan tronson de capăt
- 4 — Vedere spre Ateneul R.P.R.
- 5 — Detaliu de fațadă

5

În cazul noii piețe, sistematizarea a avut de înfruntat numeroase condiții dificile ce nu puteau fi rezolvate în întregime la același nivel.

În această ordine de idei se situează în primul rând problema adaptării la terenul denivelat; apoi necesitatea de continuare a clădirilor existente, ce trebuiau înglobate în ansamblu, cât și rezolvarea vecinătății cu alte construcții exterioare incintei.

Toate aceste elemente au contribuit în mare măsură la alegerea ipotezei de studiu ce a stat la baza construcției.

Este merituos și pozitiv faptul că proiectarea a făcut o justă triere a celor mai de seamă criterii, izbutind să ne dea o imagine ce sporește frumusețea capitalei noastre.

Unele puncte de perspectivă ce se deschid asupra acestui ansamblu satisfac atât prin asigurarea unor imagini ale vechilor clădiri — printre care un monument istoric — cât și imaginile noilor clădiri realizate. În geometria ansamblului, îmbinarea planurilor descendente spre grădina Cișmigiu, cu forma curbă a fundalului pieței, creează o imagine ce place de la prima vedere. În acest sistem, dificultatea obținerii punctelor de perspectivă cu acuratețe a fost una din încercările proiectării, care a reușit să stăpânească principalele elemente.

Problema adaptării la condițiile existente nu a fost neglijată, realizându-se treceri gradate spre noul ansamblu. Unghiurile diferitelor trasee de aliniere s-au dovedit de asemenea a fi un examen dificil. Unghiul de intersecție între

blocul aliniat pe calea Victoriei și restul ansamblului de pe latura sud, nu este suficient aprofundat, încât imaginea este neplăcută. De asemenea continuarea blocului Crețulescu nu este suficient studiată. Trecerea de la un stil de arhitectură existent la noile elemente de arhitectură folosite în ansamblu impunea o pregătire mai susținută.

Exprimarea arhitectonică s-a situat curajos pe ideea reunirii în ansamblu a construcțiilor existente, dezvoltate într-un stil de arhitectură neoclasică, cu noile clădiri ale ansamblului ce folosesc elemente de arhitectură contemporană.

Aceasta, cu obiectivul de a nu crea contradicții între personalitatea stilurilor diferite ce se învecinează. Fațada posterioară a palatului, având o arhitectură mai puțin aprofundată, se subordonează noii săli; aceasta preia judicios și amplifică într-un limbaj contemporan elementele fațadei palatului, pe care le transmite ca proporții corpului central al ansamblului de locuințe, bineînțeles cu o preluare a detaliilor de arhitectură, potrivit conținutului la care se referă.

Sobrietatea dată de materialele de finisaj prețioase (travertin, mozaic colorat etc.) este înlocuită la blocurile de locuințe prin vioiciunea coloritului, atât la registrele cu apartamente, cât și la parterul cu magazine. Acuratețea finisajului este un element de unitate în plus între clădirile noi și cele existente, și asigură înțelegerea cuvenită fiecărei personalități în

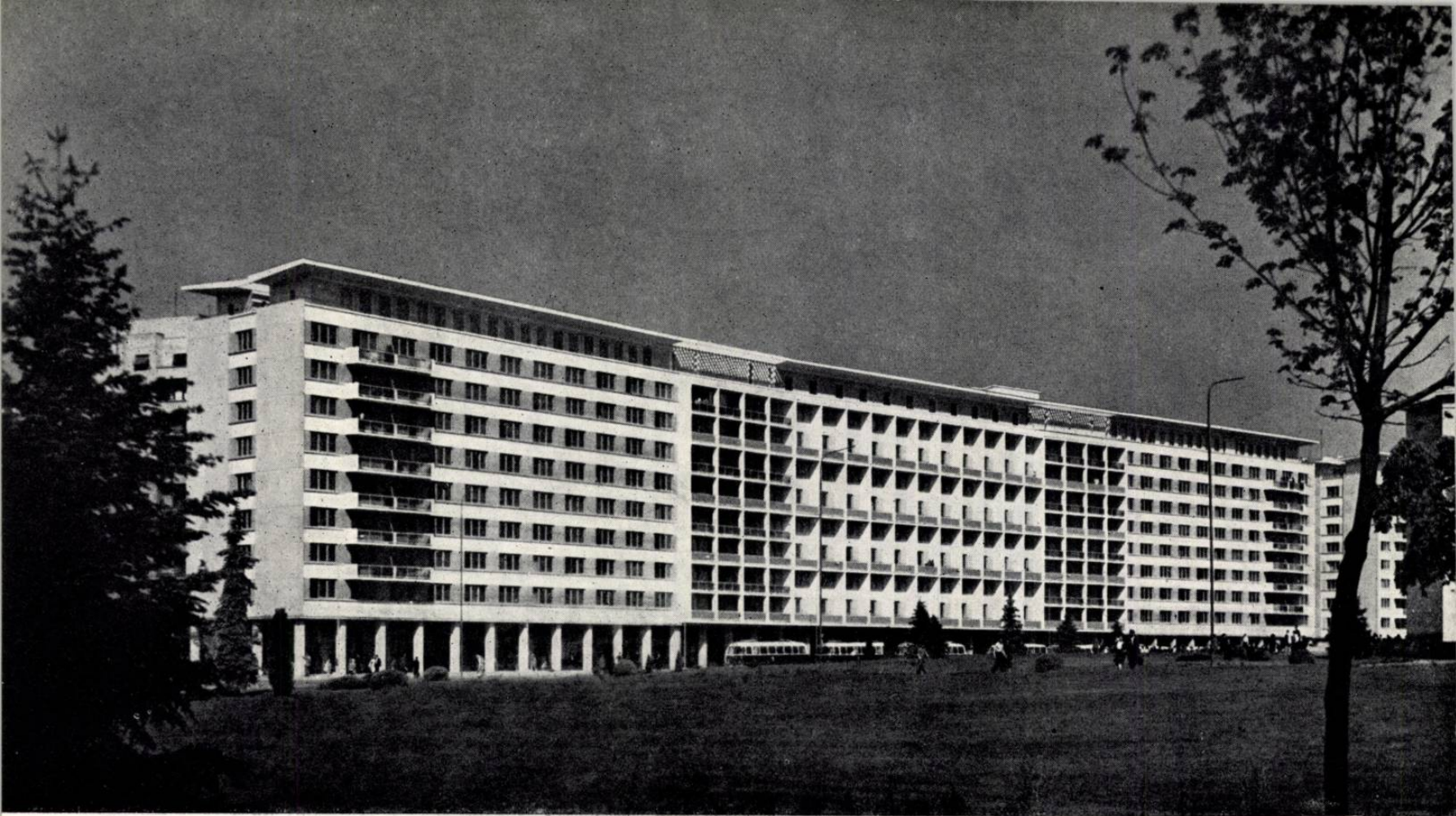
parte și în ansamblu. Frontul clădirilor cu locuințe este realizat în ideea folosirii unor mijloace mai avansate de construcție. Utilizarea de prefabricate la planșee și la pereți a hotărât o modulare a planului de arhitectură care, în parte, a condiționat suplețea de adaptare la teren.

A fost desigur un examen dificil peste care proiectarea a trebuit să treacă.

În compoziția planurilor de apartamente se fac remarcate concepții novatoare în sistemul de circulație, înlocuind dispoziții curente și permițând avantaje de economicitate și arhitectonice.

Se fac remarcate: retragerea serviciilor din fațade și amplasarea lor pe curți de ventilație, accesul la aceste servicii prin camera principală, precum și accesul în apartament direct din holul scării, fără vestibul. Poate cea mai interesantă realizare este degajarea serviciilor din frontul clădirii.

Eliberate de servitutea golurilor diferite, fațadele au fost rezolvate cu mai multă ușurință. Dispoziția în întregul apartamentului rămâne logică, anticipând un mod de trai ce este pe cale să se dezvolte și la noi. Desigur, pentru început vor exista unele dificultăți de ordin subiectiv în viața locatarilor ce-și vor schimba modul de organizare deprins în apartamentele locuite anterior. Într-o analiză de amănunt se fac remarcate unele detalii ce se supun observațiilor critice. În această ordine de idei se găsesc dimensiunile adoptate pentru

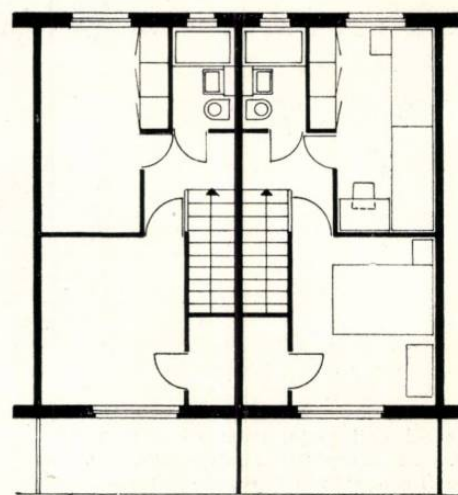

1

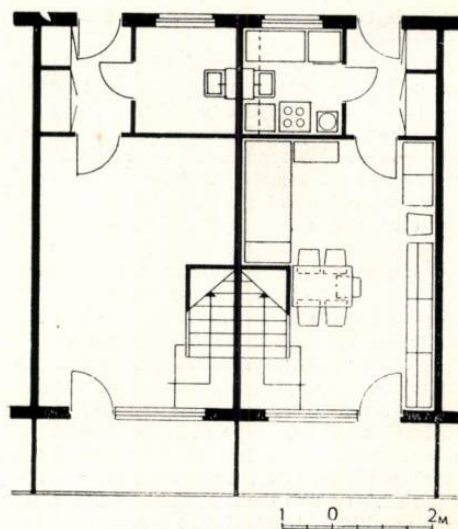

2

3

4

încăperile de servicii. Astfel, dimensiunile băilor sînt reduse la un minim în care activitatea va fi stînjinită. De asemenea bucătăria are suprafețe de circulație restrînse, necesitînd o foarte bună organizare din partea celui ce o folosește. De asemenea curțile interioare ale serviciilor trebuie urmărite cu atenție în modul lor de funcționare. Dimensiunile acestor curți, lipsa unei prize de aer la nivelul primului etaj sînt cîteva din elementele acestor observații. Adoptarea unor principii mai avansate cu privire la dezvoltarea diferitelor servicii este foarte interesantă pentru proiectare. Astfel, concentrarea spălătorilor într-o unitate de deservire publică se face remarcată în primul rînd.

Roadele aplicării acestor principii fac obiectul atenției noastre. Aceasta pentru a se putea realiza un echilibru cît mai just între valorile acceptate pentru investiție, și calitățile de confort și întreținere ale apartamentelor ce se vor construi și de aci înainte.

Rezolvarea detaliilor de construcție reflectă atenția proiectantului pentru obținerea unor efecte plăcute ochiului prin folosirea unor mijloace curențe.

Astfel, folosirea jaluzelelor de aluminiu a adus, pe lîngă utilitate, și frumusețea lor.

Balcoanele cu parapete de sticlă colorată, precum și coloritul vestibulurilor de intrare în blocuri sînt cîteva din aceste detalii.

Cunoscîndu-se ritmul de lucru și marile calități de economicitate obținute, cu atît mai interesantă apare realizarea ca un stimulent pentru viitoarele construcții.

- 1 — Vederea blocului din fața noii săli a Palatului R.P.R.
- 2 și 5 — Detalii de fațadă
- 3 — Plan nivel II
- 4 — Apartamente tip duplex — Plan nivel I
- 6 — Vedere din piață

5

6

←
Vederea blocului turn dinspre str. Știrbei Vodă

Vioiciunea imaginii obținute prin planuri mari de culoare ce subliniază ritmul arhitectonic se amplifică prin porticul generos de la parterul destinat spațiilor comerciale.

Și aici numeroase detalii de construcții încă neutilizate la noi fac să sporească interesul trecătorului. Finisajul magazinelor unde s-au folosit intens materiale noi — plastice — și mobilierul contribuie la crearea unei imagini noi și atractive. Distribuția spațiului, mobilarea pereților, culorile și decorația contribuie la realizarea unității întregului ansamblu.

Defilarea vitrinelor în interiorul porticului este atrăgătoare atât în timpul zilei, cât mai ales în efectele iluminatului cu neon care scoate contraste interesante de umbră și lumină în întreg ansamblul.

Încăperile comerciale, amenajate cu elemente simple și atrăgătoare, oferă totuși un spațiu mai puțin generos, sub nivelul ansamblului. Aceasta nu influențează însă numărul foarte mare în care sînt atrași de la început vizitatorii, putîndu-se constata de pe acum că noul centru s-a integrat în viața cetățenilor capitalei.

Atenția proiectantului s-a reflectat și în studiul spațiului verde, al circulațiilor, precum și al iluminatului.

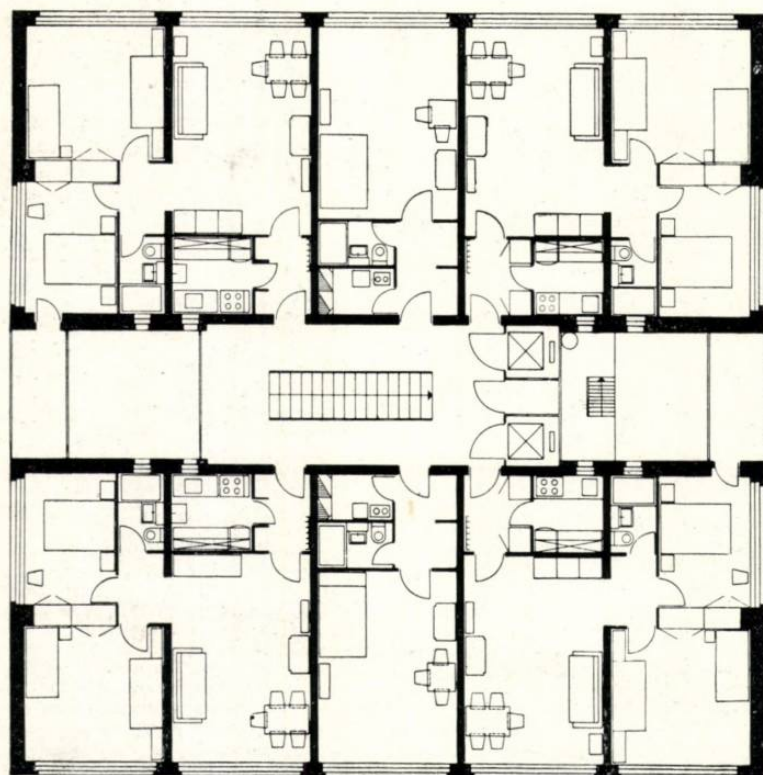
Punerea în folosință simultan a întregului ansamblu cu toate aceste detalii a dat o bună răsplată pentru nerăbdarea plină de grijă cetățenească a trecătorilor ce urmăresc cu foarte mult interes noile șantiere.

Ansamblul din piața Palatului R.P.R. reprezintă încă o treaptă atinsă în drumul ascendent parcurs de proiectanți și constructori.

În lumina Directivelor Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Român, sarcini de mare amploare revin și arhitecților.

Ea trebuie să aducă în viața noastră satisfacții materiale și morale, ducînd generațiilor viitoare mesajul avîntatei noastre epoci.

Arh. M. DIMA

Blocul turn — Plan nivel curent

SISTEMATIZAREA PIEȚEI GĂRII DIN CLUJ

Autori : arh. Cr. Iacobi (șef proiect) și ing. I. Sălăgeanu

Piața gării de călători din Cluj se găsește la nord de piața Libertății, fiind legată de aceasta prin străzile Horia și Doja.

Astăzi, piața Gării are o formă neregulată și o suprafață redusă, mai ales în fața gării de călători, unde lipsește degajarea necesară. Caracterul actual al pieței este de circulație; din ea pornesc cinci străzi, și anume Encsel Moor, Terhes Gyula, Munkacsy, Horia și Caragiale. Principala arteră de legătură cu orașul propriu-zis este str. Horia; debușarea acestei străzi în piață se face dezaxat și în unghi față de clădirea gării, dînd naștere la un colț ascuțit marcat de hotelul gării, construcție $p + 1$ etaj, care îngreunează considerabil circulația. Pe lîngă aceasta, prin fața gării trece o circulație secundară de tranzit (în direcția est-vest), care leagă cartierul Dîmbul Rotund de cartierul Iris și de partea de est a orașului.

Majoritatea construcțiilor ce se găsesc în piață sînt clădiri vechi, cea mai reprezentativă fiind

clădirea gării, construită în 1870. Aspectul arhitectural al cartierului este haotic, prezentînd imaginea unor clădiri vechi, în majoritate construcții parter, necorespunzătoare ca fond locuibil.

Singura stradă care se prezintă mai unitar, cu construcții mai înalte ($p + 4$) — mai ales după executarea recentă a unor blocuri, ca de pildă cele de la nr. 96—106 și nr. 67—73 — este str. Horia.

În fața clădirii gării există o construcție cu parter și două etaje (depozitul ICRA) legată de clădirea hotelului gării și de bufetul Expres, construcții vechi și necorespunzătoare, atît din punct de vedere funcțional, cît și estetic-urbanistic.

Ținînd seama de aspectul unitar pe care trebuie să-l prezinte sistematizarea pieței Gării, s-au luat în studiu și străzile aferente care debușează în piață.

Suprafața de sistematizat însumează 14,5 ha, din care 7 cvartale de locuințe avînd o suprafață totală de 85 000 m²; piața propriu-zisă urmează să aibă 15 000 m².

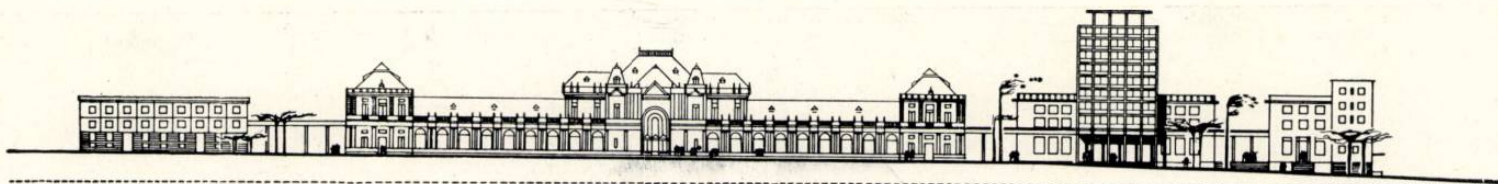
Densitatea medie netă actuală (cvartale de locuințe fără străzi, piața Gării și gara propriu-zisă) este de 360 loc./ha.

Avînd în vedere posibilitățile de construcție și de investiție, sistematizarea pieței Gării a fost proiectat a fi executată în trei etape.

Întreaga lucrare de sistematizare se bazează pe bilanțul teritorial existent executat amănunțit, cuprinzînd cartările pentru întreaga zonă sistematizată, în ceea ce privește proprietatea terenurilor, suprafețele acestora, numărul de niveluri, după destinație, după rezistență, după umiditate, după vechime, după numărul de apartamente și persoane etc.; pe lîngă aceste cartări au fost executate desfășurările existente și cele proiectate ale străzilor Horia, Caragiale,

- 1 — Desfășurarea laturii de nord a străzii Encsel Moor și a pieței Gării
- 2 — Desfășurarea laturii de sud a străzii Encsel Moor și a pieței Gării
- 3 — Plan de sistematizare

1

2

Munkacsy, Terhes Gyula, Encsel Moor și a pieței Gării.

Principalele idei de proiectare au fost următoarele:

1. Mărirea pieței pentru punerea în valoare a clădirii gării și pentru rezolvarea optimă a circulației.

2. Degajarea clădirii gării în vederea unei mai bune funcționalități a pieței, atât în ceea ce privește circulația taxiurilor și a mijloacelor de transport în comun (autobuze și troleibuze), cât și a pietonilor.

3. Schimbarea formei pieței actuale la o figură regulată, de dreptunghi alungit.

4. Crearea cadrului respectiv necesar clădirii gării prin construirea masivă a tuturor fronturilor care mărginesc piața cu clădiri p + 4 și p + 2.

5. Obținerea unei arhitecturi și unui aspect estetic-urbanistic unitar și compact, prin demolarea unor construcții vechi necorespunzătoare și înlocuirea acestora cu construcții noi având o arhitectură adecvată.

6. Crearea de puncte de perspectivă și de accente arhitectonice (bloc Horia nr. 112, în etapa I, clădirea turn C.F.R., în etapa a treia, clădirea existentă din fața gării, tot în etapa a treia).

7. Descongestionarea străzii Horia de circulația grea, prin mutarea intrării în gara de mărfuri din piață, în dreptul străzii Terhes Gyula.

În faza finală, după execuția prevederilor sistematizării, se vor crea în total 635 de apartamente în plus față de situația existentă, reprezentând posibilități de cazare pentru cca. 2.500 de persoane.

Toate construcțiile din zona sistematizată urmează a se încadra în prevederile sistematizării; astfel, în 1959 a început construirea blocului de pe str. Horia nr. 112, iar în 1960, a blocului de pe str. Horia nr. 83—93.

Arh. CR. IACOBI

Soluția propusă în detaliul de sistematizare satisface în mare măsură cerințele funcționale și urbanistice în condițiile respectării unei întregi serii de elemente fixe ale temei.

Problemele generate de situații ca: poziția dezaxată a clădirii de călători față de str. Horia, principala arteră de legătură dintre gară și centrul orașului; necesitatea lărgirii pieței prin mărirea prospectului dintre clădirea gării și depozitul ICRA; rezolvarea circulației în ceea ce privește suprapunerea circulației secundare de tranzit, pe direcția est-vest, peste circulația curentă din piața gării; traseul liniilor de transport în comun; separarea circulației la stația de călători de aceea la stația de mărfuri și etapizarea lucrărilor, au constituit principalele elemente care au stat în centrul atenției autorilor proiectului. Faptul că toate aceste probleme au fost examinate cu toată atenția, fiind seriate în raport cu ponderea lor în ceea ce privește rezolvarea sistematizării pieței gării, a făcut posibil ca, în mare parte, ele să fie soluționate judicios.

Propunerea de a da o lărgire pieței prin retragerea frontului opus gării, marcat în prezent de clădirea depozitului ICRA, asigură, pe de o parte, punerea în valoare a clădirii gării printr-o mai bună proporționare a pieței și, în raport cu aceasta, a construcțiilor care o încadrează, iar pe de altă parte creează condiții favorabile rezolvării problemelor de circulație sus-amintite.

Arhitectura pieței, dominată de volumul gării care se detașează din cadrul general printr-o tratare specifică, va fi echilibrată de clădirea proiectată în axa străzii Horia și de blocul de locuințe cu p+6 etaje care marchează debușarea străzilor Horia și Munkacsy în piață. Aceste două

obiecte, tratate pe înălțime, vor constitui totodată puncte interesante de perspectivă convergentă și divergentă.

În ceea ce privește problema rezolvării sistematizării, în funcție de etapele de realizare, astfel ca noile construcții să se înscrie succesiv, în mod armonios, în soluția generală — cu condiția menținerii în prima etapă a unor clădiri existente — colectivul de proiectare a reușit să găsească soluții judicioase, care vor face posibilă realizarea treptată a ansamblului, fără a trece prin situații care să creeze aspecte defavorabile sau să împiedice buna desfășurare a funcțiunilor pieței. Această problemă poate fi considerată problema-cheie a sistematizării pieței Gării.

În afara acestor aprecieri pozitive asupra soluțiilor propuse, consider utilă o observație asupra modului în care a fost valorificat materialul documentar cules de colectivul de proiectare cu privire la proprietatea terenurilor, suprafețele acestora, numărul de niveluri, destinația, rezistența, gradul de umiditate, vechimea construcțiilor, numărul de apartamente și de locatari cazați etc.

Din examinarea soluției propuse în raport cu datele documentare sus-menționate apare clar, de la prima vedere, că exceptând clădirea gării cu anexele acesteia și câteva clădiri existente în bună stare, care nu afectează soluția de sistematizare, nu a fost menținută nici o construcție existentă, nepunându-se problema includerii lor în ansamblul general.

Rezultă de aci că o bună parte din cartările foarte amănunțite amintite mai sus au fost elaborate în mod nejustificat, ele necontribuind efectiv la precizarea soluțiilor.

Arh. R. RĂU

SISTEMATIZAREA PIEȚEI PĂCII DIN CLUJ

Autor, arh. I. Paiu

Piața Păcii se găsește la vest de piața Libertății, fiind legată de aceasta prin strada Jokai. Piața se găsește în imediata apropiere a centrului istoric al orașului, din care face parte integrantă. Spre vest, face legătura cu Sfatul popular regional, situat la intersecția străzilor Petru Maior și 30 Decembrie; spre vest și sud-vest, face legătura cu cartierul clinicilor, iar spre sud-est, prin strada Republicii, cu Grădina botanică.

Majoritatea construcțiilor ce se găsesc în piață sînt clădiri vechi, dintre care cea mai reprezentativă este Biblioteca universitară.

Este specific caracterul feudal, atât al străzilor ce debușează în piață, cît și al pieței propriu-zise. În mijlocul pieței se găsea vechea statuie ecvestră a Sf. Gheorghe, astăzi în muzeul orașului.

Caracterul actual al pieței este de circulație, din ea bifurcîndu-se șase străzi. Accesul principal în piață este dat de strada Petru Maior din care se deschide perspectiva dinspre artera transversală est-vest a orașului (calea Moților).

Această perspectivă se închide prin Casa de cultură a studenților construită aici, al cărei amplasament a necesitat un studiu aprofundat. În soluția simetrică adoptată, volumul sălii și al intrării principale ocupa axa compoziției. În ipoteza unei rezolvări asimetrice, sala ar fi trebuit dispusă transversal pe axa de compoziție.

Fluxul principal de circulație din piață trece prin strada Petru Maior spre str. Republicii și reprezintă cerința funcțională esențială. Compoziția mai trebuie să se înscrie armonios și pe firul de circulație care trece din centrul orașului, prin str. Jokai, spre clinicile universitare. Sensurile principale de circulație semnalate determină și cele mai importante puncte de perspectivă, care vor trebui satisfăcute prin compoziția plastică. Rezultatul de dorit ar fi fost retragerea clădirii principale aproape de alinierea determinată de șirul pavilionelor de clinici și, poate, chiar o ușoară adaptare la direcția determinată de ele.

Conform îndrumărilor primite pe parcurs, Casa de cultură a fost dispusă perpendicular pe axa străzii Petru Maior, retragerea respectînd distanța indicată prin consultarea dată de C.S.C.A.S., impusă de menținerea temporară a clădirilor învecinate.

Prin compoziția de volum a Casei de cultură rezultă două aripi laterale care îngreunează rezolvarea spațiilor laterale. Perspectiva de capăt a corpurilor înguste și curțile laterale închise cu volume de caractere diferite au dus la următoarele variante posibile:

- degajarea cît mai largă a fațadelor laterale;
- acoperirea parțială a fațadelor laterale;
- închiderea plastică a spațiilor laterale.

Prin ultima soluție se asigură o racordare încheiată între Casa de cultură și clădirile anexe, o bună închidere a pieței și, în același timp, reducerea demolărilor necesare. În varianta cu spațiile laterale largi s-ar fi pierdut din caracterul dominant al pieței nou-create. Crearea unor piețe laterale ar impune reluarea studiului de arhitectură, pentru a îmbunătăți efectul plastic al noii clădiri, printr-o mai bună și strînsă grupare a elementelor.

Peretele pieței opus Casei de cultură formează un front aliniat.

Realizarea noului bloc de locuințe se poate concepe numai într-o singură etapă, deci după demolarea clădirii existente. Construirea în mai multe etape ar scumpi execuția și ar compromite supărător estetica pieței, făcînd necesare soluții tehnice dificile prin racorduri ulterioare.

*

Soluționarea cvartalelor înconjurătoare a fost determinată de existența traveei stradale, care a fost menținută, intervenția principală a proiectanților constînd în crearea unei mici piațete cuprinse între străzile Șincai și Samuel Micu. Prin degajarea unor construcții mici se dă posibilitatea amplasării unor construcții de locuințe cu mai multe niveluri într-o zonă centrală și în același timp liniștită, ferită de zgomot și de circulația intensă. Această piațetă permite crearea unui scuar care, pe lîngă spațiul înverzît pe care-l va oferi zonei de locuințe înconjurătoare, va putea servi și ca parcaj de mașini.

Un alt punct important studiat în proiect este intersecția dintre străzile Șincai, Petru Maior și 30 Decembrie; aici existența clădirii Sfatului popular al regiunii Cluj, a întreprinderii de electricitate și a Institutului de proiectări va determina gabaritul și plastica blocului de locuințe care va închide grupul de construcții amintit. Aici se impune retragerea acestui bloc de la alinierea existentă a străzii 30 Decembrie, pentru a lăsa liberă perspectiva asupra turnului monumental al Sfatului popular regional. Clădirea va fi legată și de posibilitatea de dezvoltare a străzii Petru Maior, pentru care se fac propuneri de «plombe» și supraetajări, în scopul întregirii unității acestei străzi, latura ei opusă fiind construită cu clădiri monumentale prezentînd o cornișă unitară.

Sistematizarea pieței Păcii a pus probleme dificile de rezolvat și în special pe aceea de a transforma o piațetă de la intersecția unor străzi într-o piață monumentală, construcțiile executîndu-se paralel cu elaborarea studiului de sistematizare și cu întocmirea proiectului de execuție pentru celelalte construcții.

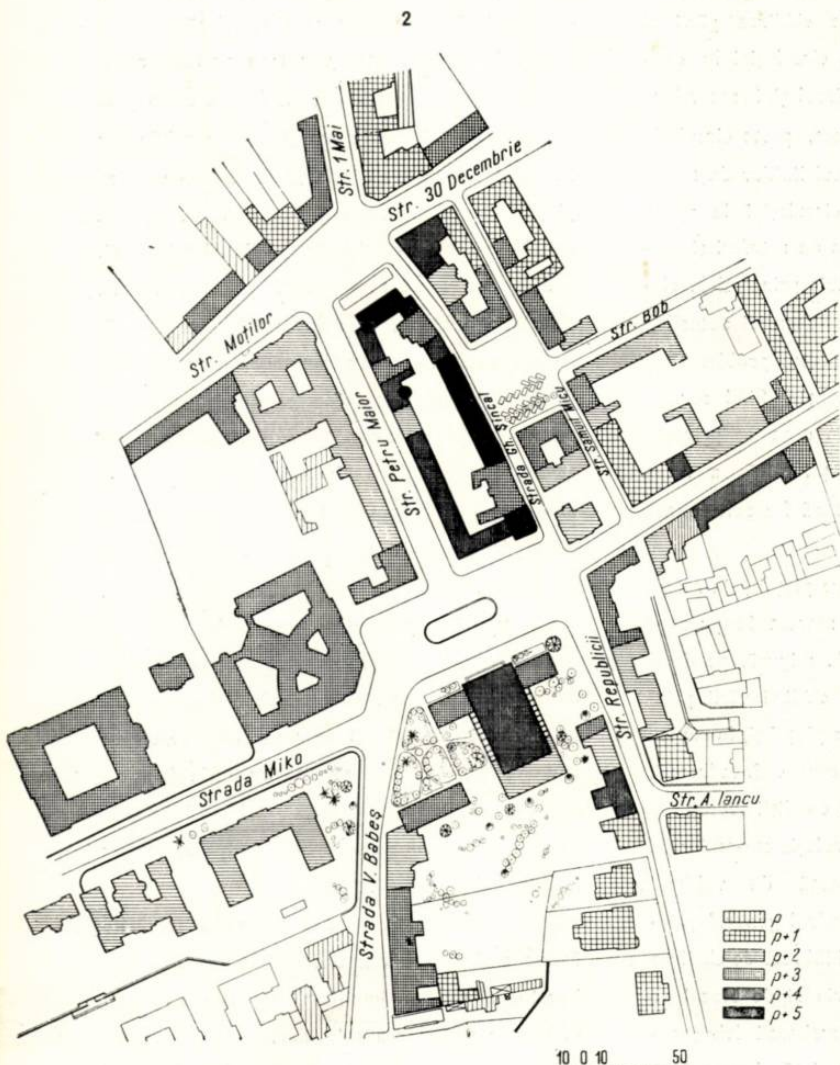
Arh. I. PAIU

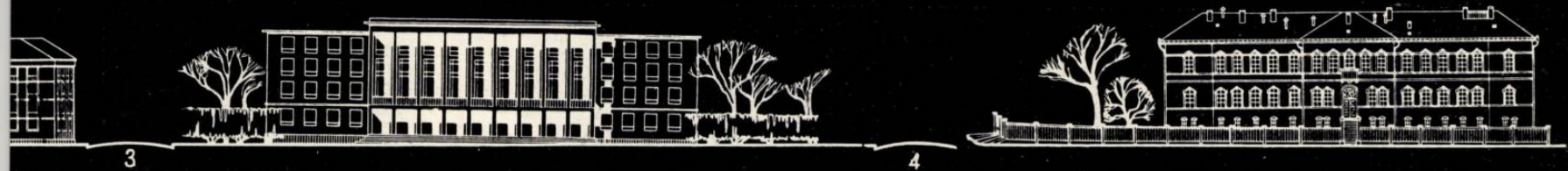
1 — Desfășurarea frontului de nord al străzii Jokai și al pieței Păcii — Varianta II
1. Str. Fortăreței — 2. Str. Weseleny — 3. Str. Republicii — 4. Str. V. Babeș

2 — Plan de sistematizare (etapa finală) — Varianta I

3 — Desfășurarea frontului de sud al străzii Jokai și al pieței Păcii — Varianta II. 1. Str. Petru Maior — 2. Str. Gh. Șincai — 3. Str. Samuel Micu

4 — Desfășurarea frontului de est al străzii Republicii și al străzii Gh. Șincai — Varianta II
1. Str. Moților

1

Formularea unui punct de vedere obiectiv asupra sistematizării pieței Păcii este deosebit de dificilă datorită numeroaselor condiții care au trebuit să fie luate în considerare la elaborarea soluției și care, cu atât mai mult, trebuie avute în vedere în aprecierea critică a acesteia.

Proporționarea pieței în funcție de clădirile care o încadrează, punerea în valoare a Casei de cultură a studenților, gradarea valorică a efectelor arhitecturale, înscrierea pieței în ansamblul tramei stradale cu condiția menținerii a numeroase clădiri și trasee existente, transformarea pieței dintr-o piață de circulație într-una cu caracter reprezentativ, rezolvarea problemelor de circulație, care rămân totuși importante, iată numai câteva dintre numeroasele probleme care au stat în fața colectivului de proiectare.

Problemele sus-menționate sînt atît de strîns legate într-o relație de interdependență și de condiționare reciprocă, încît este greu de stabilit o serie a acestora în ordinea importanței locului pe care-l ocupă în rezolvarea sistematizării pieței.

De la prima vedere se desprinde, ca factor principal care a determinat în mare măsură rezolvarea acestui complex de probleme, poziția Casei de cultură a studenților în ansamblu. După cum arată de altfel și autorul proiectului în prezentarea soluției, această poziție a fost condiționată de necesitatea menținerii temporare a unor clădiri existente pe str. Republicii și pe str. V. Babeș și de partiul simetric adoptat în rezolvarea programului Casei de cultură.

Ca o consecință imediată a poziției Casei de cultură față de unele clădiri existente, care urmează să participe la cadrul pieței, și față de traseul și alinierea străzilor ce debușează în piață, consider că apar în raport cu problemele sus-amintite o serie de aspecte negative.

Astfel, în ceea ce privește proporționarea pieței și gradarea efectelor arhitecturale, amplasamentul Casei de cultură, care depășește mult alinierea străzii Miko, a determinat o considerabilă reducere a dimensiunilor pieței, deplasarea ei spre nord și prin aceasta cuprinderea în cadrul fronturilor ei a unor clădiri existente — aripa de sud a clădirii Poștei de lingă Biblioteca universitară, frontul de est al acesteia și clădirea de la colțul străzilor Șincal și Jokai. Participarea acestor construcții cu funcțiuni și aspecte foarte variate, la formarea cadrului pieței, cît și apropierea pronunțată dintre cele două clădiri importante — Casa de cultură și Biblioteca universitară — creează serioase dificultăți în armonizarea fronturilor pieței. Cele două secțiuni ale frontului opus Casei de cultură sînt tratate diferit, atît din punctul de vedere al funcțiunii, cît și din cel al arhitecturii de fațadă, partea de vest fiind alcătuită din aripa supraetajată a Poștei — cu o arhitectură de fațadă adaptată la stilul și structura unei clădiri mai vechi existente — iar partea de est fiind ocupată de blocul de locuințe proiectat, cu magazine la parter, cu un accent de p + 6 etaje în extrema din axa străzii Republicii. Or, față de compoziția pieței și pentru punerea în valoare a obiectului central ar fi fost indicat să

existe, dimpotrivă, o tratare cît mai liniștită și mai unitară, și nu această tratare care accentuează senzația de lipsă de gradatie și de echilibru al efectelor în compoziția ansamblului.

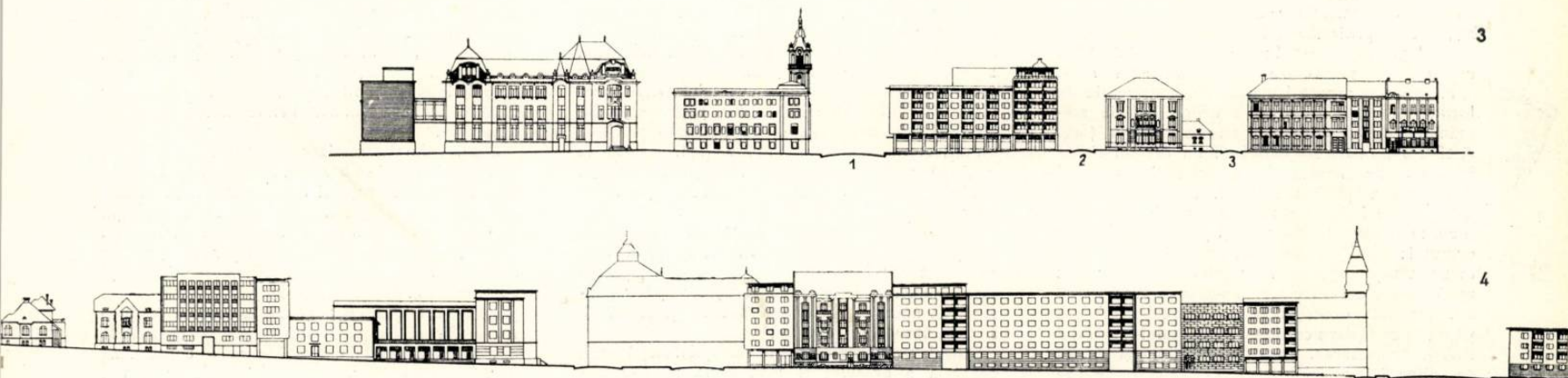
Cu privire la punerea în valoare a Casei de cultură a studenților în cadrul pieței se poate afirma că deși din punctul de vedere al volumului și al tratării arhitecturale ea va domina piața, clădirea nu va beneficia totuși de perspective favorabile, exceptînd vederea pe care o va oferi celor ce se îndreaptă spre piață venind din str. Moșilor prin str. Petru Maior. Aceasta fiindcă prospectele clădirii principale sînt relativ reduse datorită lipsei unei retrageri corespunzătoare față de zona de circulație. La aceasta se adaugă faptul că în părțile laterale ale corpului central al Casei de cultură apar două buzunare care vor crea serioase dificultăți în tratarea laturii dinspre str. Republicii și în special a intersecției străzilor V. Babeș și Miko care participă direct la piață și care, așa cum apare în soluția propusă, nu poate fi considerată rezolvată, deoarece duce la crearea unei stricțiuni în dreptul intrării la Biblioteca și la închiderea nedecisă a perspectivei din str. Miko spre piață.

Nici în ceea ce privește înscrierea pieței în ansamblul tramei stradale, transformarea ei dintr-o piață de circulație într-o piață reprezentativă și rezolvarea circulației în aceste condiții, soluția nu este avantajată de amplasamentul Casei de cultură. Datorită deplasării pieței spre nord și în special datorită lipsei unei zone liniștite în fața Casei de cultură — rezervată circulației pietoniere — care pe de o parte să marcheze accesul principal, subliniind efectul monumental al clădirii, iar pe de altă parte să asigure separația necesară față de traficul intens ce se desfășoară în piață, caracterul reprezentativ al pieței nu apare evident, ansamblul fiind dominat de servituțile și funcțiunile unei piețe de circulație traversată de fluxuri majore.

Dacă actualmente aceste deficiențe și-ar găsi justificarea în faptul că poziția Casei de cultură a studenților a fost determinată în mare măsură de necesitatea menținerii temporare a unei construcții existente, o dată cu demolarea acesteia vor cădea și justificările, astăzi aparent valabile, iar soluția adoptată sub comandamentul unor necesități de moment nu va mai putea rezista criticilor ce vor fi aduse.

Consider că retragerea hotărîtă a clădirii Casei de cultură pînă dincolo de alinierea străzii Miko, care ar fi fost de dorit să-și regăsească un rapel în piață, chiar cu sacrificarea încă în prima etapă a unor clădiri supuse demolării într-o etapă ulterioară sau prin adoptarea unei alte soluții de parti în rezolvarea programului Casei de cultură — soluție care să permită pe de o parte înscrierea clădirilor propuse a fi menținute în prima etapă, în ansamblul pieței, iar pe de altă parte să facă posibilă plasarea pieței astfel încît să se înscrie în trama stradală existentă — ar fi dat posibilitatea autorului proiectului să găsească calea către o rezolvare mai clară a tuturor aspectelor relevante.

Arh. R. RĂU

1

Blocuri de locuințe pe str. Libertății — Vedere

ACTIVITATEA DE SISTEMATIZARE ÎN REGIUNEA PITEȘTI

Grija pe care o acordă partidul și guvernul oamenilor muncii prin construirea unui număr mereu sporit de locuințe, precum și faptul că proiectarea marilor complexe industriale cade în sarcina institutelor centrale de proiectare, a făcut ca proiectarea locuințelor să constituie efortul preponderent în activitatea Institutului regional de proiectare Pitești în anul 1959.

Privită sub aspectul urbanistic, construcția de locuințe în orașul Pitești a urmat o linie asemănătoare cu aceea din alte orașe din țară. Astfel, s-a construit mai întâi un cvartal situat în afara zonei centrale a orașului (cvartarul petroliștilor, proiectat de I.C.S.O.R. în anul 1956) și s-a început construirea unui alt cvartal (Leonte Filipescu), situat, ca și primul, pe cornișa orașului; căutînd a se muta centrul de greutate în zona mai centrală a orașului, s-au proiectat apoi unele blocuri izolate. De-abia în 1958—1959 s-a început execuția unui cvartal încheiat situat în zona dens construită a orașului (cvartarul IRTA). Proiectarea, neunitară în timp și făcută de diferiți proiectanți, a cvartalului Leonte Filipescu a făcut ca la acest ansamblu să nu

se beneficieze de avantajele pe care le dă gruparea blocurilor. Astfel, clădirile se încălzesc cu sobe, iar problema gunoiului menajer a fost rezolvată necorespunzător.

În prezent, I.R.P., proiectînd parcul din fața blocurilor și totodată proiectînd un bloc mai mare cu magazine care completează cvartarul, a propus și soluționarea problemelor de ansamblu (gunoi, spălătorii etc.). La cvartarul IRTA, proiectat în întregime în I.R.P., problemele de ansamblu au fost puse și soluționate pe linia directivelor pentru anul 1959 (aplicîndu-se la unele blocuri ale acestui cvartal secțiuni directive, unele îmbunătățite, iar la un bloc secțiuni noi cu confort sporit).

În cursul anului 1959 — pregătind campania de lucru pentru 1960 — Institutul de proiectare și-a concentrat activitatea pentru a începe pe scară largă reconstrucția orașelor prin construirea unor cvartale mari bazate pe studii de sistematizare mai extinse.

Astfel, s-au studiat pentru orașul Pitești zona centrală a orașului și încă două zone (piața gării și zona 1 Mai — Trivalea) — în fața de

detaliu de sistematizare — axate pe schița de sistematizare întocmită de I.S.C.A.S. Pentru orașul Rîmnicul Vlcea s-a studiat zona centrală a orașului, urmînd a fi aplicată chiar în 1960 prin începerea construirii unui prim lot de 300 de apartamente. Pentru celelalte orașe din regiune (Cîmpulung, Curtea de Argeș, Slatina, Găești, Drăgășani, Călimănești, Vedea) studiile sînt în stadiul incipient, fiind prevăzută începerea lor în 1960, pe baza temelor și ridicărilor topografice efectuate.

Studiul de sistematizare pentru zona centrală a orașului Pitești se bazează atît pe studiul rețelei de circulație a orașului cuprins în schița de sistematizare a orașului, cît și pe unele principii stabilite prin consultări făcute cu C.S.C.A.S. (regim, înălțimi, respectarea unor monumente istorice și de arhitectură aflate pe teritoriul sistematizat). Esplanada principală — care unește piața Lenin cu piața situată în fața Casei armatei — are o formă de pilnie din cauza necesității de a respecta actualele străzi care o conturează (str. Victoriei și str. Doamna Bălașa), precum și biserica monument istoric. Puncte dificile de

rezolvat le constituie zonele din fața clădirii Sfatului popular regional — situată dezaxat față de grădina publică actuală — precum și zona din jurul Teatrului de stat — care prin felul cum este amplasat, cu fațade masive (cea laterală chiar greoaie) la alinierea străzilor, creează servituți de netrecut. Considerăm pozitivă ideea de a crea un degajament de vedere în fața Școlii medii nr. 1 (situată pe str. Horia, Cloșca și Crișan în apropierea teatrului) aceasta fiind poate cea mai interesantă clădire, din punct de vedere arhitectonic, din orașul Pitești.

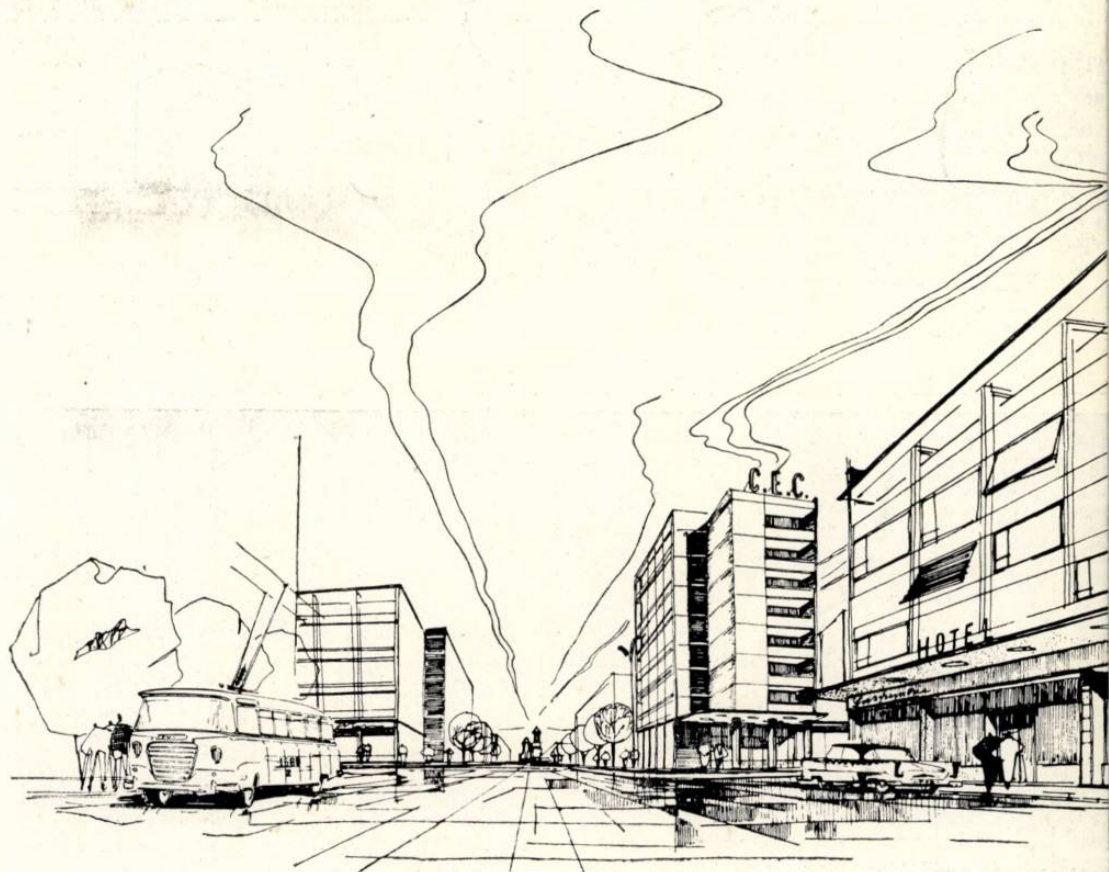
Studiul pentru zona centrală a orașului Râmnicul Vilcea este pornit pe baze mult mai libere, pentru că foarte puține clădiri existente merită să fie păstrate.

De aceea, la elaborarea acestui studiu s-au întocmit o serie de variante în care piața centrală a orașului a căpătat diverse amplasamente în raport cu magistralele de circulație: b-dul Tudor Vladimirescu și str. V. I. Lenin.

Varianta adoptată a fost acceptată și de organele locale, pe considerentul unei optime posibilități de aplicare pe teren (în funcție de etapizarea execuției). Desigur că dacă s-ar fi putut analiza acest studiu avînd la bază numai principiile urbanistice și efectul arhitectonic final, părerea noastră ar fi înclinat pentru varianta în care piața este amplasată la nord de b-dul Tudor Vladimirescu.

Traseul sinuos al străzii V. I. Lenin este proiectat ca atare din mai multe motive: axarea inițială pe podul de peste pîrăul Olănești, un punct obligat situat la intersecția cu str. I.C.Frimu, precum și posibilitatea de a se păstra — pe parcursul realizării în etape — actuala rețea de lucrări edilitare.

Arh. R. BERINDEI

Perspectivă

Cvartalul de locuințe Leonte Filipescu — Vedere

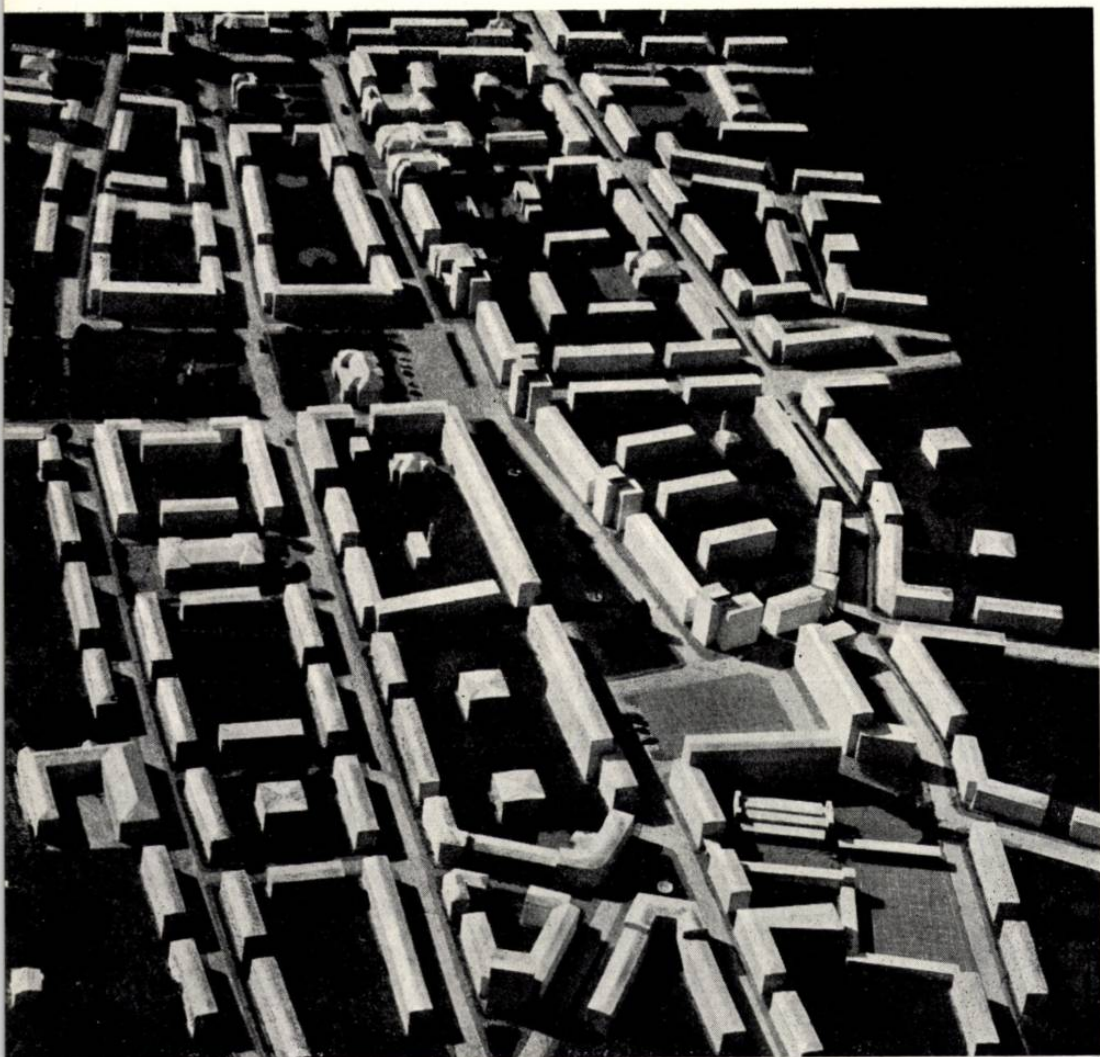

1

SISTEMATIZAREA CENTRULUI ORAȘULUI PITEȘTI

Autor, arh. P. Pădurețu

2

În cadrul sistematizării orașului Pitești s-a studiat porțiunea cuprinsă între Teatrul de stat și piața Lenin, care constituie de fapt și centrul comercial al orașului. De-a lungul străzii Victoriei sînt situate o serie de construcții dintre cele mai reprezentative ale orașului, ca Teatrul de stat, sediul P.M.R., Palatul de cultură, Banca R.P.R., Poșta etc.

Frontul este împărțit în două de spațiul verde situat în fața Sfatului popular regional, căruia îi deschide o frumoasă perspectivă.

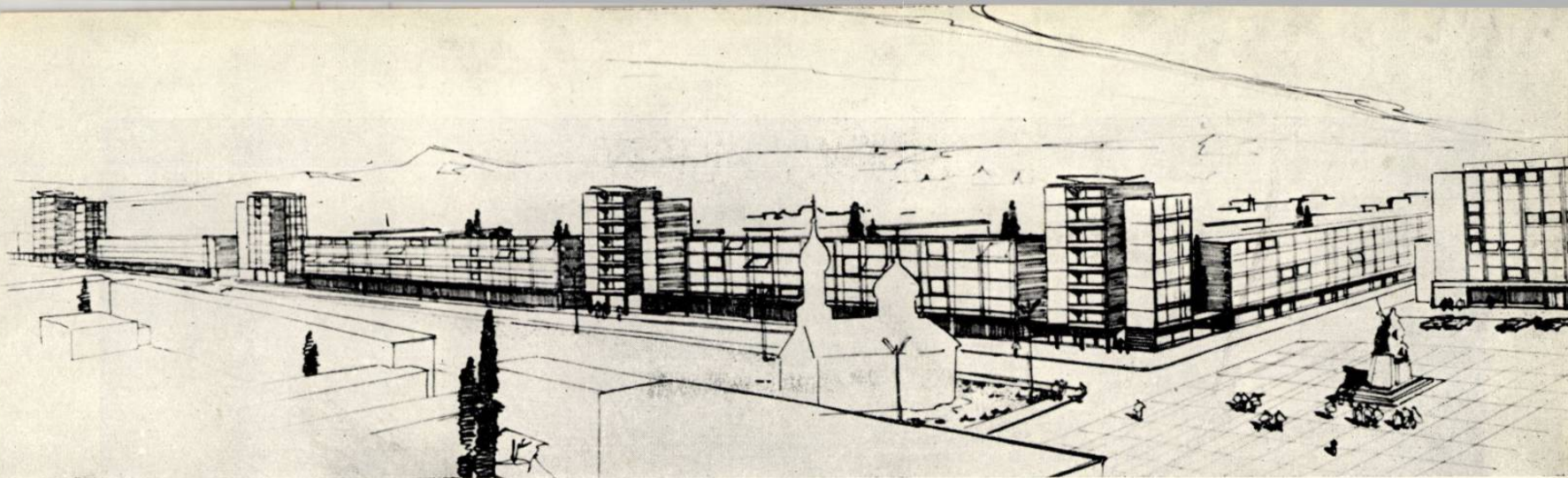
Porțiunea cuprinsă între str. Victoriei și str. Doamna Bălașa este prevăzută de asemenea a fi spațiu verde; acest spațiu continuă pînă în piața Lenin, unde se termină cu biserica Sf. Gheorghe — monument istoric — care participă la constituirea noului cadru al pieței.

Construcțiile de pe acest centru vor avea p + 4 etaje, parterul fiind ocupat de magazine.

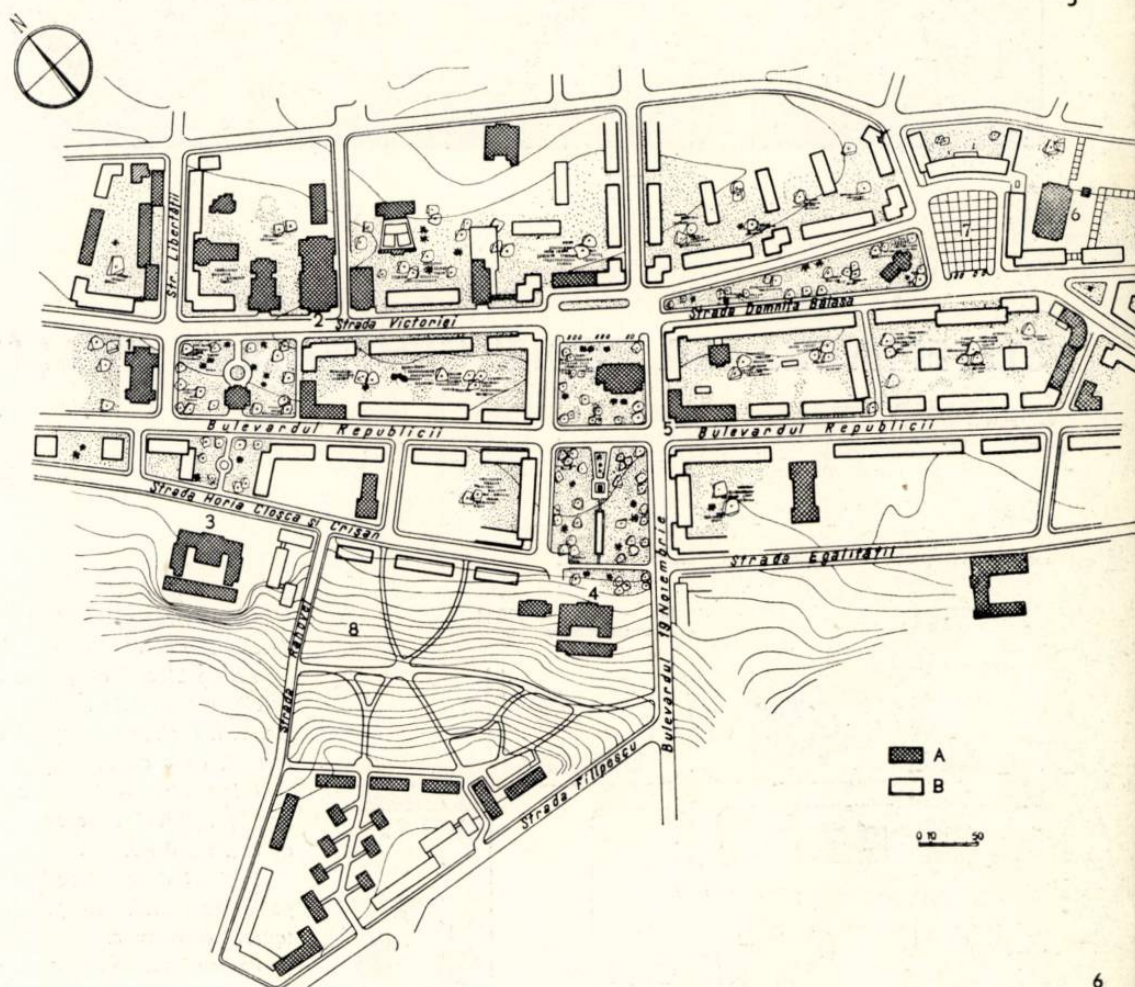
3

4

5

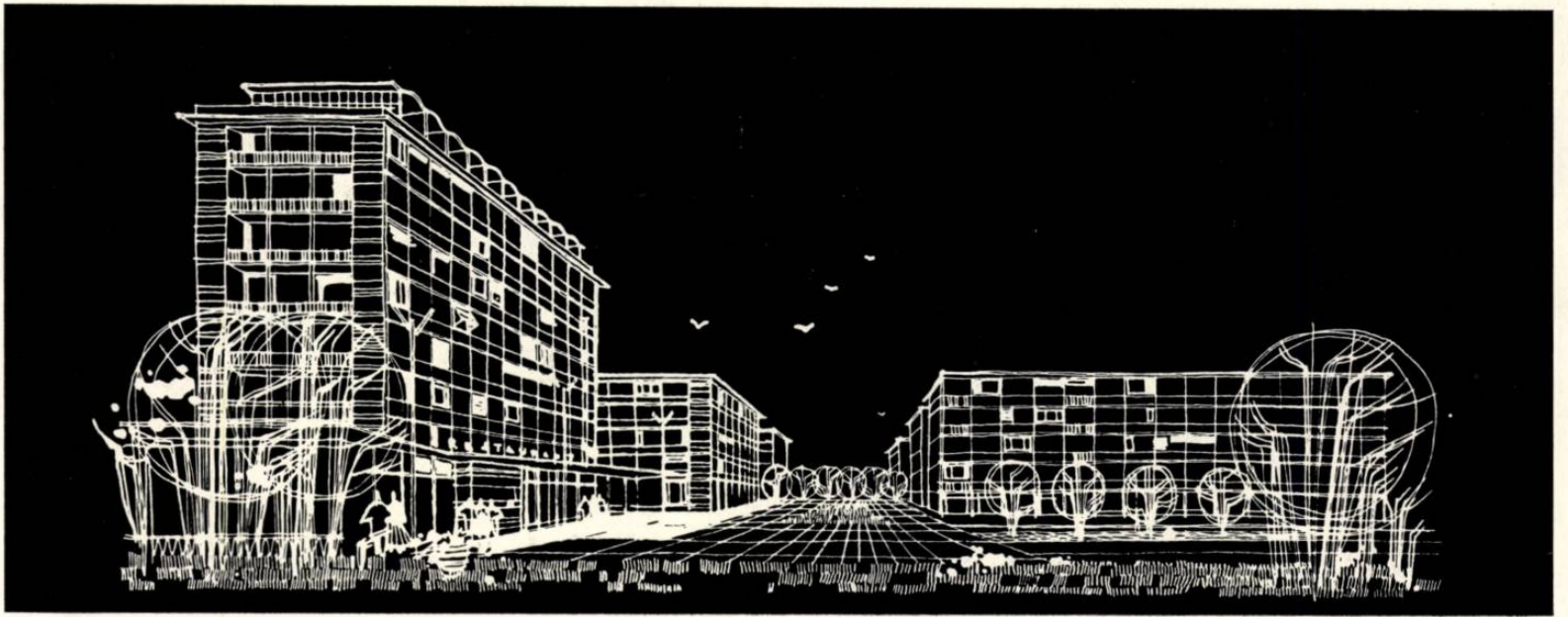

- 1 — Perspectivă
 2 — Machetă
 3 — Bloc de locuințe pe str. C. A. Rosetti
 4 — Bloc de locuințe pe str. Libertății
 5 — Perspectivă
 6 — Plan de situație
 1. Teatrul de stat — 2. Palatul culturii — 3. Școala medie nr. 1 — 4. Sfatul popular regional
 5. P.T.T.R. — 6. Hala — 7. Piața V.I. Lenin — 8. Parc
 A. Construcții existente — B. Construcții proiectate
 7 — Bloc de locuințe pe str. Victoriei nr. 66-68
 8 — Bloc de locuințe pe str. Unirii

7 8

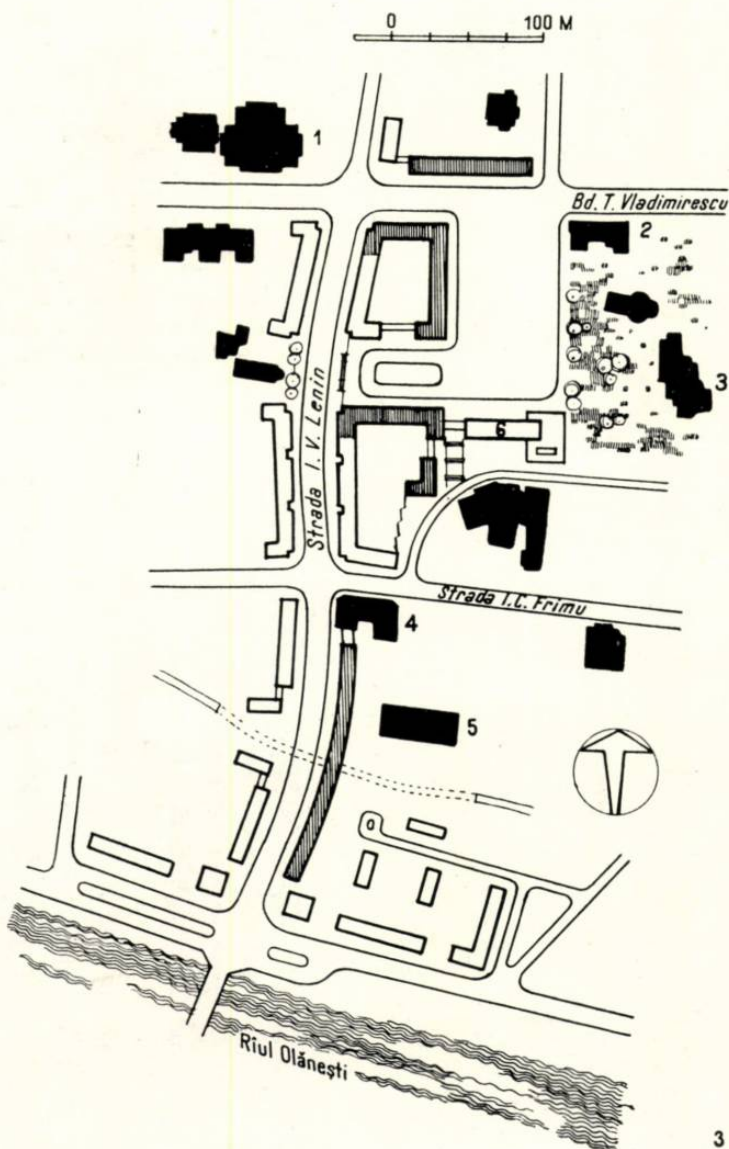
6

1

SISTEMATIZAREA ZONEI CENTRALE A ORAȘULUI RÎMNICUL VÎLCEA

Dezvoltarea uzinei de sodă Govora a dus la necesitatea construirii unui număr de cca. 500 de apartamente în orașul Rîmnicul Vîlcea.

Acești blocuri au fost amplasate în centrul orașului a cărui sistematizare de detaliu o prezentăm. Pe cele două artere importante, b-dul Tudor Vladimirescu și str. V. I. Lenin, s-a dezvoltat centrul comercial al orașului, creîndu-se și o piață mai retrasă, ca o continuare a parcului Maxim Gorki.

Prima etapă — 1960 — cuprinde construirea a 300 de apartamente, în etapa finală fiind prevăzută construirea a 820 de apartamente și a unor magazine în suprafață de cca. 6 000 m².

Regimul de construcție este de p + 4 etaje, cu magazine la parter; în piață, pe latura sudică, este prevăzut un hotel cu p + 7 etaje, avînd la parter un restaurant către parc.

Pentru locuințe s-au studiat cîteva tronsoane pe cadre de beton armat, din care prezentăm două dintre cele curente.

Realizarea uzinelor de sodă Govora la cîteva kilometri distanță de orașul Rîmnicul Vîlcea a constituit factorul principal de reconstrucție a orașului.

Fondul de locuit nou din prima etapă (500 apartamente) reprezintă un volum apreciabil pentru oraș. Prin realizarea lui se creează posibilitatea schimbării aspectului orașului și în acest sens s-a hotărît așezarea noilor blocuri chiar în centrul său.

Situația orașului se prezintă analog cu cea din majoritatea orașelor țării noastre situată la sud și la est de arcul carpatic. Orașul s-a dezvoltat mai întîi sub formă de tîrg situat la joncțiunea celor două drumuri importante, cel de pe valea Oltului și cel de la Pitești, trecînd peste Dealul Negru. Din tîrg a devenit mai tîrziu oraș, datorită funcției administrative (capitală de județ) ce i s-a conferit către sfîrșitul secolului trecut.

Deși a primit calitatea oficială de oraș, Rîmnicul Vîlcea a căpătat un aspect urban numai în zona centrului, în jurul joncțiunii celor două drumuri principale. Aci s-a dezvoltat zona comercială a orașului, aci au fost așezate, fără a se ține seama de o ordine oarecare, edificiile lui administrative. Datorită acestei dezvoltări întîm-

3

2

- 1 — Perspectivă din piață
- 2 — Perspectiva străzii V. I. Lenin
- 3 — Plan de sistematizare
4. Magazin central — 5. Hală — 6. Hotel-restaurant
- Posat — Construcții care se păstrează
- Hașurat — Construcții care se execută în prima etapă
- Conturat — Construcții proiectate
- 4 — Secțiune tip de locuință cu 5 apartamente la scară — Plan tronșon de colț
- 5 — Secțiune tip de locuință cu 4 apartamente la scară — Plan tronșon

plătoare, sarcina proiectanților a fost deosebit de grea. Peste dificultățile datorite acestei situații a clădirilor s-au suprapus cele generate de relieful, destul de accentuat, al zonei centrale.

Proiectanții au reușit, cu ajutorul forului central de avizare, să înlăture în mare măsură aceste dificultăți, elaborînd un proiect a cărui aplicare va duce la realizarea unui aspect corespunzător rolului pe care-l are orașul în dezvoltarea regiunii.

Soluția finală a fost obținută pe baza comparației unei serii de variante. Alegerea s-a făcut în primul rînd, pe criteriul de economicitate, alegîndu-se soluția care permitea realizarea primei etape cu minimum de demolări și utilizarea din plin a lucrărilor edilitare existente.

Compoziția se axează pe reconstrucția aproape totală a porțiunilor din drumurile principale din preajma joncțiunii lor. Profitînd de faptul că în partea lui de sud orașul este traversat de pîrăul Olănești, care creează o largă zonă liberă de-a lungul ambelor sale maluri, proiectanții propun crearea unui front de blocuri de-a lungul malului stîng. Acest front mărginește ansamblul spre sud. Accesul către centrul propriu-zis se face pe str. V. I. Lenin, menținută în mare măsură ca traseu și alinieri.

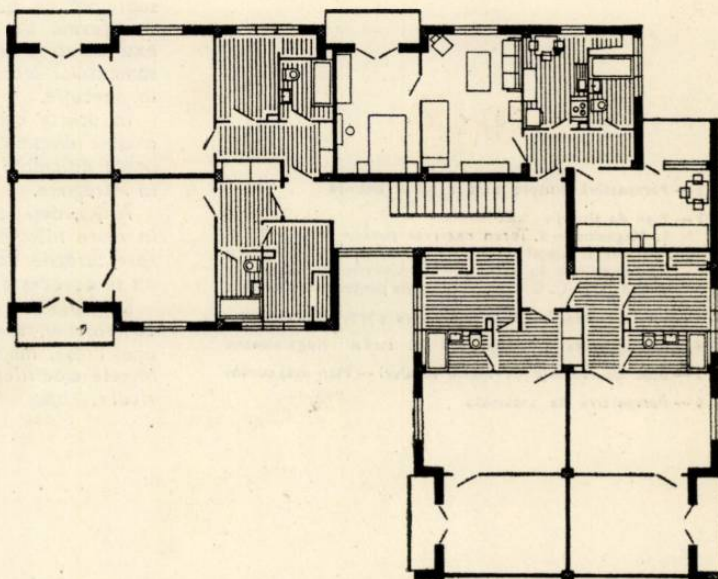
Soluția pieței centrale diferă oarecum de soluțiile clasice de creare a unor piețe la joncțiunea unor magistrale. În loc să se amenajeze piața utilizînd ca fronturi ale ei înșeși fronturile, în continuare, ale străzilor ce se întîlnesc, se propune crearea unei piețe liniștite, legate direct cu una dintre artere și avînd legătura cu cealaltă arteră prin intermediul unei scurte esplanade. Relieful teritoriului a prilejuit în acest punct o rezolvare atrăgătoare, căci accesul din artera nord-sud la această esplanadă se face prin intermediul unor trepte. În acest fel se evită o circulație vehiculară intensă și se prilejuiește formarea unui centru comercial ferit de acest fel de circulație.

Piața propriu-zisă are dimensiuni potrivite mărimei orașului și prin alăturarea ei la spațiul plantat existent în acest punct, proiectanții au reușit să păstreze caracterul specific al orașului.

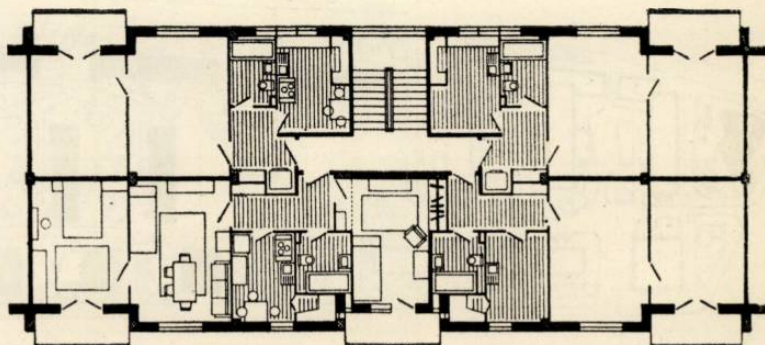
Prin propunerea de sistematizare, proiectanții au reușit să rezolve și problema dificilă a armonizării clădirilor noi cu cele existente ce se vor păstra. Volumul supărător al Palatului de cultură a fost scos din compoziție, iar menținerea Poștei și a Sfatului popular în spațiul plantat existent este în armonie cu scopul de a se menține caracterul specific de care am amintit.

O critică ce se poate aduce proiectului este cea privitoare la greutatea de realizare ce se vor ivi datorită necesităților de demolare a unui fond de construcții care, deși lipsit de valoare din punctul de vedere al calității, conține un spațiu locativ destul de însemnat. Aceste greutăți vor trebui înlăturate printr-o grijă deosebită în programarea etapelor de realizare.

Arh. T. EVOLCEANU

4

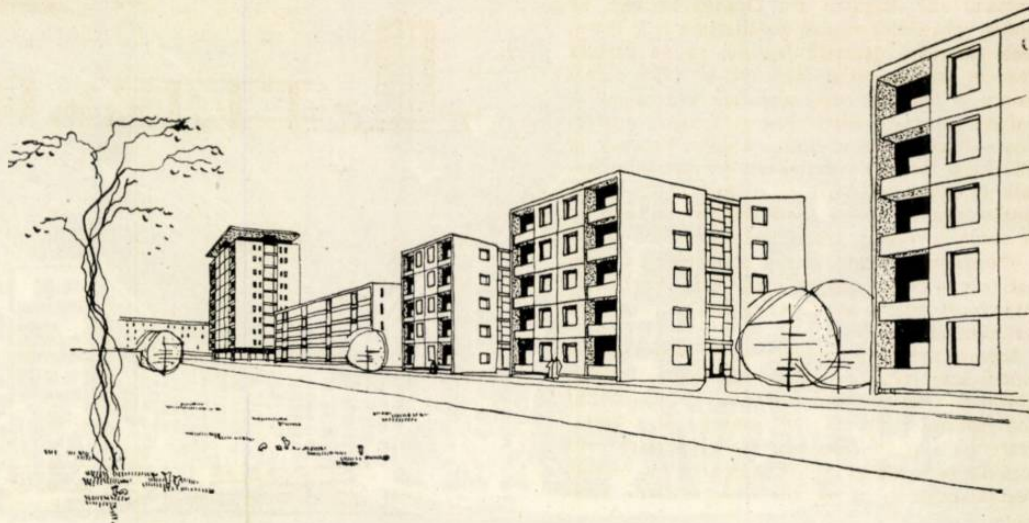

5

0.1 5

CVARTALUL «23 AUGUST» DIN ORADEA

Autor, arh. M. Stancu
Coautori, arhitecții I. Regman, Pompilica Roșca,
G. Georgescu
Colaboratori, inginerii N. Fintină, A. Stamatiu,
A. Bako, I. Zavodski, subinginer T. Ilea

1

- 1 — Perspectivă dinspre parc a părții extinse
- 2 — Plan de situație
1. Magazine — 2. Teren rezervat pentru creșă — 3. Teren afectat pieței comerciale — 4. Parcul «23 August»
A. Construcții în execuție — B. Construcții noi pentru extindere — C. Construcții propuse pentru etapa viitoare
- 3 — Desfășurarea frontului nord, spre parcul «23 August»
- 4 — Desfășurarea frontului sud al străzii Kogălniceanu
- 5 — Bloc de locuințe cu multe niveluri — Plan etaj curent
- 6 — Perspectivă de ansamblu

Pe terenul ocupat de piața comercială a orașului, teren cu amplasament central în suprafață de 3,2 ha, s-a propus inițial construirea unui ansamblu de blocuri de locuințe care trebuia să dezafecteze numai jumătate din suprafața terenului considerat; piața comercială urma să continue a funcționa pe jumătatea de est a terenului. Proiectul inițial a fost prezentat în nr. 3/1959 al revistei.

Recent s-a ajuns la concluzia că ar fi necesară și posibilă dezafectarea întregului teren, piața comercială deplasându-se pe un teren disponibil învecinat.

Faza inițială fiind în execuție aproape în întregime, studiul pentru un cvartal lărgit, pe întreaga suprafață de 3,2 ha, nu putea fi abordat decât sub formă de extindere a cvartalului inițial; extinderea devine posibilă prin modificarea amplasamentului blocului nr. 5, care nu a intrat încă în execuție.

În aceste condiții, de abordare fragmentată a unui ansamblu unic, au apărut la proiectare unele dificultăți care nu au putut fi înlăturate în întregime.

Astfel, deși soluția urbanistică propusă asigură în mare măsură unitatea fronturilor cvartalului spre străzile limitrofe, totuși, ca masă, soluția nu se dovedește a fi în întregime unitară.

Spațiul liber realizat în centrul geometric al compoziției, spațiu care ulterior va fi afectat unei creșe, nu a putut fi încadrat armonios. Masele clădirilor, organizate pe fronturile exterioare, apar întâmplătoare dinspre interior.

Complexul inițial de blocuri, în construcție, se dovedește a avea defectul unei densități prea mari, ca rezultat al unei tendințe greșite de a utiliza la maximum terenul care, datorită amplasamentului său, asigură condiții optime pentru canalizare, electrificare și termoficare.

Blocul turn (s + p + 11 etaje) propus a se executa la extremitatea de N-E a cvartalului va contribui la realizarea unei echilibrări a maselor în cele două faze ale ansamblului. Blocul turn, prin amplasamentul său, va fi cap de perspectivă pentru șoseaua internațională Budapesta-București, în punctul în care această șosea, trecând peste Criș, își schimbă direcția de la N spre E.

Pentru extinderea cvartalului nu s-a putut menține nici unitatea secțiunilor folosite pentru construcțiile cu p + 4 etaje, întrucât secțiunile folosite inițial pentru blocurile liniare cu coridor exterior sînt considerate actualmente necorespunzătoare funcțional.

Această lipsă de unitate structurală, impusă de împrejurările sus-amintite, a creat dificultăți urbanistice, îngreunînd totodată munca constructorului.

Secțiunile ce se propun pentru blocurile 7 a, 7 b, 7 c și 8 sînt secțiuni cu 3 apartamente la scară, adaptate după proiectele directive.

Pentru studiul blocului turn (blocul nr. 9) s-au folosit proiectele elaborate de I.S.C.A.S. pentru construcții similare la București și Galați. Blocul este dotat cu lift și o a doua scară pentru evacuare, cerută de normativul P.C.I.

Apartamentele întregului cvartal au fost studiate conform ultimelor directive pe anul 1960.

În extremitatea de S-E a cvartalului, spre viitoarea piață comercială, se propune un front de unități comerciale numai parter. Magazinele se extind și la parterul blocului 7 c și la al blocului turn.

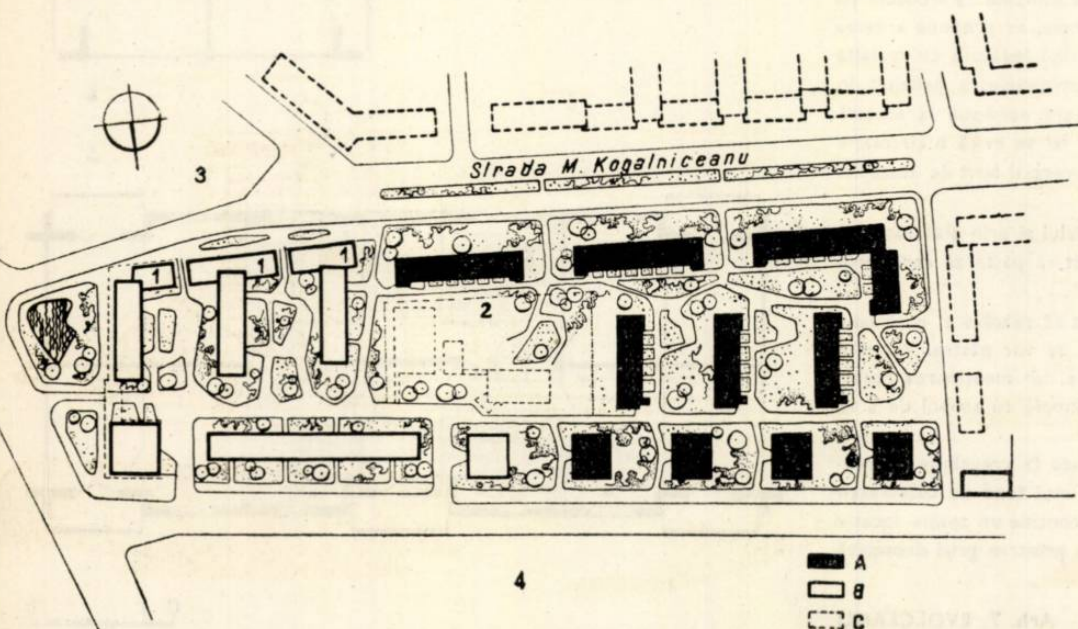
Numărul total de apartamente care vor fi realizate în cvartalul extins este de 549 (65% cu 2 camere, 25% cu 3 camere, 10% cu o cameră). Capacitatea maximă a cvartalului este de aproximativ 2.200 de locatari.

Valoarea totală a investiției este de 14,2 milioane lei pentru prima fază și aproximativ 11,6 milioane lei pentru extindere.

Termoficarea acestui cvartal constituie o fază incipientă a termoficării orașului Oradea. Pentru această zonă a orașului, agentul primar încălzitor este furnizat de uzina electrică sub formă de abur supraîncălzit. Întregul cvartal va avea trei posturi de transformare a căldurii, în care se obține apă caldă pentru scopuri menajere și pentru încălzirea centrală. Corpurile de încălzire care se vor experimenta în acest cvartal vor fi plăci radiante de beton montate sub ferestre, realizându-se astfel importante economii de fond. În ansamblu, sistemul de încălzire studiat se dovedește rațional și economic.

În prezent, sarcina de proiectare a primit avizul C.S.C.A.S., potrivit căruia numărul nivelurilor blocului turn se va reduce la p + 8 etaje.

Arh. M. STANCU

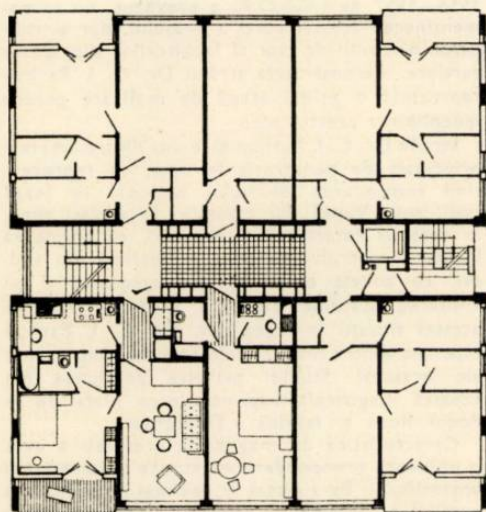

2

Din expunerea autorilor proiectului pentru cvartalul «23 August» din Oradea reținem că soluția urbanistică «nu se dovedește a fi în întregime unitară», datorită faptului că ea rezultă dintr-un studiu inițial întocmit în 1959 numai pentru o jumătate din suprafața cvartalului — cealaltă jumătate fiind rezervată pieței comerciale — întregit cu al doilea studiu întocmit în 1960 «sub formă de extindere a cvartalului inițial» în urma afectării și a restului de teren pentru locuințe, piața comercială mutându-se pe un teren învecinat, disponibil.

Abordarea în acest fel a problemelor de sistematizare — chiar atunci când este vorba de ansambluri mici — nu putea să înregistreze decît rezultate criticabile.

Această abordare a problemei de sistematizare pentru acest cvartal se datorește mai întâi lipsei schiței de sistematizare a orașului și în al doilea rînd faptului că în detaliul respectiv de sistematizare s-a luat în considerare o suprafață prea mică din teritoriul orașului, anume numai terenul afectat scopului, cu străzile și vecinătățile adiacente.

5

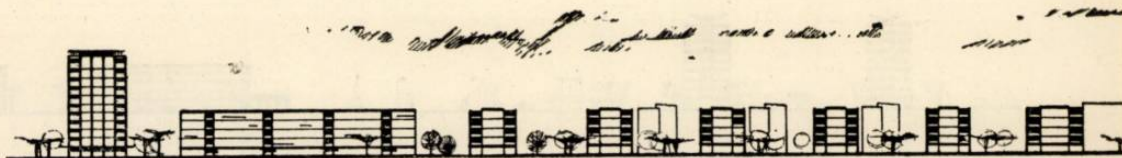
În cazul de față, socotim că trebuia ca studiul detaliului de sistematizare să ia de la început în considerare cel puțin întreaga suprafață a terenului de 3,2 ha, chiar dacă într-o primă etapă nu se afecta pentru locuințe decît jumătate din teren. Dacă s-ar fi avut o privire mai largă, prin acest studiu s-ar fi sugerat nevoia

și posibilitatea de a se muta piața comercială pe un alt teren, concluzie la care s-a ajuns ulterior.

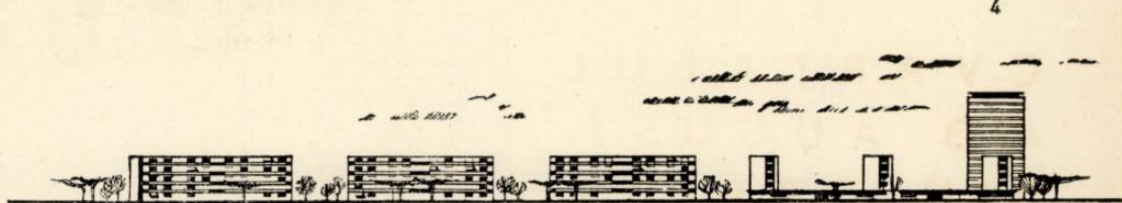
O primă concluzie care se poate trage și pe care o considerăm valabilă și pentru alte cazuri este aceea că la întocmirea detaliilor de sistematizare pentru unele porțiuni din oraș trebuie să avem în vedere o perspectivă mai lungă; în nici un caz nu trebuie să ne rezumăm la stricta rezolvare a unui program limitat fie de fondurile alocate pentru anul respectiv, fie de suprafața terenului afectat, acest mod de rezolvare fiind admis numai la cazurile de «plombări» pe străzile principale cu clădiri existente valoroase și cu un regim bine conturat.

Desigur, este normal și convenabil din punct de vedere economic ca pentru noile locuințe necesare unui oraș să avem în vedere și să folosim, în primul rînd, terenurile libere centrale pentru considerentele știute (existența lucrărilor edilitare, închegarea fronturilor de străzi etc.). Dar în această acțiune, cînd este vorba de terenuri mai cuprinzătoare, în care urmează să stabilim un regim nou de construcție, trebuie să ținem seama de încadrarea lui în ansamblul existent, dacă aceasta contează, sau de consecințele viitoare ale acestui început de realizare, de măsura în care el va trebui continuat — atunci cînd fondul existent de clădiri cu uzură pronunțată va fi înlocuit cu timpul — precum și de nevoile proprii de dotări social-culturale și comerciale, din care unele ar putea deservi și locuințele existente în zona învecinată.

Din prezentare lipsește o analiză a modului în care se încadrează acest cvartal în ansamblul

3

4

înconjurător și a consecințelor pe care le va avea acest ansamblu în curs de realizare pentru viitoarele construcții din această parte a orașului (densități, înălțimi, dotări etc.).

Trecînd la analiza soluției urbanistice — limitată la cvartalul considerat — putem face cîteva constatări.

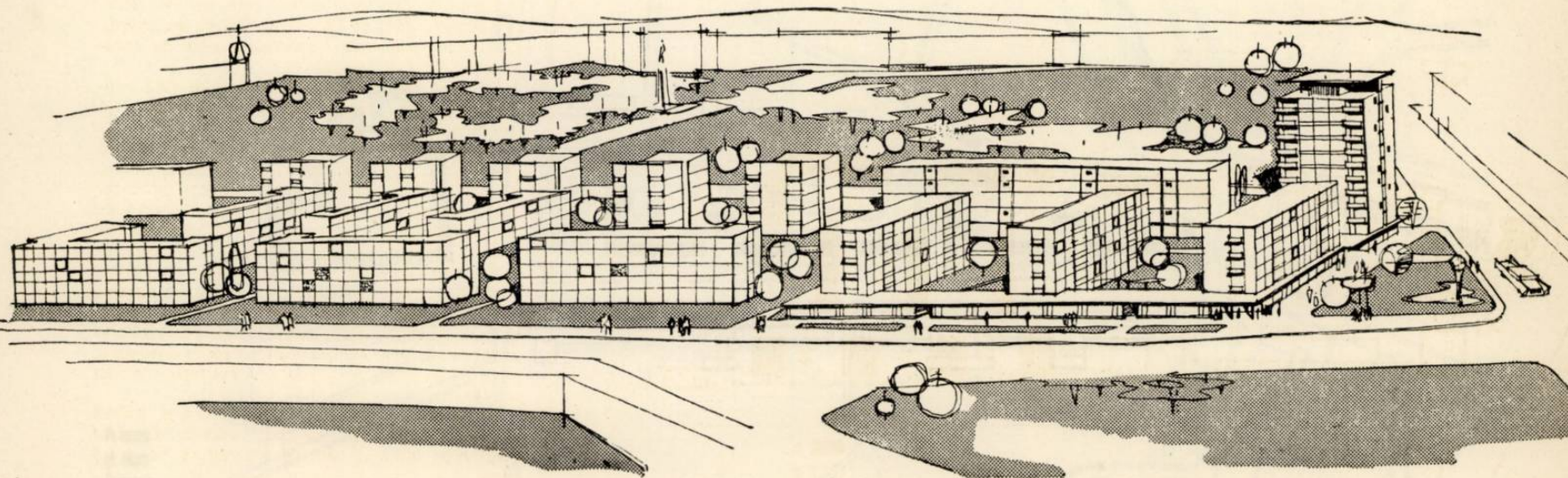
În primul rînd, cele 549 de apartamente prevăzute cu o capacitate maximă de 2 200 de locuitori dau o densitate netă de 687 de locuitori la hectar, ceea ce este prea mult, dacă ținem seama că asemenea densități rezultă în cazurile cînd recurgem la înălțimi de cel puțin 8 caturi; or, cu excepția blocului turn care are 9 caturi, restul blocurilor au 5 caturi. Aceasta înseamnă că procentul de folosire a terenului pentru construcții este excesiv.

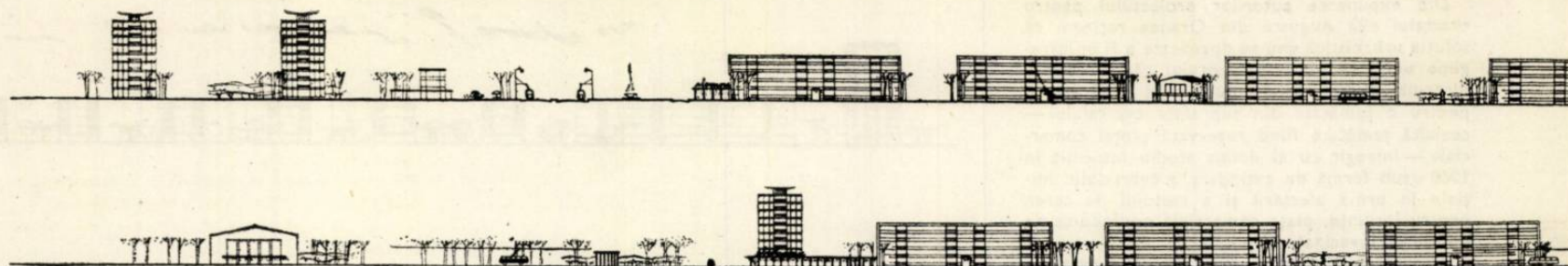
În al doilea rînd, rezervarea în interiorul cvartalului a unui teren pentru o creșă corespunzătoare unei capacități de 100 de copii o considerăm rațională din punct de vedere economic și al nevoilor de deservire pe o rază mai mare (nevoile cvartalului fiind numai pentru cca. 40 de copii); prin această prevedere s-au redus însă spațiile de recreație și de joc pentru copii.

Din punct de vedere plastic, cu toate dificultățile ivite în rezolvarea urbanistică a ansamblului și în armonizarea volumelor construite în 1959 cu cele proiectate pe 1960, avînd secțiuni diferite, proiectantul a reușit în bună măsură să infățișeze în cadrul proiectului fronturi valabile de clădiri către toate străzile.

Arh. P. H. IONESCU

6

SISTEMATIZAREA STRĂZII DR. C. I. PARHON — IAȘI

Autor, arh. Mihai Lupu

Cvartalul Dr. C. I. Parhon este situat în partea de sud-est a orașului Iași, unde s-a prevăzut construirea unui număr de 350 de apartamente în blocuri.

Cvartalul este actualmente slab construit, cu locuințe vechi și în parte insalubre. În partea de est a teritoriului se află o zonă industrială puternic reprezentată prin fabrica

de textile, fabrica de mobilă și altele. Amplasamentul blocurilor a urmărit închiderea pieței Podul Roșu și crearea unui front pe str. Dr. C. I. Parhon.

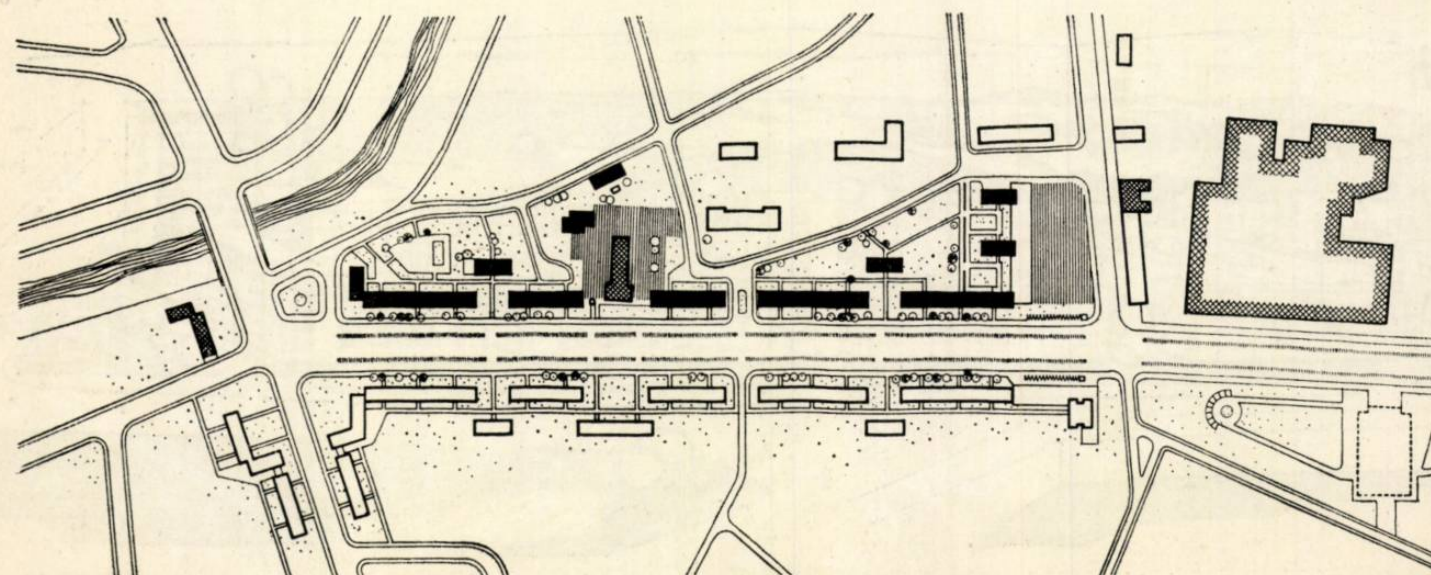
Blocurile sînt p + 4 etaje, din panouri mari prefabricate, cu 20—40—60 de apartamente. Energia termică pentru întreg complexul este asigurată de o centrală de cvartal.

Propunerea de a se abandona partea din orașul Iași situată în lunca Bahluiului, făcută în prima schiță de sistematizare a orașului elaborată în 1954 de ISPROR, a fost respinsă de forurile de avizare ca nerațională. În consecință, al doilea studiu de sistematizare întocmit în 1956—1957 de I.C.S.O.R. a prevăzut, nu numai menținerea acestei părți a orașului, dar și ridicarea nivelului de trai al locuitorilor din aceste cartiere. Reconstrucția străzii Dr. C. I. Parhon reprezintă o primă etapă de realizare pentru îndeplinirea acestui scop.

Strada Dr. C. I. Parhon este una dintre arterele principale de penetrație în oraș, ea reprezentînd continuarea drumului național ce leagă Iași, prin Vaslui, cu capitala. În același timp, în rețeaua interioară a orașului, ea formează legătura centrului cu zona industrială din sud-est, cu zonele exterioare de agrement și cu viitoarea stațiune balneară Bucium. Datorită acestei situații în rețea, str. Dr. C. I. Parhon este una dintre magistralele cele mai importante ale orașului. Studiul privește porțiunea din această magistrală cuprinsă între piața de la Podul Roșu și fabrica «Țesătura».

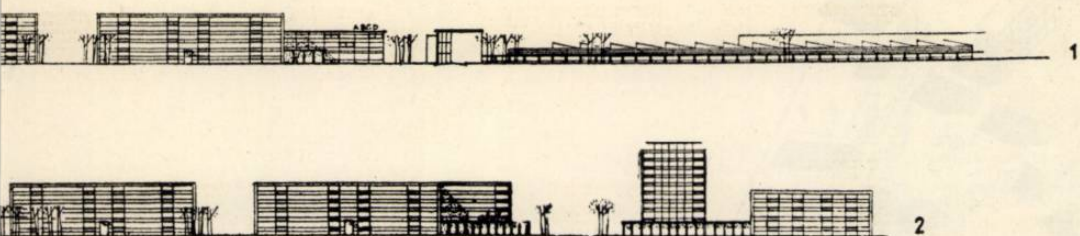
Caracteristica de magistrală a străzii a avut o influență preponderentă asupra sistematizării ansamblului. Ea a dictat în cea mai mare măsură profilul transversal și distanța dintre fronturile sau aliniile clădirilor riverane. Pentru profilul transversal s-au propus trei benzi carosabile, din care una centrală pentru circulația de tranzit și viteză, și două laterale pentru deservirea locală.

A doua caracteristică, de data aceasta a terenului, a influențat la rîndul ei ideea de sistematizare. Este vorba de faptul că terenul respectiv este aproape plan și aproape orizontal.

A
B
C

0 5 10

- 1 — Desfășurarea laturii de nord a străzii Dr. C. I. Parhon
- 2 — Desfășurarea laturii de sud a străzii Dr. C. I. Parhon
- 3 — Plan de sistematizare
 - A. Construcții care se păstrează — B. Construcții în etapele I și II — C. Construcții în etape următoare
- 4 — Locuințe pe strada Dr. C. I. Parhon din Iași — Tronson tip
- 5 — Perspectivă de ansamblu

Această caracteristică favorabilă utilizării mijloacelor de ridicare mecanice a dictat soluția de construcție a blocurilor după cea mai înaintată metodă de industrializare, aceea a panourilor mari. Alegerea acestei soluții constructive a determinat până la urmă așezarea blocurilor. Pentru o desfășurare economică a liniilor macaralelor, aceste blocuri au fost așezate paralel cu alinierea străzii, iar pentru crearea unei zone de izolare a locuințelor de la stradă s-a creat între trotuarul străzii și clădiri o zonă verde de cca. 10 m lățime.

Blocurile riverane magistralei au aceeași lungime și cuprind câte 60 de apartamente. Așezarea lor rigid simetrică față de axa străzii, cu o variație a intervalelor simetrică față de o axă transversală, este într-o măsură oarecare justificată de caracteristica acestei porțiuni din magistrala care face legătură între două piețe având caracter diferit. Desfășurarea ei pe o lungime de cca. 500 m poate duce însă la un aspect de monotonie nedorit. Acest aspect nu va putea fi evitat decât prin tratarea diferită a plantațiilor din lungul străzii și printr-un studiu atent al tratării coloristice a fațadelor. Orientarea blocurilor, deși nu lipsește camerele total de lumină solară, nu este optimă, o fațadă fiind spre nord-est, în bătaia crivășului, iar alta spre sud-vest, toridă în lunile de vară.

Unele deficiențe ale compoziției ansamblului se observă și în felul în care a fost soluționată piața de la Podul Roșu care reprezintă, în rețeaua de străzi a orașului, un nod foarte important de circulație. În acest punct se întâlnesc o serie de magistrale principale: str. Dr. C. I. Parhon, al cărei rol a fost arătat mai înainte, str. Suzana Pîrvulescu, care leagă orașul cu Birnova și reprezintă a doua legătură cu Vasluiul, drumul dinspre

vest și străzile 7 Noiembrie și Mareșal Malinovski care leagă cartierul din lunca Bahluiului cu centrul orașului.

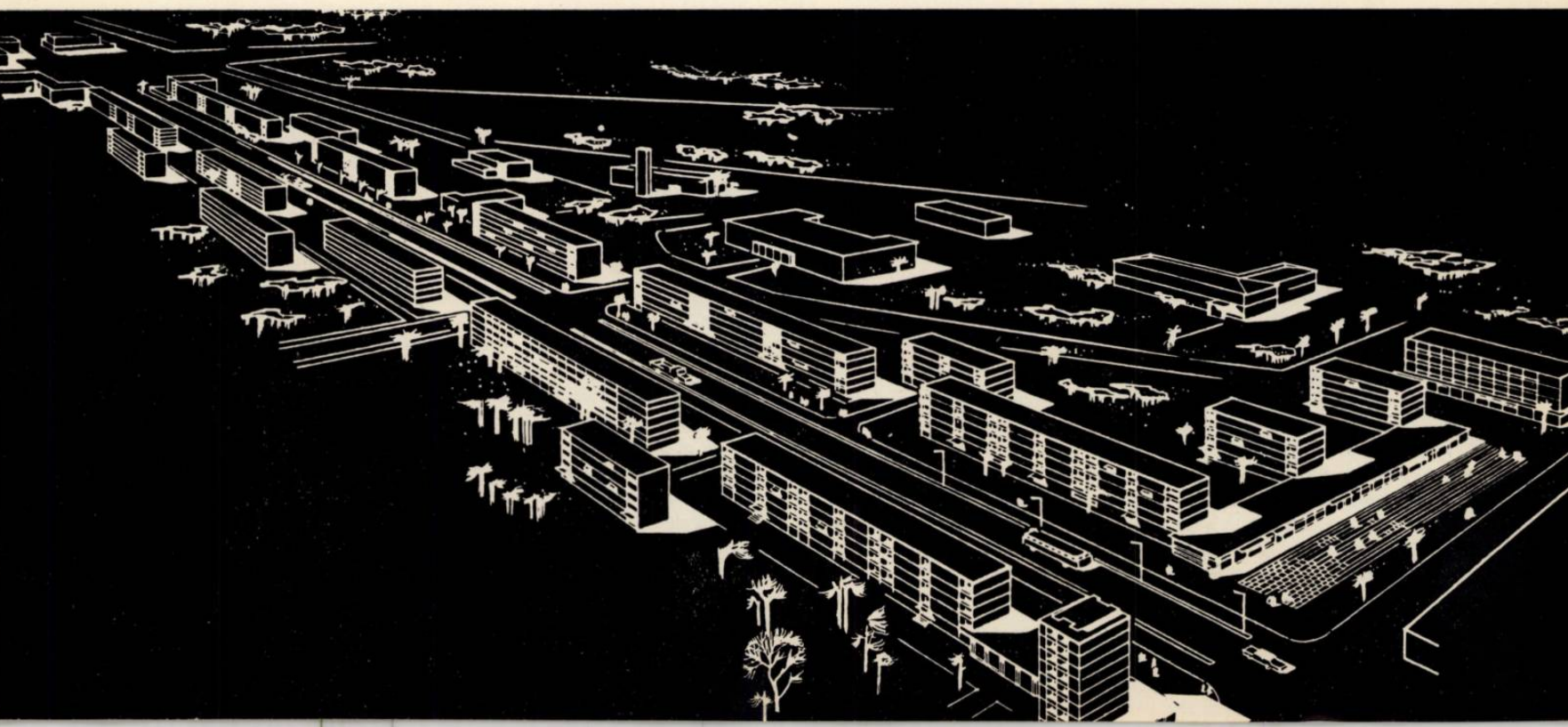
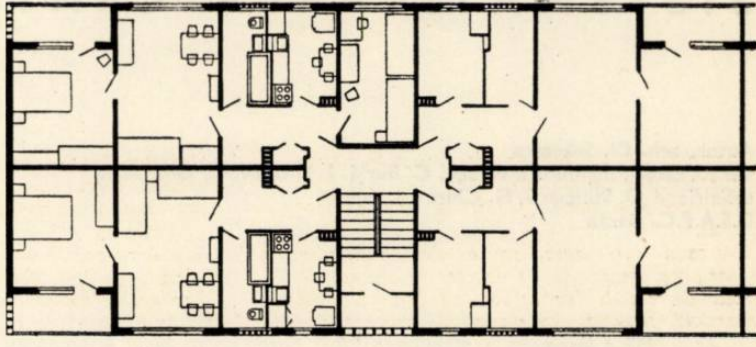
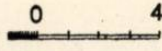
Tratarea plastică a unui asemenea nod de circulație este în toate cazurile dificilă. Aci intervine contradicția dintre cerințele de închidere a spațiului — legate de noțiunea de piață — și cerințele de vizibilitate întinsă, legate de o bună rezolvare a circulației. Propunerea făcută de proiectant urmărește să răspundă ambelor necesități. Prin aceasta ajunge la o soluție cu caracter hibrid, un fel de lățire a magistralei principale în punctul de întretăiere. Lipsa unui caracter hotărât în înfățișarea pieței este agravată de existența în acest punct a unei clădiri noi așezate paralel cu alinierea străzii Suzana Pîrvulescu, ale cărei proporții nu pot susține

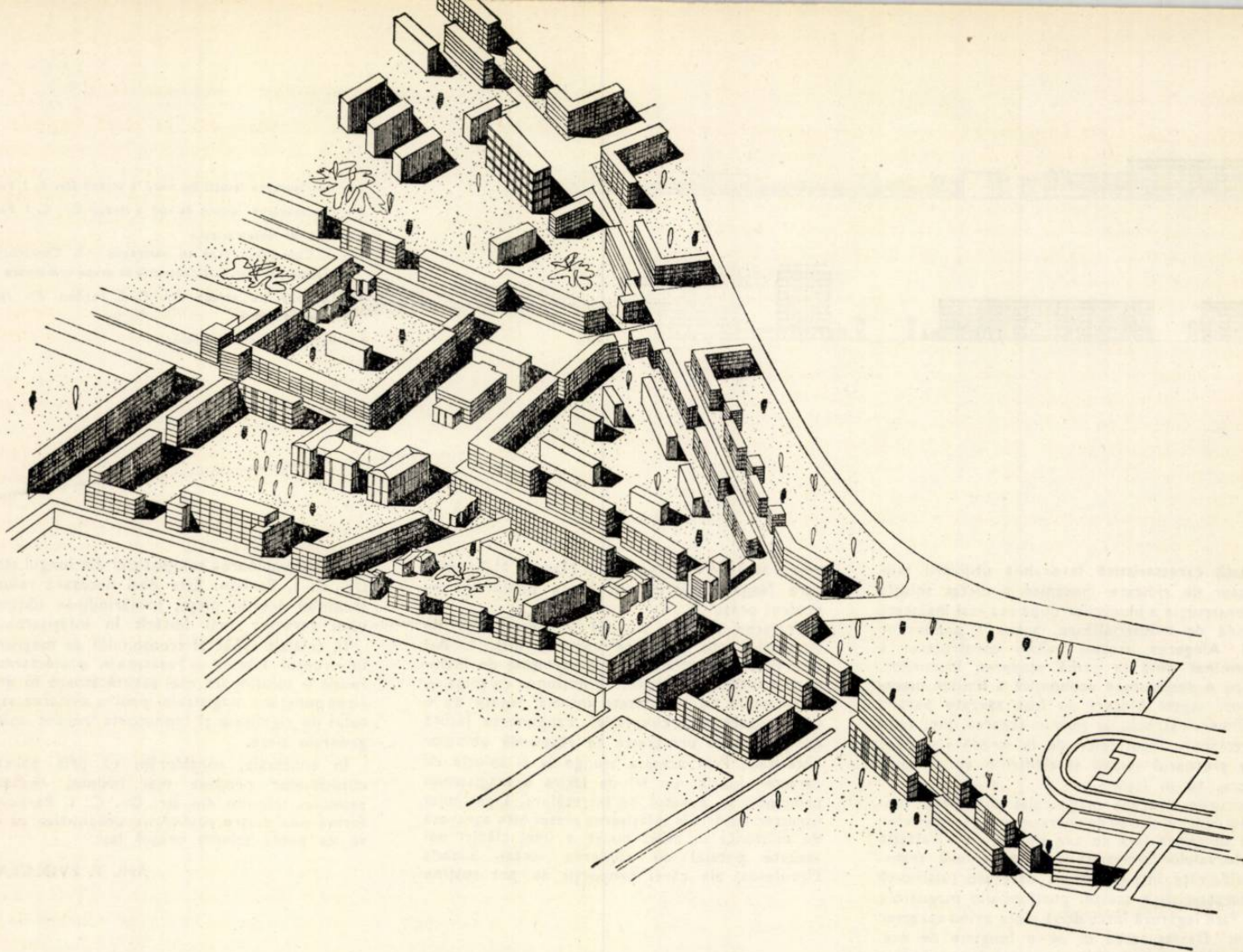
pasul cu amplexarea compoziției din lungul străzii Dr. C. I. Parhon. Este deci necesară reluarea studiului acestei piețe, urmărindu-se obținerea unui caracter mai hotărât în înfățișarea ei.

În celălalt capăt al tronsonului de magistrală, în dreptul fabricii «Țesătura», proiectantul a reușit o soluționare mai satisfăcătoare în urmărirea punctării magistralei pentru evitarea aspectului de rigiditate și monotonie inerent soluției generale alese.

În concluzie, considerăm că prin aplicarea corectivelor propuse mai înainte, realizarea primului tronson din str. Dr. C. I. Parhon va forma una dintre realizările urbanistice cu care se va putea mândri orașul Iași.

Arh. T. EVOLCEANU

SISTEMATIZAREA CENTRULUI ORAȘULUI BACĂU

Autor, arh. Cl. Stănescu
Colaboratori, inginerii I. Neagu, C. Burlă, I. Nicolau, C. Grünzeit;
tehnicienii D. Stoicescu, G. Chirea, I. Vulcan
D.S.A.P.C. Bacău

Anul 1959 a însemnat în activitatea I.R.P. Bacău un an de o însemnătate deosebită, atât în realizările de pe teren, cât și în ceea ce privește pregătirea documentației de proiectare pentru investițiile din anul 1960.

Spre deosebire de anul 1958, anul 1959 se caracterizează în principiu prin pregătirea detaliilor de sistematizare necesare investițiilor din 1960.

Principalul obiectiv care a format obiectul unei atenții deosebite, atât a Comitetului regional P.M.R. Bacău și a Comitetului executiv al Sfatului popular regional, cât și a forurilor centrale de avizare, a fost «Sistematizarea centrului orașului Bacău».

Modul de a concepe sistematizarea centrului, crearea piețelor principale (de minguri și a Teatrului de stat), de esplanadei, gabaritul străzilor, precum și întreaga concepție de perspectivă pe care o impune sistematizarea unui oraș care este centrul unei regiuni industriale în plină dezvoltare au constituit obiectul unor continue frământări și discuții critice, atât în interiorul, cât și în exteriorul institutului.

În rezolvarea problemelor de sistematizare a centrului orașului Bacău munca arhitecților și tehnicienilor din Institutul de proiectare a fost susținută și îndrumată în mod activ de toți factorii locali de partid și de stat.

Trebuie arătat că în evoluția ideilor de sistematizare a centrului, proiectanții au pornit inițial în mod greșit, lipsindu-le experiența necesară în sistematizarea și reconstrucția orașelor mari.

Astfel, optica de cuprindere a problemelor era restrânsă și limitată la stîngace rezolvări de piețe și noduri de circulație, care nu izbuteau să formeze un ansamblu armonios. Tentația de a părăsi axa existentă (str. N. Bălcescu—Mărășești) și de a deschide o nouă arteră nord-sud cu o piață de minguri așezată la intersecția a două artere de circulație (artera nord-sud București—Roman și est-vest, str. I.V. Stalin—str. Aurel Marcus) a dus la una dintre soluțiile prin care s-a trecut, dar care nu a fost avizată.

Paralel cu studiile întocmite de ISCAS pentru «Schița de sistematizare a orașului Bacău», precum și ajutorului foarte susținut pe care l-a acordat colectivul de urbanism de la C.S.C.A.S., s-a ajuns la o soluție de sistematizare acceptabilă, care a fost avizată.

Sistematizarea centrului orașului Bacău s-a impus ca o necesitate, pentru a se putea trece la reconstrucția sa pe suprafață mare.

Orașul Bacău are în prezent o populație de cca. 60 000 de locuitori, prevăzându-se o creștere a populației de 80 000—100 000 de locuitori.

Alegerea clădirilor care să fie menținute în cadrul sistematizării nu a constituit o problemă prea grea, dată fiind starea avansată de uzură și insalubritate a majorității fondului clădit existent. Astfel, s-a propus spre a fi păstrate următoarele clădiri: Sfatul popular regional, oficiul P.T.T.R., magazinul universal, hotelul «Bistrița», monumentele istorice și câteva case mai bune, parter și etaj, pe str. Ada Marinescu și Războieni.

Prin construirea de blocuri cu mai multe niveluri — s + p + 4 etaje — se propune o densitate ridicată (între 350 și 450 loc./ha), fapt care a determinat ca fondul existent ce se demolează să constituie cca. 10% din fondul nou-construit. De fapt, acțiunea de reconstrucție a centrului constituie în același timp o acțiune de asanare și salubritate a orașului, care se impune.

Teritoriul afectat sistematizării propriu-zise a zonei centrale se întinde pe o suprafață de cca. 80 ha.

Pe acest teritoriu s-a prevăzut a se realiza următoarele obiective: cca. 5 000 apartamente în blocuri cu p + 3 și p + 4 etaje, avînd magazine la parterul blocurilor de pe arterele importante, Sfatul popular al orașului, Teatrul de stat, cu o capacitate de 800 locuri, 3 cinematografe, cu o capacitate cuprinsă între 800 și 1 200 locuri, Casa de cultură a sindicatelor, școala de 16 clase cu anexe, piața de alimente, baia centrală a orașului, complexul de producție alimentară, creșe și cămine de zi.